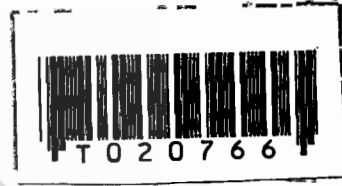

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
A STUDY OF INSTRUCTORS' TEACHING BEHAVIORS AS PERCEIVED BY
THE STUDENTS IN VOCATIONAL COLLEGES, THE VOCATIONAL
EDUCATION DEPARTMENT, EDUCATIONAL REGION 5

หนังสืออ้างอิง
ห้ามนำออกนอกห้องสมุด

เลขหมู่ _____
เลขทะเบียน 20766
วัน, เดือน, ปี 21 ต.ย. 2537

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2537
ISBN 974-8158-84-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**A STUDY OF INSTRUCTORS' TEACHING BEHAVIORS AS PERCEIVED BY
THE STUDENTS IN VOCATIONAL COLLEGES, THE VOCATIONAL
EDUCATION DEPARTMENT, EDUCATIONAL REGION 5**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

1994

ISBN 974-8158-84-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษานวัตกรรมการสอนของอาจารย์ตาม
ความคิดเห็นของนักเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

ชื่อนักศึกษา

นางสาวประคอง บุญเจิม

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.อารีรัตน์ ทิรัญโร

ดร.วราพรพรรณ น้อยสุนทรพร

ระดับการศึกษา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารอาชีวศึกษา

ภาควิชา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.

2537

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานวัตกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 มีดังนี้

1. เพื่อศึกษานวัตกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ในด้านพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนทั้ง 3 ด้าน ของอาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของนักเรียนโดยจำแนกตาม คณะวิชา ระดับชั้นปีที่ศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี และวิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี จำนวน 2,976 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2,008 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่แบ่งออกได้เป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความ

คิดเห็นของนักเรียนต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t ค่า F และหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของ Scheffe' ตลอดจนการนำข้อมูลจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมาจัดลำดับ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/pc+ (Statistical Package for the Social Sciences)

ผลการวิจัย พบว่า ปีการศึกษา 2535 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 มีนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจมากที่สุด สำหรับระดับชั้นปีปรากฏว่า มีนักเรียนในระดับชั้น ปวช.1 จำนวนมากที่สุด และพบว่านักเรียนที่มีช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 2.00 - 2.99 มีจำนวนมากที่สุด เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ปรากฏว่า นักเรียนทุกคณะวิชา ทุกระดับชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม มีความคิดเห็นต่อ พฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่า $\bar{X}$ อยู่ในเกณฑ์ 3.50 - 4.49 ส่วนข้อมูลเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พบว่า นักเรียนในคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยภาพรวมแล้ว แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปี และมีช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมของนักเรียนมีดังนี้ อาทิ อาจารย์ควรมีการควบคุมอารมณ์ในขณะที่ทำการสอน ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ มีความรับผิดชอบ ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนและจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนโดยการจัดทัศนศึกษาออกสถานที่ เป็นต้น

Thesis Title A Study of Instructors' Teaching Behaviors as Perceived by The Students in Vocational Colleges, The Vocational Education Department, Educational Region 5

Name Miss Prakhong Buncherm

Thesis Advisor Assoc.Prof.Dr.Preeyaporn Wonganutroh

Thesis Co-advisors Dr.Areerut Hirunro
Dr.Warapan Noisuwan

Level of Study Master of Industrial Education in Vocational Administration

Department Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

Year 1994

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the teaching behaviors of the instructors based on the opinions of the students of the Vocational Education Colleges which belong to the Vocational Education Department, Educational Region 5. They were as follows :-

1. To study the teaching behaviors of the instructors in the Vocational Education Colleges, The Vocational Education Department, Educational Region 5 especially the behaviors before teaching, during teaching, and after teaching which were in accordance with the opinions of the students.

2. To compare the teaching behaviors on all 3 aspects of the instructors in the above Vocational Education Colleges in accordance with the students' points of view classified by faculties, college year levels, and learning achievement which was indicated by students' cumulative grade average.

The population in this research were 2,976 Vocational College students in Suphanburi, Phetburi and Kanchanaburi Vocational Colleges. The samples were 2,008 students from the above Vocational Colleges.

The instrument used in this research was the questionnaires which were divided into 3 parts. The first part concerned with the details of the students who answered the questionnaires. The second part related to the students' points of view on the instructors' teaching behaviors. The third part was the additional opinions of the students on the teaching behaviors of the instructors, which were open-ended types.

Data were analyzed by using the means of frequency, percentage average means, Standard Deviations, t and F values, and finding the differentiation of average means of each pair by the Scheffe's Test, including the data arrangement which derived from the additional suggestions. The data were analyzed by using the ready made Program of the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS/pc+)

The results of this research revealed that, in the academic year of 1992, most students of the Vocational Education Colleges which belong to the Vocational Education Department, Educational Region 5 were in the Faculty of Business Administration. For the

college year level, there were more first year students of certificate course than other levels. It was also found that most students held the range of cumulative grade average between 2.00-2.99. For the teaching behavior of the instructors, the student of all faculties, all college year levels, and all ranges of cumulative grade average had the same opinion that teaching behavior of the instructors before teaching, during teaching, and after teaching in practice was at the high level. The average means ($\bar{X}$) was 3.50-4.49. For the comparative data to test the hypothesis related to the teaching behaviors of the instructors, this research found that the general image of the instructors' behaviors based on the opinions of students in different faculties on the instructors' behaviors. There were no significant differences, so the hypothesis was not accepted. For the students who studied in different year-class and who held the different accumulative grade level, their points of view on the instructors' teaching behaviors were significant differences at the .05 level, so the hypothesis was accepted. The other additional suggestions of these students are as follows :- The instructors should control their emotion while they are teaching, use the gentle words, be responsible, be friendly with students, and prepare the supplementary activities e.g. a trip or excursion tour etc.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือของท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.อารีรัตน์ ทิรัญโร ดร.วราภรณ์ น้อยสุวรรณ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม และรองศาสตราจารย์ ดร.เมธี ปิลันธนานนท์ ผู้ให้แนวคิดต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการจัดทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคณาจารย์คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาช่วยตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการจัดทำวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นางศรีเนวล โกลวนิช ผู้ตรวจราชการกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารระดับสูงของกรม อาชีวศึกษา ตลอดจนทั้งคณะอาจารย์สังกัดสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งทุกท่านได้กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข และแนะนำ เพื่อให้ การจัดทำวิทยานิพนธ์ไปสู่แนวทางที่ถูกต้อง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบคุณท่านที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการศึกษาลดตลอดหลักสูตรคือ นางสาวบรรจง สกกุลพราหมณ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี และผู้มีพระคุณอีกหลายท่าน อาทิ นายทองคำ บุญเจิม นางจินดา บุญเจิม พันเอก(พิเศษ) อัมพร บุญเจิม ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ นายสมเกียรติ ปานเกษม นายทองพูน กิ่งนาค พันเอก(พิเศษ) ประสงค์ ชิงชัย ว่าที่ ร.ต. สรวิตย์ ไชยศรีชลธาร นางสันติยา ไชยศรีชลธาร เพื่อนร่วมงานที่ให้การ สนับสนุน ขอขอบใจทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ และนักเรียนทุกคนที่ได้ตอบแบบสอบถามใน การจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ประคอง บุญเจิม

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	VI
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	XI
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
เชิงอรรถ.....	8
2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
พฤติกรรมก่อนการสอน.....	9
พฤติกรรมระหว่างสอน.....	18
พฤติกรรมหลังการสอน.....	33
พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ดี.....	38
เชิงอรรถ.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
การสร้างแบบสอบถาม.....	58
ลักษณะแบบสอบถาม.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล.....	64
เชิงอรรถ.....	65
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	66
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน ของอาจารย์โดยภาพรวม จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน.....	68
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบและตรวจสอบสมมติฐานที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน.....	98
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของ อาจารย์.....	207

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	208
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	208
สมมติฐานของการวิจัย.....	208
วิธีดำเนินการวิจัย.....	209
สรุปผลการวิจัย.....	210
ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน.....	214
อภิปรายผล.....	215
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	215
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอน โดยจำแนกนักเรียนตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน.....	216
ตอนที่ 3 ข้อมูลการเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์.....	237
ตอนที่ 4 ข้อมูลเพื่อการศึกษาเป็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์.....	245
ข้อเสนอแนะ.....	246
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....	247
เชิงอรรถ.....	248
บรรณานุกรม.....	259

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ก.	268
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา	
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5	269
ภาคผนวก ข.	270
แบบสอบถามประกอบการวิจัย.....	271
ภาคผนวก ค.	279
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ	
และ โครงการวิทยานิพนธ์.....	280
หนังสือขอเชิญประชุมพิจารณาหัวข้อ และ โครงการวิทยานิพนธ์ของ	
นักศึกษาปริญญาโท.....	281
คำสั่งประกาศผลของการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์	
หนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม.....	283
หนังสือขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย.	
หนังสือขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	285
หนังสืออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	286
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล.....	287
ประวัติผู้เขียน.....	288

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนสถานศึกษา และจำนวนนักเรียนตามระดับชั้นปีของทุกคณะวิชา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5.....	55
2. แสดงจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นปีของทุกคณะวิชาใน วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5.....	57
3. แสดงจำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่สมบูรณ์.....	62
4. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	67
5. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน ของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา โดยภาพรวม.....	68
6. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอน ของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา.....	69
7. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอน ของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอน ของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา.....	76
9. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน ของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี โดยภาพรวม.....	78
10. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอน ของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี.....	79
11. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอน ของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี.....	81
12. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอน ของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี.....	85
13. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน ของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยภาพรวม.....	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอน ของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	88
15. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอน ของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	90
16. แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอน ของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	93
17. สรุปรูปพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	95
18. สรุปรูปพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	96
19. สรุปรูปพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรม อาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความ คิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกัน.....	98
21. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน.....	101
22. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำรา ที่นักเรียนจะค้นคว้า.....	102
23. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติใน วิชาที่สอน.....	103
24. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชา ที่สอน.....	104
25. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ วิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกัน.....	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
26. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์เข้าสอน และเลิกสอนตรงเวลา.....	110
27. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ.....	111
28. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ.....	112
29. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์สอนบทเรียนตามขั้นตอน.....	113
30. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน.....	114
31. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม....	115
32. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ใช้กระดานดำและสื่อการเรียนการสอนได้อย่าง เหมาะสม.....	116

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
33. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ.....	117
34. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การฝึกปฏิบัติ อย่างถูกต้อง.....	118
35. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนขณะฝึกปฏิบัติ.....	119
36. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง.....	120
37. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถ ของตนเอง.....	121
38. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียน.....	122
39. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ วิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกัน.....	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
40. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้.....	125
41. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ.....	126
42. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน.....	127
43. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แก่นักเรียน.....	128
44. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์วิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน.....	129
45. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน.....	132
46. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน.....	133

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
47. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน.....	134
48. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือตำราที่นักเรียนจะค้นคว้า.....	135
49. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติใน วิชาที่สอน.....	136
50. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน...	137
51. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน...	138
52. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการติดป้ายชี้แจงขั้นตอน การใช้เครื่องมืออุปกรณ์การปฏิบัติอย่างถูกต้อง.....	139
53. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์ และวัสดุฝึก.....	140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
54. แสดง Scheffe's Test สรุปลักษณะก่อนการสอนของอาจารย์ จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี โดยภาพรวม.....	141
55. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์วิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน.....	142
56. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา.....	147
57. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อน การเรียนการสอน.....	148
58. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอนแต่ละครั้ง.....	149
59. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ.....	150
60. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน.....	151

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
61. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม.....	152
62. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ.....	153
63. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติ อย่างถูกต้อง.....	154
64. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียน ในขณะที่ฝึกปฏิบัติ.....	155
65. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง.....	156
66. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก.....	157
67. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน.....	158

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
68. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถ ของตนเอง.....	159
69. แสดง Scheffe's Test สรุปลักษณะพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี โดยภาพรวม.....	160
70. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์วิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน.....	161
71. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้.....	163
72. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ.....	164
73. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน.....	165
74. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน.....	166

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
75. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย.....	167
76. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แก่นักเรียน.....	168
77. แสดง Scheffe's Test สรุปลักษณะพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี โดยภาพรวม.....	169
78. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์วิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน.....	170
79. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน.....	173
80. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน.....	174
81. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน.....	175

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
82. แสดง Scheffé's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน...	176
83. แสดง Scheffé's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน...	177
84. แสดง Scheffé's Test สรุปพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยภาพรวม.....	178
85. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์วิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน.....	179
86. แสดง Scheffé's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา.....	184
87. แสดง Scheffé's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีฟ.....	185
88. แสดง Scheffé's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน.....	186

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
89. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ.....	187
90. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์สอนบทเรียนตามขั้นตอน.....	188
91. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน.....	189
92. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก.....	190
93. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน.....	191
94. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน.....	192
95. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวางทันสมัยนอกเหนือจาก ตำราเรียน.....	193

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
96. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์สรุปเนื้อหาเมื่อดำเนินการสอนจบชั้นตอนแล้ว.....	194
97. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ เรื่อง ในการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ อาจารย์ได้อธิบายให้ นักเรียน เข้าใจชัดเจน.....	195
98. แสดง Scheffe's Test สรุปพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยภาพรวม.....	196
99. แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์วิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน.....	197
100. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้.....	199
101. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ.....	200
102. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์เมื่อตรวจผลงานแล้วมีการอธิบายแนวทางปรับปรุง แก้ไขแก่นักเรียน.....	201

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
103. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน.....	202
104. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ให้โอกาสนักเรียน ชักถามความเข้าใจในบทเรียน นอกชั้นเรียน.....	203
105. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย.....	204
106. แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ เรื่อง อาจารย์ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน.....	205
107. แสดง Scheffe's Test สรุปพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยภาพรวม.....	206
108. แสดงความถี่ และค่าร้อยละ เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ (เพิ่มเติม).....	207

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการอาชีวศึกษาของชาติอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ 3 หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านอาชีวศึกษาที่กว้างขวางที่สุด มีหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ ตั้งแต่หลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีสถานศึกษาตั้งอยู่เกือบทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางทั้งช่างฝีมือช่างเทคนิค และช่างกึ่งฝีมือ โดยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นเข้าสู่ตลาดแรงงาน เมื่อดำเนินงานในขอบข่ายที่กว้างขวางเช่นนี้ความต้องการทรัพยากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ และอาจารย์ผู้สอน จึงจำเป็นต้องเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว ทำให้เกิดปัญหาด้านการจัดทรัพยากรบุคคลให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้นกรมอาชีวศึกษาจึงมีนโยบายประกาศใช้กระบวนการกลุ่มสร้างคุณภาพงานกับทุกสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การอาชีพ และเพื่อพัฒนาบุคลากรตลอดจนการพัฒนางานในภารกิจดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสร้างพื้นฐานอาชีพ โดยมีเป้าหมายในการสร้างนักเรียนนักศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานอย่างแท้จริง เพื่อให้นักเรียนนักศึกษารู้จักนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับทรัพยากรของชาติอย่างประหยัด ถูกต้องและเหมาะสม นับว่าเป็นการปลูกฝังให้รู้จักนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของงาน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจะต้องพยายามผลิตนักเรียนนักศึกษาเพื่อไปสร้างงานและนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการเรียนการสอน อาจารย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และมีอิทธิพลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน¹ เพราะกระบวนการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักเรียน ซึ่งอยู่ในรูปของกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน และคุณลักษณะของแต่ละฝ่าย ย่อมมีอิทธิพลต่อกัน ดังนั้นอาจารย์จึงต้องศึกษาว่า พฤติกรรมใดที่ควรนำมาใช้ในการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการจัดการศึกษาทุกระดับมุ่งที่จะให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) และผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งที่ทำให้หลักสูตรสามารถบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นก็คือ "อาจารย์" เพราะอาจารย์จะเป็นผู้วางแผนและดำเนินการในเรื่องการนำหลักสูตร แผนการสอน และคู่มือ ในรูปต่าง ๆ มาจัดเป็นกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หรือมวลประสบการณ์ในตัวนักเรียน ทุกกิจกรรมที่อาจารย์จัดให้แก่ นักเรียนจึงมีส่วนสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสิ้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า "อาจารย์เป็นหัวใจของระบบการเรียนการสอน โดยแท้จริง"² เมื่อการสอนของอาจารย์มีผลโดยตรงต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนแล้ว คุณภาพของอาจารย์ย่อมมีความสำคัญมากกว่าสิ่งใดทั้งหมด จึงอาจกล่าวได้ว่า "หลักสูตรที่สมบูรณ์ที่สุด ตำราที่ดีที่สุด หรือวิธีการสอนที่ดีที่สุดยังไม่สามารถก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลได้ด้วย ตัวของมันเอง โดยปราศจากผู้สอนที่มีคุณภาพ"³ ดังนั้นบทบาทที่สำคัญของอาจารย์ที่มีต่อการเรียนการสอน ตลอดจนคุณภาพของอาจารย์จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อคุณภาพการศึกษา สำหรับคุณภาพของอาจารย์นั้น ได้จากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน⁴

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษารับรู้เป้าประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และกรมอาชีวศึกษาได้มีนโยบายให้สถานศึกษานำระบบการนิเทศภายในสถานศึกษามาใช้ เพื่อสนองเจตนารมณ์ของกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรีได้มอบหมายให้ผู้บริหารฝ่ายวิชาการหัวหน้าคณะวิชา และหัวหน้าแผนกวิชาเป็นผู้นิเทศ และได้พบปัญหาจากการนิเทศการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ด้านพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ คือ อาจารย์ไม่เตรียมเอกสารและอุปกรณ์การสอนให้พร้อม ไม่แจ้งจุดมุ่งหมายในการเรียน ฯลฯ ด้านพฤติกรรมระหว่างสอน อาจารย์จัดกิจกรรม

เพื่อนำเข้าสู่บทเรียนน้อยไป ใช้คำถามไม่รัดกุม สื่อการเรียนการสอนน้อยเกินไป นักเรียนมีโอกาสดูออกน้อย และด้านพฤติกรรมหลังการสอน อาจารย์ตรวจผลงานล่าช้า ประเมินผลเมื่อจบการสอนทุกหน่วยการเรียนรู้ไม่ได้เท่าที่ควร และแจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนให้นักเรียนได้ทราบไม่สม่ำเสมอ

ผลที่ได้จากการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังกล่าว จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง สำหรับเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมให้อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งควรประเมินผลการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน เพราะนักเรียนเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์กับอาจารย์โดยตรง ในขณะที่มีการเรียนการสอนในชั้นเรียน^๕

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา และหาแนวทางปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน จึงสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าว ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 เพื่อจะใช้เป็นข้อมูล สำหรับการบริหารอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ในด้านพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนทั้ง 3 ด้าน ของอาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยจำแนกตาม คณะวิชา ระดับชั้นปีที่ศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาทฤษฎีเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกทฤษฎี การจัดรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนของ สังกัด อุทรานันท์ โดยจัดรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนเป็น 3 ขั้นตอน โดยมีสาระสำคัญของทฤษฎี ดังต่อไปนี้

สังัด อุทรานันท์ ได้จัดรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ก่อนการสอน ควรเตรียมการสอนทุกครั้ง โดยเตรียมตามหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในระบบการสอน คือ ศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้เรียน วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน การเลือกเนื้อหาที่จะนำมาสอน โดยต้องคำนึงถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนว่าจะต้องใช้วัสดุอะไรบ้าง ใช้อุปกรณ์การสอนอย่างไร และ จะทำการวัดอย่างไร
2. ระหว่างการสอน ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่วางไว้ โดยเริ่มตั้งแต่ การนำเข้าสู่บทเรียน การตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนก่อนการเรียนการสอน ทั้งชั้น เมื่อทราบถึงพื้นฐานของผู้เรียนเป็นอย่างดีแล้ว จึงดำเนินการฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเป็นรายบุคคลต่อไป ตอนท้ายก็จะทำการสรุปบทบทวน หรือทำการวัดผลหลังการสอน หรืออาจจะสั่งงานเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่ผ่านไปแล้วหรือที่จะมีขึ้น
3. หลังการสอน หลังการดำเนินการสอนไปแล้ว ได้มีการประเมินผล การเรียนการสอนว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด มีสิ่งไหน ที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ ไปประกอบ หรือปรับปรุงแก้ไข การสอนที่จะมีขึ้นต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย มีดังนี้

1. นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิชาที่ต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ต่างกัน
2. นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ต่างกัน
3. นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของนักเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ในปีการศึกษา 2535 จำนวน 2,008 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา มีดังนี้
  - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่
    - 3.1.1 คณะวิชา
    - 3.1.2 ระดับชั้นปี
    - 3.1.3 คะแนนเฉลี่ยสะสม
  - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
    - 3.2.1 พฤติกรรมก่อนการสอน
    - 3.2.2 พฤติกรรมระหว่างสอน
    - 3.2.3 พฤติกรรมหลังการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ได้กำหนดให้คำจำกัดความของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. พฤติกรรมการสอน หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่อาจารย์ผู้สอนแสดงออก อันมีผลต่อการเรียนของนักเรียน ตามที่นักเรียนสังเกตเห็น โดยสังเกตจากรูปแบบกระบวนการสอนในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมก่อนการสอน ด้านพฤติกรรมระหว่างสอน และด้านพฤติกรรมหลังการสอน

2. ด้านพฤติกรรมก่อนการสอน ซึ่งเป็นการศึกษาพฤติกรรมทางด้านการแต่งกาย กิริยามารยาท ความกระตือรือร้น เตรียมการสอนทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ เตรียมเอกสารวัสดุอุปกรณ์พร้อมและพอเพียง ทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ข้อควรระวังในขณะปฏิบัติการ และเตรียมวิธีวัดผลจากงานปฏิบัติ

3. ด้านพฤติกรรมระหว่างสอน ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่วางไว้ โดยเริ่มตั้งแต่การนำเข้าสู่บทเรียน การตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนก่อนการเรียนการสอนทั้งชั้น เมื่อทราบถึงพื้นฐานของผู้เรียนเป็นอย่างดีแล้ว จึงดำเนินการฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเป็นรายบุคคลต่อไป กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ชี้แจงข้อซักถามปัญหาจากบทเรียน ตอนท้ายสรุปบทวน ทำการวัดผลหลังการสอน หรือสั่งงานเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่ผ่านไปแล้วหรือที่จะมีขึ้น

4. ด้านพฤติกรรมหลังการสอน หลังดำเนินการสอนไปแล้ว ตรวจสอบผลงานดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอน แจ้งผลการก้าวหน้าให้นักเรียนทราบว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด มีสิ่งไหนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ ไปประกอบ หรือปรับปรุงแก้ไขการสอนที่จะมีขึ้นต่อไป และเป็นการนิจณาการใช้กิจกรรมพิเศษ เพื่อเสริมสร้างความรู้แก่ผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในรายวิชาการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 เปิดสอน

6. คณะวิชา หมายถึง วิชาที่เปิดสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 มี 3 คณะวิชา คือ คณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม

7. ชั้นปี หมายถึง ชั้นปีการศึกษา ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยแบ่งเป็น 3 ระดับชั้น คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

8. คะแนนเฉลี่ยสะสม หมายถึง ระดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง โดยที่ระดับผลการเรียนแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระหว่าง 3.00-4.00
2. ระหว่าง 2.00-2.99
3. ระหว่าง 1.00-1.99

9. อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาต่าง ๆ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

10. วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 หมายถึง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี

เชิงอรรถ

¹อนันต์ ศรีโสภากา, รายงานผลการวิจัย (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ประสานมิตร, 2526), หน้า 4.

²วีรศักดิ์ วีระชาติพิทักษ์ชน, "ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษา และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาพลศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 2.

³เชวง ชื่นประโคน, "ตัวประกอบเชิงสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาชนบท ตามการรับรู้ของครูผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชามัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528), หน้า 3.

⁴ธรรมรส โชติบุญชูวร, มนุษย์สัมพันธ์ (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2526), หน้า 42-43.

⁵กรัตย์ เอ่งพานิช, "พฤติกรรมการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 8 ตามการรับรู้ของตนเอง," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาประถมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528), หน้า 7.

⁶สังัด อุทรานันท์, การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 102.

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5" ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดทำการวิจัยมาก่อน ดังนั้นในการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้พยายามศึกษาจากตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่ใกล้เคียงกับเรื่องดังกล่าวนี้ โดยจัดเรียงสาระสำคัญตามลำดับดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมก่อนการสอน
2. พฤติกรรมระหว่างสอน
3. พฤติกรรมหลังการสอน

พฤติกรรมก่อนการสอน

สังัด อุทรานันท์ กล่าวถึง ลักษณะพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ไว้ว่า "เป็นพฤติกรรมที่ไม่เจาะจง เฉพาะพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงในห้องเรียน แต่รวมถึงพฤติกรรมภายนอกห้องเรียน และพฤติกรรมส่วนตัวของอาจารย์ด้วย ที่ครอบคลุมถึงพฤติกรรมของอาจารย์ทั้งหมดขณะที่อยู่ในโรงเรียน"¹ สอดคล้องกับความเห็นของผู้วิจัยหลายท่าน อาทิ

บุญช่วย จันทร์พรหมมา ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในด้านพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ไว้ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ก่อนสอน โดยวิเคราะห์ผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นมีทั้งแบบที่กำหนดไว้กว้าง ๆ และกำหนดเป็นจุดมุ่งหมาย-เฉพาะที่เรียกว่า จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective) อาจารย์ผู้สอนต้องคำนึงถึงนักเรียนว่ามีความสามารถทำอะไรได้บ้าง โดยยึด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรเป็นสำคัญ

2. การประเมินความสามารถของนักเรียนก่อนสอน เพื่อจะได้นำความรู้-ใหม่ หรือสิ่งที่จะเรียนนั้นประสมประสานกับความรู้ความสามารถของนักเรียนได้ดี และสามารถแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถเดิมได้ด้วย

3. การเตรียมกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นหลักสำคัญ คือ ความต้องการของผู้เรียน การจูงใจ การฝึกหัด หรือทักษะ การจัดลำดับขั้นก่อนหลังให้สัมพันธ์กัน การเลือกวัสดุการสอนที่จะช่วยประกอบบทเรียน และการเลือกวิธีสอน (Model of Instruction) ที่เหมาะสมที่สุด²

สำหรับกระทรวงศึกษาธิการ ยังได้เสนอแนะในการเตรียมตัวของอาจารย์ผู้สอนไว้

ดังนี้

1. การเตรียมตัวในระยะยาว หรือการเตรียมตัวโดยทั่วไป เป็นการเตรียมตัวก่อนที่จะเปิดภาคเรียน เพื่อศึกษางานทั้งหมดที่ต้องทำ โดยการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ หรือเข้ารับการอบรม เช่น ศึกษาหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน แบบฝึกหัด ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ ให้เข้าใจ และศึกษาวิธีการวัดผลและการประเมินผลการเรียน พร้อมทั้งแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในการวัดผลและการประเมินผล

2. การเตรียมตัวในระยะสั้น หรือการเตรียมตัวในแต่ละวันตามลำดับขั้น คือ ดูกำหนดการสอนและตารางสอน เพื่อศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความคิรรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และเวลาที่สอน ในการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการสอน³

ดังที่ บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กินาวงศ์ ได้กล่าวถึงลักษณะการเตรียมการสอนที่ดีไว้ ดังนี้

1. ต้องมีจุดประสงค์ของบทเรียน มีการเตรียมเนื้อหา อุปกรณ์การสอน การประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์

2. ต้องยึดนักเรียนเป็นหลัก โดยคำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องวัย และ ประสบการณ์ของนักเรียน
3. ต้องสร้างบรรยากาศให้เหมาะแก่การเรียนรู้ ทั้งในแง่อารมณ์ และ สิ่งแวดล้อมของนักเรียน
4. ควรมุ่งให้นักเรียนได้ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ พร้อมทั้งจะประพฤติตนเป็นคนดี
5. ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดค้นหาเหตุผล และส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ใหม่ ๆ
6. ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนิน กิจกรรม การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน
7. ไม่ควรยึดวิธีสอนวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงอย่างเดียว และใช้วิธีสอนให้ เหมาะสมกับบทเรียน หลักสูตร วัยของผู้เรียน
8. ต้องมีการประเมินผลตลอดเวลา เช่น สังเกต ซักถาม ทดสอบ เพื่อ ให้นับใจว่า การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้⁴

ผลจากการสำรวจของคุรุสภา พบว่า พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ **ควรมี** ลักษณะ มุ่งมั่นในผลงาน คือ

ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจ รู้จุดมุ่งหมายของหลักสูตร รู้จุดประสงค์ของ การเรียนรู้ เตรียมการสอน ทำบันทึกการสอน ใช้สื่อการสอน ผลัดสื่อและ เตรียมสื่อการเรียนการสอนเอง ประเมินผลก่อนสอนและขณะสอน ถ้าขาด เนื้อหาวิชาได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ใช้เทคนิคการสอนเพื่อให้เกิด การเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ อาจารย์ควรดูความพร้อมของเด็กและ ให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติโดยการใช้นิ้วมือครู พยายามปรับเนื้อหาตามสภาพแวดล้อมของ ห้องเรียน ให้ประสบการณ์ในการถ่ายทอดการสอนตามแผนการสอน และจัดสภาพ ห้องเรียนให้เหมาะกับการสอนซ่อมเสริม⁵

นอกจากนี้ จินตนา ยูนิพันธ์ ได้กล่าวถึงพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ว่า จำเป็นต้องมีการกำหนดเนื้อหาวิชา และการเตรียมการสอน ดังนี้

การกำหนดเนื้อหาวิชา เป็นการเลือกสรรเนื้อหาความรู้ที่จะสอนว่าจะสอนอะไร สอนเพื่อใคร สอนอย่างไร และสอนแล้วได้ผลอย่างไร เช่น หลักการเนื้อหาความรู้ หรือมโนทัศน์ซึ่งเป็นเนื้อหาความรู้จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เลือกสรรเนื้อหาความรู้ที่จะสอนนักเรียน การวางแผนการใช้เวลาให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาซึ่งอาจารย์ควรจัดกิจกรรมการสอนเป็นขั้นตอนตามลำดับ คือ

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตร ฉบับที่ใช้อยู่ให้เข้าใจในองค์ประกอบต่าง ๆ โดยเฉพาะปรัชญาและจุดประสงค์ของหลักสูตร ให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับวิชาอื่น ๆ ตลอดจนศึกษารายละเอียดของคำอธิบายรายวิชา รวมทั้งศึกษาจุดประสงค์ของชั้นปี
2. กำหนดจุดประสงค์ของการสอนรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรรวมทั้งจุดประสงค์ของชั้นปี ทั้งนี้จุดประสงค์ของการสอนรายวิชาจะต้องครอบคลุมจุดประสงค์ของการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
3. กำหนดเนื้อหาวิชาที่เป็นข้อเท็จจริง มโนทัศน์ หลักการ การแก้ปัญหา และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะต่าง ๆ เจตคติและค่านิยม ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากเนื้อหาวิชาเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้กับผู้เรียน ผู้สอนควรคำนึงถึงเนื้อหาวิชาที่จะช่วยให้ ผู้เรียนมีพัฒนาการ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตามจุดประสงค์ของรายวิชานั้น ๆ

ดังนั้น การกำหนดเนื้อหาวิชาจึงเป็นหน้าที่สำคัญของผู้สอนที่จะต้องกระทำอย่างรอบคอบ เป็นงานร่วมกันของคณาจารย์ และเป็นงานที่ต้องใช้เวลานาน เนื้อหาควรจะเป็นความรู้ที่ต้องเรียนเป็นเนื้อหาที่มีความตรงและสำคัญ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และความต้องการของสังคม มีความสมดุลระหว่างความกว้างและความลึกซึ้ง มีการจัดลำดับเนื้อหาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเป็นขั้นตอน นอกจากนี้เนื้อหาจะ

ต้องสนองจุดประสงค์ของหลักสูตรและของรายวิชาอย่างกว้างขวางสอดคล้องกับวุฒิภาวะ
ประสบการณ์ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

สำหรับการเตรียมการสอน หรือการวางแผนการสอน ซึ่งเป็น การกำหนด
หรือวางแผนการสอนในเรื่องที่จะสอนกว้าง ๆ โดยกำหนดหลักใหญ่ ๆ ที่จะต้อง
ปฏิบัติไว้เป็นข้อ ๆ หรือเป็นตอน ๆ ไป การเตรียมเป็นการทำงานทุกชั้นทุกอัน
อย่างละเอียดรอบคอบ โดยอาจจะทำการทดลองให้เห็นจริง ๆ ก่อนวันที่จะ
ลงมือสอน เพื่อที่จะได้นำวิธีการเหล่านั้นมาใช้ให้เหมาะสมกับความประสงค์ใน
ขณะที่ลงมือสอน ในชั้นเรียนจริง ๆ⁷

ดังนั้นการเตรียมการสอนทุกแบบจึงมีความคล้ายคลึงกัน สำหรับขั้นตอนต่าง ๆ ของ
การเตรียมการสอนมีดังต่อไปนี้

1. **ขั้นวิเคราะห์สภาพสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้** ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์
สภาพสิ่งแวดล้อมที่ช่วยในการสอน เป็นต้นว่า ห้องที่ใช้สอน อุปกรณ์การสอน
มีความพร้อมและเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงวิธีการสอน
ที่จะทำให้การสอนเป็นไปโดยราบรื่น และวิเคราะห์เกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพระหว่าง
ผู้สอนและผู้เรียน ในขณะนั้นจะเป็นอุปสรรคหรือส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของ
ผู้เรียนหรือไม่อย่างไร
2. **ขั้นการออกแบบการสอน มีขั้นตอนดังนี้**
  - 2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
  - 2.2 จัดเรียงจุดประสงค์ตามลำดับก่อนและหลังซึ่งผู้สอนต้องการให้
ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
  - 2.3 เลือกเนื้อหาวิชา ผู้สอนจะกำหนดเนื้อหาวิชาเพื่อที่จะนำผู้เรียน
ให้มีพฤติกรรมตามที่ได้กำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้
  - 2.4 เลือกกิจกรรมการสอน ซึ่งจะรวมถึงการเลือกวิธีสอนและการ
เลือกอุปกรณ์การสอน

2.5 เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องกระทำ และเป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนจะได้รับระหว่างการดำเนินการสอนของผู้สอน

3. ขั้นตอนการออกแบบประเมินผล การออกแบบการประเมินผลควรเริ่มจากการกำหนดการเรียนรู้ก่อนเรียน เพราะจะทำให้ผู้สอนได้ทราบว่าผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ ทักษะ หรือทักษะใดบ้างและผู้เรียนต้องการความรู้ ทักษะหรือทักษะใดเพิ่มขึ้น การกำหนดวิธีการประเมินการเรียนรู้ก่อนเรียน ผู้สอนจะต้องวางแผนว่าจะทำการประเมินผลก่อนเรียนอย่างไร เป็นต้นว่า อาจทำในลักษณะการทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) ก็ได้ และในการเตรียมการสอนผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการประเมินการสอนของตน ผลการประเมินจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาตนเองของผู้สอน และ นักการศึกษา นอกจากนั้นผู้สอนจะต้องกำหนดแผนการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จากการประเมินจะทำให้ผู้สอนทราบว่าผู้เรียนมีการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด และจะต้องมีการซ่อมเสริมตอนใดบ้าง^๕

กุลวดี เรืองเดช ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ในจังหวัด ราชบุรี จำนวน 40 คน พบว่า

อาจารย์ที่มีเพศ วุฒิ จำนวนปีที่ทำการสอน ระดับชั้นที่สอน และสังกัด ต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน และการใช้อุปกรณ์การสอน ไม่แตกต่างกัน และพฤติกรรมทั้งสองด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก กล่าวคือ อาจารย์ที่มีพฤติกรรมกรรมการสอนในด้านการเตรียมการสอนมาก ก็จะใช้อุปกรณ์ เพื่อประกอบการสอนมากด้วย^๖

ส่วน วิเชียร ประยูรชาติ ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน และด้านการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ในด้านการเตรียมการสอน พบว่า

อาจารย์ที่มีวุฒิ และสถานที่ตั้ง โรงเรียนตามภูมิภาคต่างกัน อาจารย์ที่มีอายุต่างกันจะมีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนและสภาพสมรรถต่างกัน จะมีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการใช้อุปกรณ์ พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิ อายุ ประสบการณ์การสอน สภาพสมรรถ และสถานที่ตั้ง โรงเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ¹⁰

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้พบว่า มีนักวิทยาศาสตร์หลายท่านได้เสนอแนะให้ อาจารย์ได้ตระหนักถึงหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การใช้เวลาว่างเพื่อการจัดทำสื่อการเรียนการสอน ดังเช่น วิชัย วงษ์ใหญ่ ได้กล่าวว่า "สื่อการเรียนการสอนเป็นวัสดุอุปกรณ์ และกิจกรรมการเรียนที่อาจารย์และนักเรียนจะต้องทำเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ อาจารย์จะต้องจัดทำและจัดหาไว้ให้เรียบร้อย"¹¹ และกรมวิชาการได้เสนอไว้เช่นเดียวกันดังนี้

สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่จะเอื้อต่อการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ ทักษะคิด และกิจนิสัยที่พึงประสงค์ อาจจะเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือหลาย ๆ สิ่ง ดังนี้คือ อุปกรณ์การเรียน แผ่นภาพ แผ่นโปสเตอร์ สไลด์ วีดีโอ วัสดุฝึก และอุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ ¹²

ทวน พิณพันธุ์ ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

สื่อที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน จะต้องครอบคลุมถึงวัสดุและวิธีการทุกรูปแบบ เช่น กิจกรรม การสาธิตทดลอง รวมทั้งบทเรียน โปรแกรม บทเรียนสำเร็จรูปที่มีส่วนสัมพันธ์กับการปรับปรุงการเรียนการสอนทุกด้าน ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนควรให้ความสำคัญและนำไปใช้ จะช่วยทำให้อาจารย์สอนได้ดีและสอนบรรลุ เป้าหมายได้ง่ายอีกด้วย¹³

ส่วน โอวาท พูลศิริ อ่าง โดยทองพูน กิ่งนาค ได้แบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังต่อไปนี้

ประเภทแรก ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ต้องใช้เครื่อง เช่น วัสดุอุปกรณ์ประเภทจัดแสดงรูปภาพ แผนภูมิ แผ่นวงจร แผงสาธิต กิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

ประเภทที่สอง ได้แก่ วัสดุประเภทที่ต้องใช้เครื่องฉายและเครื่องมือประเภทต่าง ๆ ตัวอย่าง เช่น เครื่องฉายสไลด์ และสไลด์ फिल्मสตริป และวัสดุประกอบ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายวัสดุทึบแสง เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (Overhead Projector) เทป เครื่องเล่นแผ่นเสียง วีดีโอ และวัสดุประกอบ เป็นต้น¹⁴

สำหรับ ประมุข กอปรสิริวัฒน์ และสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ ได้มีความเห็นสอดคล้องกับ โอวาท พูลศิริ และได้แบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนไว้ 3 ลักษณะดังนี้

1. เครื่องมือหรืออุปกรณ์การสอน (Hardware) ซึ่งได้แก่ สื่อใหญ่ เป็นอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษาที่มีเทคนิคการทำซับซ้อน ซึ่งส่วนมากเป็นอุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพทึบ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับโทรทัศน์ เป็นต้น
2. วัสดุ (Software) ได้แก่ สื่อเล็กทั้งหลาย เป็นอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษาที่จัดทำและนำไปใช้ได้สะดวก เช่น फिल्मสไลด์ แผ่นภาพ โปร่งแสง แผนภูมิ รูปภาพ บัตรคำ เป็นต้น
3. เทคนิคหรือวิธีการ (Techniques or Methods) ได้แก่ การใช้เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ อันเป็นกรรมวิธีที่เป็นสื่อไปสู่การเรียนรู้แก่ผู้เรียน เช่น นิทานเพลง การเล่นบทบาทสมมติ ละคร หุ่น การจัดนิทรรศการ การพาไปศึกษา นอกสถานที่ การสาธิต ทดลอง เป็นต้น ซึ่งกรรมวิธีในการใช้สื่อดังกล่าวนี้ อาจต้องใช้สื่อประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2 เข้าร่วมด้วย¹⁵

จึงอาจกล่าวได้ว่าสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดความรู้ ทักษะและ กิจกรรมในการเรียนการสอน ทั้งยังมีส่วนสัมพันธ์กับการปรับปรุงการเรียนการสอนทุกด้าน ประเภทของสื่อแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ประเภทแรก คือ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ (Hardware) เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องบันทึกเสียง วิทยุ เป็นต้น ประเภทที่สอง คือ ประเภทวัสดุ (Software) เช่น รูปภาพ แผนภูมิ แผ่นโปร่งใส फिल्मสไลด์ เป็นต้น และประเภทที่สาม คือ วิธีการ (Methods) หรือกิจกรรม เช่น การจัดนิทรรศการ การพาไปศึกษานอกสถานที่ การสาธิตทดลอง เป็นต้น

ดังนั้น อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ต้องการมีผลสัมฤทธิ์จากพฤติกรรมก่อนการสอน จึงควรศึกษาสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เกี่ยวกับอาชีพความต้องการกำลังคนในท้องถิ่น การนิเทศภายในสถานศึกษา รวมทั้งวัสดุฝึก อุปกรณ์เครื่องใช้ งบประมาณ การจัดการเรียน การจัดการวางสอน การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน โดยใช้อุปกรณ์ช่วยสอน และใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ให้หลากหลายยิ่งขึ้น

จึงพอสรุปได้ว่า ด้านพฤติกรรมก่อนการสอน เป็นการเตรียมความพร้อมของอาจารย์ เพราะทำให้อาจารย์ได้เตรียมเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียน วิธีสอน สื่อการสอนและเตรียม เครื่องมือวัสดุผลและประเมินผลได้เหมาะสม ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ผู้สอนดังนี้

1. ช่วยให้การสอนของอาจารย์ดีขึ้น เพราะอาจารย์ได้คำนึงถึงความมุ่งหมาย ของบทเรียน ทาวิธีที่จะทำให้บทเรียนง่ายขึ้นด้วยการใช้อุปกรณ์การสอน และการจัดกิจกรรมที่ เหมาะสม

2. ช่วยให้อาจารย์ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจยิ่งขึ้น

3. ช่วยให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาในตัวอาจารย์

4. ช่วยให้การสอนของอาจารย์เป็นที่น่าสนใจ ไม่เบื่อหน่าย

5. ช่วยให้การสอนของอาจารย์เป็นระเบียบ เนื้อหาวิชาต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

6. เป็นหลักฐานให้อาจารย์ทราบว่า เด็กได้เรียนอะไรบ้าง และพร้อมที่จะเรียน อะไร

7. ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

พฤติกรรมระหว่างสอน

ในทัศนะของ สวัสดิ์ อุทราพันธ์ ได้กล่าวว่า "พฤติกรรมการเรียนการสอน เป็นกระบวนการ ที่แยกออกจากกันไม่ได้ การเรียน คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของบุคคลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ หรือการที่บุคคลลงอกงามขึ้นทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สำหรับการสอน ซึ่งหมายถึงการช่วยให้ผู้เรียนได้ บรรลุจุดมุ่งหมาย หรือการกระทำทุกอย่างที่จะส่งเสริมให้เกิดความงอกงามขึ้นทั้ง ทาง ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา"¹⁶

จึงอาจกล่าวได้ว่า การสอนถ้าจะให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น ต้องขึ้นอยู่กับทักษะของ อาจารย์ รวมทั้งความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการสอนของแต่ละวิชา หลักสูตรทุกหลักสูตรจะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ถ้าไม่มีการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีวิธีการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและจัด ประสพการณ์ทั้งหลายให้กับผู้เรียน สำหรับการจัดการเรียนการสอนนั้น เอกชัย กี่สุขพันธ์ อธิบายว่า "การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียน การสอนตามหลักสูตร หรือแผนการสอน ส่วนการเรียนการสอนที่ประสพผลดี หมายถึง การที่ ผู้เรียนทุกคนหรือเกือบทุกคนสามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง"¹⁷ สมิตร์ คุณานุกร ให้ ความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่า "การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนคือ การ บรรยาย การอภิปราย การฝึกภาคปฏิบัติ การแก้ปัญหา และการทดลอง"¹⁸

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

การจัดการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้การใช้หลักสูตรบรรลุ วัตถุประสงค์ การเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและพึ่งพาอาศัยกัน สถานศึกษามีหลักสูตรกำกับการสอนไว้นั่นเอง เน้นการเรียนการสอน โดยเฉพาะ ผลสำเร็จของสถานศึกษาพิสูจน์ได้ จากการดำเนินการจัดการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นภารกิจของสถานศึกษา ต้องรับผิดชอบ¹⁹

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กำหนดไว้ดังนี้

การเรียนการสอนภาคทฤษฎีมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้พื้นฐานเพื่อใช้แก้ปัญหา การปฏิบัติงาน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ควรใช้มีหลายวิธี ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การแก้ปัญหา การศึกษาค้นคว้า ส่วนการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ มุ่งให้ผู้เรียนฝึกทักษะวิชาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอนที่จำเป็นคือ การสาธิต การปฏิบัติจริง และการฝึกงาน²⁰

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ กล่าวว่่า

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งนั้น จำเป็นต้องเริ่มตั้งจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนว่ามีจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์สำคัญอย่างไร ผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน ควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าก่อให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมาย หรือจุดประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงานและค่าใช้จ่าย²¹

ส่วนมานิดา อุษชิน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนไว้ 4 ข้อ

ดังนี้

1. ต้องมีแนวทาง ในการสอนวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพ สามารถปฏิบัติงานของกิจกรรมการสอนได้
2. ต้องใช้วิธีสอนที่สามารถทำให้ ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือ เกิดการเรียนรู้ เกิดประสบการณ์ ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. ต้องสอนแต่สิ่งจำเป็นตามลำดับของการจัดสภาพการณ์ ในการสอนที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ โดยมีการวางแผนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ต้องรู้จักใช้กลวิธีที่จะเร้าให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยสร้างสถานการณ์สอน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เด็กรู้หรือเกิดทักษะวิชาชีพ นั้น ๆ²²

เมธี ปิรันธานนท์ เสนอแนะวิธีการสอนวิชาชีพ ไว้ดังนี้

วิธีที่ 1 เป็นการสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีสอนง่ายที่สุด ควรใช้ร่วมกับวิธี อื่นจะเป็นประโยชน์มาก

วิธีที่ 2 สอนด้วยสื่อทัศนูปกรณ์ เป็นการสอนโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วีดีโอ สไลด์ แผ่นโปร่งใส เป็นต้น วิธีการสอนแบบนี้ได้รับความสำเร็จสูง เพราะนักศึกษา สนใจขณะนี้กรมอาชีวศึกษาให้การสนับสนุนอย่างยิ่ง

วิธีที่ 3 เป็นการสอนแบบสาธิต นักศึกษาสามารถเห็นการกระทำได้ นิยม สอนเชิงปฏิบัติและมีประโยชน์อย่างยิ่ง ในการสอนเพื่อฝึกทักษะ

วิธีที่ 4 สอนโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติเอง เช่น การมอบหมาย งานพิเศษ เป็น การสอนที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

วิธีที่ 5 สอนแบบสร้างสถานการณ์จำลอง เช่น สร้างสถานการณ์ประกอบการ จำลองให้นักศึกษาเข้าฝึกงาน เป็นต้น

วิธีที่ 6 เป็นการสอนแบบตั้งคำถาม มักจะใช้ร่วมกับการสอนแบบอื่น จะมี ผลสัมฤทธิ์สูง เนื้อหาวิชานั้นประกอบไปด้วยภาคทฤษฎี และปฏิบัติ พลิกการของ อาชีวศึกษาอยู่ที่การปฏิบัติได้จริง มิใช่มีความรู้ในทางทฤษฎีเท่านั้น²³

เสาวณีย์ ลิกขานันท์ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนว่า

บุคคลแต่ละคนมีลักษณะแตกต่างกันในเรื่องภูมิหลัง ประสบการณ์ ลักษณะนิสัย และรูปแบบของการเรียนรู้ ฉะนั้นในเรื่องการเรียนรู้อาจควรให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความก้าวหน้าไปตามความสามารถของตน กิจกรรมที่เสริมในการเรียนมีสมรรถภาพ ได้ส่วนหนึ่งคือ การจัดหน่วยการเรียนการสอนสำเร็จรูปหรือโมดูล เพราะ โมดูลการเรียนการสอน มุ่งให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง ซึ่งในโมดูลหนึ่ง ๆ จะมีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องไปศึกษาค้นคว้าจากที่อื่นอีก หน่วยการเรียน

การสอนแต่ละหน่วยจะมีคำแนะนำ จุดมุ่งหมาย การทดสอบก่อนเรียน กิจกรรม การเรียน (จะมีสื่อพร้อมและมีให้เลือกหลายทาง) และการทดสอบหลังการเรียน การจัดวัสดุการเรียนไว้พร้อมในแต่ละโมดูลนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสะดวกในการเรียน และช่วยให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย²⁴

สำหรับ พันส์ หันนาคินท์ ให้ความเห็นว่า

การสอนซ่อมเสริมมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้สำหรับผู้ที่เรียนช้า และได้เห็นว่าห้องสมุดเป็นบริการทางวิชาการที่ควรจัดขึ้นในโรงเรียนอีกประการหนึ่ง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุดอย่างเต็มที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง²⁵

ส่วนผลงานวิจัยของ สมจิตต์ กระจณา ได้เสนอแนะไว้ว่า

ควรให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดหลักการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนร่วมกัน จัดให้มีการอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน จัดกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรม ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความรักในวิชาชีพ มุ่งให้เกิดความคิดในทางสร้างสรรค์ คำนึงถึงเวลาเรียน มีจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมที่ได้ผลมีความชัดเจน และมุ่งให้เกิดความกระตือรือร้น²⁶

ในทัศนะของ สวาสดี ไชยคุนา เห็นว่า

หลักการสอนวิชาชีพก็คือ ให้การเรียนวิชาสามัญเป็นพื้นฐาน แล้วเน้นหลักด้านวิชาชีพ ทล่อหล่อมให้นักเรียนเข้าใจในการประกอบอาชีพ เน้นในเรื่องการฝึกทำด้วยมือ มีการฝึกงานในโรงงานหรือโรงฝึกงานเพื่อปรับนิสัยใจคอพื้นฐาน ความรู้สึกของนักเรียนให้คุ้นเคยกับสภาพที่ต้องไปอยู่ในสถานประกอบการจริง ๆ²⁷

ส่วนหลักการสอนวิชาชีพตามที่คณะของคนอื่น ๆ เช่น สุธีระ ทานตมิช ให้ทัศนะว่า "การเรียนการสอนจะสมบูรณ์ตามหลักสูตรได้มากยิ่งขึ้น ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียน สร้างประสบการณ์จำลอง เพื่อให้ผู้เรียนออกไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุข รู้จักแก้ปัญหาของสังคมที่ตนมีส่วนร่วมอยู่ได้อย่างเหมาะสม"²⁸ และในการเรียนการสอนวิชาชีพนั้น สุดใจ เหล่าสุนทร ยังให้ทัศนะว่า "การที่จะให้ผู้เรียนมีฝีมือเป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงานนั้น การเรียนวิชาชีพ จะต้องมีความรู้ เครื่องมือ เครื่องจักร ตลอดจนวัสดุฝึกหัด เช่นเดียวกับอาชีพจริงที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบัน"²⁹

ผลจากการวิจัย ของ Centra ได้ศึกษาการประเมินตนเองของอาจารย์เปรียบเทียบกับนักเรียนประเมินอาจารย์ โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการสอน 21 ข้อ ประกอบด้วยการจัดเนื้อหาวิชา ปฏิบัติกร่วมระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ การสื่อสารของอาจารย์ ความพยายามของนักเรียนและการกระตุ้นนักเรียน ซึ่งจากการศึกษาโดยการวิเคราะห์ตัวประกอบ พบว่า "องค์ประกอบเหล่านี้สามารถจำแนกอาจารย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ"³⁰

ดังนั้น การสอนจึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่ง อาจารย์ผู้สอนจึงไม่เพียงแต่แค่รู้เนื้อหาวิชาการเป็นอย่างดีเท่านั้น แต่จะต้องมีหลักการสอนที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างสูงสุดในเวลาน้อยที่สุดด้วย

จึงกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรอาชีวศึกษาเป็นหลักสูตรที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคทฤษฎีนั้นต้องมีการวางแผนการสอนโดยยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก ทุกบทเรียนควรสอนให้ เป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การประยุกต์ในสาขาวิชาชีพ เช่น วิชาคณิตศาสตร์วิชาชีพเมื่ออาจารย์สอนนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม จะต้องแตกต่างจากการสอนนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ เป็นต้น ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติต้อง ใช้การสอนแบบใช้ของจริง หรือสาธิตประกอบการบรรยายทั้งนี้ต้องปรับปรุงบทเรียน ให้คล้ายกับการปฏิบัติงานจริงจึง เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง การสอนภาคปฏิบัติโดยวิธีมอบหมายงาน การส่งเสริมให้ประดิษฐ์ผลงานหรือสร้างผลิตผล ย่อมเป็นการสร้างความมั่นใจในการออกไปสู่โลกอาชีพของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การทดลองในห้องปฏิบัติการ การสร้างสถานการณ์จำลองในสถานศึกษา เป็นการช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะ และเป็นการส่งเสริมประสบการณ์ตามสาขาอาชีพของนักเรียน เช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ ได้วิเคราะห์แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสอน ไว้ดังนี้

1. การจัดเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น คือ ให้ท้องถิ่นมีโอกาสที่จะจัดหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ การดำเนินการสอนจึงต้องจัดประสบการณ์ที่เป็นเรื่องของท้องถิ่น เนื้อหาอาจต้องยืดหยุ่นตามที่จะเป็นไปได้โดยผสมผสานเนื้อหาต่าง ๆ ให้นำมาใช้ในชีวิตจริงได้ เพื่อตอบสนองหลักการตามความต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเบ็ดเสร็จ สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีพได้อย่างปกติสุขตามสภาพอันควรแก่อัตรา

2. วิธีสอน บทบาทของอาจารย์ควรเปลี่ยนจากสอนหนังสือมาเป็นสอนคน โดยมีการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง คือ มีการโต้ตอบระหว่างอาจารย์กับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน เน้นกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สรุปลงและตัดสินใจด้วยตนเอง มีการเรียนภาคปฏิบัติควบคู่กับภาคทฤษฎี การเรียนรู้ส่วนใหญ่จึงเกิดจากการอภิปรายและทำกิจกรรมต่าง ๆ มิใช่เกิดจากการบรรยายหรือเรียนจากหนังสือเพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านการรับรู้และด้านความคิด (Cognitive Domain) ด้านเจตคติ (Affective Domain) และด้านทักษะ (Psychomotor Domain) เป็นการสร้างบุคลิกภาพที่พึงปรารถนาของสังคมให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ให้เด็กรู้จักคิดรู้จักแก้ปัญหา ดำรงตนอยู่ในสังคมได้ จึงเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศจากการยึดอาจารย์เป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) เป็นยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) โดยลดบทบาทของอาจารย์ให้น้อยลง เปิดโอกาสให้นักเรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง ปฏิบัติเอง รู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ และเป็นคนช่างสังเกต อาจารย์จะเป็นที่เลี้ยงให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา และคอยตะล่อม เมื่อนักเรียนไม่ปฏิบัติตามแนวทาง หรือออกนอกจุดมุ่งหมายที่วางไว้ อุปกรณ์ เครื่องใช้ หรือสื่อการเรียนการสอนทั้งหลาย ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการใช้ สภาพหรือบรรยากาศในห้องเรียนแปรเปลี่ยนตามลักษณะของเนื้อหาวิชาที่จัดขึ้น³¹

ผลจากการสำรวจของคุรุสภา พบว่า พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ระหว่างการสอนของอาจารย์ ควรประกอบด้วย คุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

มีความพยายามในการสอน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่า พฤติกรรมที่อาจารย์ควรมีมากที่สุดที่แสดงถึง มีความพยายามในการสอน คือ พยายามศึกษาและหาวิธีแก้ไขในด้านการสอน พยายามศึกษาหาความรู้ในการนำมาประกอบการสอน พยายามหาวัสดุทดแทนถ้าขาดแคลน พยายามสอนซ้ำจนเด็กเกิดความเข้าใจ และมีความพยายามที่จะสอนเด็กที่มีปัญหา ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ตั้งใจในการสอน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่าพฤติกรรมที่อาจารย์ควรมีมากที่สุดที่แสดงถึง มีความตั้งใจในการสอน คือ ตั้งใจในการทำหน้าที่ให้ดีที่สุด เอาใจใส่ต่อผลการเรียนของนักเรียน กระตือรือร้นในการเพิ่มประสบการณ์เพื่อนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอน ทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ และตั้งใจให้เด็กได้รับความรู้

สามารถควบคุมอารมณ์ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่าพฤติกรรมที่อาจารย์ควรมีมากที่สุด ที่แสดงถึงความสามารถควบคุมอารมณ์ คือ อุดหนุนอดกลั้นต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ และไม่โกรธง่ายเมื่อถูกนักเรียนรบกวน

อดทนเมื่อเกิดอุปสรรคในการสอน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่า พฤติกรรมที่อาจารย์ควรมีมากที่สุด ที่แสดงถึงความอดทนเมื่อเกิดอุปสรรคในการสอน คือ อดทนที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง ได้ไม่เลิกเสียกลางคันและไม่เกิดความรู้สึกท้อถอยในการสอน

ใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้คุ้มค่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่า พฤติกรรมที่อาจารย์ควรมีมากที่สุด ที่แสดงถึงการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนให้คุ้มค่า คือ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวัสดุเหลือใช้ให้เป็นประโยชน์ อธิบายให้เด็กเข้าใจก่อนใช้ รู้จักเก็บทะนุบำรุงรักษา ใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างประหยัด อุปกรณ์ที่ชำรุดสามารถซ่อมได้ให้ซ่อมใช้ได้อีก วางแผนการล่วงหน้าในการจัดทำงานประมาณของวัสดุที่ใช้ จัดระบบการใช้อุปกรณ์ และใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่น

ตรงต่อเวลา กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่า พฤติกรรมที่อาจารย์ควรมีมากที่สุด ที่แสดงถึงการตรงต่อเวลา คือ รักษาเวลาที่นัดหมาย เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา และทำงานสำเร็จครบถ้วนตามเวลา³²

ชาอุทัย อินทรประวัติ ได้สรุปหลักการเรียนรู้ของผู้เรียนและหลักการสอน
ของผู้สอนที่สอดคล้องกัน ดังต่อไปนี้

1. การสอนจะต้องให้สอดคล้องกับความพร้อมของผู้เรียน และ
มีการจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม
2. พยายามให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของการเรียน
การสอนให้มาก ผู้สอนไม่ควรแสดงเพียงฝ่ายเดียว
3. การสอนควรสอนทีละเรื่อง ทีละตอน เริ่มจากเรื่องใกล้ตัวไปหา
สิ่งที่ไกลตัว เริ่มจากรูปธรรมไปหานามธรรม จากเรื่องง่ายไปหาเรื่องยาก
4. ผู้สอนต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อให้เขารับทราบ
การกระทำของเขา เป็นต้นว่า เมื่อให้การบ้านหรืองานทำ ผู้สอนจะต้อง
ตรวจและแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบในระยะเวลาอันสั้น ๆ ต่อมา
5. ผู้สอนจะต้องให้การชมเชย การให้รางวัลที่เหมาะสมและ
สม่ำเสมอแก่ผู้เรียน
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการฝึกปฏิบัติ และทดลองด้วยตนเอง
บ่อย ๆ ^{๑๑}

อัญชลี กิจพยัคฆ์ และคณะ มีความเห็นต่อพฤติกรรมระหว่างสอนของ
อาจารย์ ว่า

1. ในการสอนแต่ละครั้ง นักเรียนควรทราบวัตถุประสงค์ของ
การสอนอย่างกระจ่างแจ้ง เพื่อการเรียนการสอนจะได้มุ่งสู่ทิศทาง
เดียวกัน
2. การสอนและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่น่ารื่นรมย์ จะชวนให้นักเรียน
มีแรงจูงใจในการเรียนสูงขึ้น
3. อาจารย์ควรดัดแปลงเนื้อหาสาระที่สอนให้สอดคล้องกับความสนใจ
ความต้องการและความพร้อมของนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การสอนไม่ใช่เฉพาะการถ่ายทอดวิชาความรู้เท่านั้น แต่รวมถึงการส่งเสริมให้นักเรียนคิดแก้ปัญหา เรียนรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาเจตคติที่พึงปรารถนา
5. วิธีสอนที่ดีที่สุดวิธีเดียวไม่มี ควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ เช่น ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นค้นคว้า ทดลอง ทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น
6. พยายามจัดหาประสบการณ์โดยตรงให้แก่ นักเรียน เช่น ให้งานมือปฏิบัติ หรือการศึกษาออกสถานที่ เป็นต้น³⁴

Flanders ได้พัฒนาวิธีการสังเกตพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ เพื่อวัดประสิทธิผลทางการสอนของอาจารย์ เรียกว่าแบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียน โดยอาจารย์อาศัยข้อสมมติฐานเบื้องต้น ดังนี้

1. พฤติกรรมทางวาจา เป็นพฤติกรรมหลักของการเรียนการสอนและมีลักษณะเป็นปฏิกริยาโต้ตอบระหว่างอาจารย์กับนักเรียน
2. พฤติกรรมของอาจารย์ในชั้นเรียน เป็นตัวแทนของพฤติกรรมโดยรวมของอาจารย์
3. ในชั้นเรียนนอกจากจะมีพฤติกรรมทางวาจา ทั้งในส่วนของอาจารย์และส่วนที่เป็นของนักเรียน ยังมีสภาวะของความเงียบหรือการหยุดชะงักลงชั่วคราว ในระหว่างที่มีการเรียนการสอน ฉะนั้นจึงรวมเอาความเงียบหรือความสับสนที่เกิดขึ้นเข้าไว้เพื่อความสมบูรณ์³⁵

Ryans นั้นเมื่อได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แล้ว พบว่าพฤติกรรมการสอนนั้นจะผันแปรบุคลิกภาพของอาจารย์ ประสบการณ์ลักษณะวิชาที่สอน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ Ryans ได้จำแนกพฤติกรรมของอาจารย์ที่พึงประสงค์ ได้ดังนี้

1. ตั้งตัวอยู่เสมอ
2. สนใจตัวนักเรียนและกิจกรรมของชั้นเรียน
3. ระวังแจ่มใส
4. ควบคุมตนเองได้ ไม่ผิดหวังง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. มีอารมณ์ขัน
6. ยอมรับเมื่อตนทำผิด
7. ไม่ลำเอียง หรือไม่สนใจเฉพาะนักเรียนบางคน
8. มีความอดทน
9. แสดงความเข้าใจนักเรียน
10. แสดงความเป็นเพื่อนและสุภาพต่อนักเรียน
11. ช่วยเหลือปัญหาส่วนตัวของนักเรียนเท่า ๆ กับปัญหาการเรียน
12. ยกย่องชมเชยผู้ทำงานดี
13. ยอมรับว่านักเรียนสามารถทำงานยาก ๆ ได้
14. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
15. ส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียน
16. เตรียมการสอนเป็นอย่างดี
17. มีการยืดหยุ่นการสอนถ้าไม่เป็นไปตามแผน
18. ยอมรับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน
19. ใช้อุปกรณ์การสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ
20. ใช้การสาธิตและการอธิบายช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างแจ่มแจ้ง
21. ให้คำชี้แจงชัดเจน
22. สนับสนุนให้นักเรียนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และประเมินผลด้วยตนเอง
23. มีระเบียบวินัย
24. ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนด้วยความเต็มใจ^{๑๖}

ผลจากการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์นั้น มีอิทธิพลต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก และมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้และพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนในชั้นเรียนอีกด้วย

สำหรับหลักการศึกษายุติธรรมการสอนของอาจารย์ ตามทัศนะของ ชีวรุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา ซึ่งพบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อคุณภาพของการศึกษา ซึ่งส่งผลให้เห็นเด่นชัดในรูปของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกในการสอน จะส่งเสริมหรือลดทอนการเรียนรู้ของนักเรียนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการสอนของอาจารย์³⁷

คำกล่าวนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ อติศักดิ์ เจริญพิทักษ์ ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการเรียนการสอน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการ
4. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ความพอใจ ความสนุกสนาน และเจตคติที่ดี
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี โดยการคำนึงถึง
  - 5.1 การปรับบทเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถและวัยของผู้เรียน
  - 5.2 บทเรียนมีประโยชน์ต้องสอดคล้องกับการปฏิบัติในชีวิตประจำวันของผู้เรียน
  - 5.3 บทเรียนต้องเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ
  - 5.4 บทเรียนต้องมีกิจกรรมหลาย ๆ อย่างประกอบ
  - 5.5 บทเรียนมีอุปกรณ์การสอนประกอบ³⁸

ความคิดเห็นของ อติศักดิ์ เจริญพิทักษ์ นี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้วิจัยหลายท่าน เช่น ผลงานวิจัยของ Doyle และ Whitely อ้างโดย Hoover ได้สรุปคุณลักษณะและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ดังนี้

1. เสนอเนื้อหาวิชาได้ชัดเจน
2. มีทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สนใจวิชาที่สอน
4. มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด
5. ประยุกต์เนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง³⁹

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมการสอน คือการกระทำหรือกิจกรรมที่อาจารย์แสดงออกเพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ในกลุ่มวิชาต่าง ๆ นั่นคือ

การกระทำใดก็ตามที่อาจารย์แสดงออกอันมีผลต่อนักเรียน ก็เรียกว่า พฤติกรรมการสอน ในทางตรงกันข้าม การกระทำใดก็ตามที่นักเรียนแสดงออกก็เรียก พฤติกรรมการเรียน จึงอาจกล่าวได้ว่า ทั้งพฤติกรรมการสอนของอาจารย์และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

สำหรับพฤติกรรมระหว่างสอนในทัศนะของ ดันย ไชยโยธา ได้กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละบทเรียนผู้สอนอาจจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนตามลำดับได้ดังนี้

1. การสร้างความสนใจ ผู้สอนอาจจะพูด สนทนา ชักถาม ทายปัญหา หรือใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ มาทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ หรือมีกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การสาธิต นิทรรศการ หรือการพาไปชมในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียน
2. แจ้งจุดประสงค์ การแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง จะทำให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์ของบทเรียนหรือจุดประสงค์ของการเรียนการสอนในบทเรียนนั้นว่าผู้เรียนจะได้มีกิจกรรมอะไรเพิ่มพูนขึ้นหรือได้ทราบว่าผู้สอนจะให้อะไรแก่ผู้เรียนในบทเรียนนั้น อันเป็นการทำให้ผู้เรียนมองเห็นภาพของสิ่งที่จะเรียนได้ล่วงหน้า การแจ้งจุดประสงค์ผู้สอนอาจบอกผู้เรียนโดยตรงหรืออาจใช้คำถาม ใช้รูปภาพแสดงให้ดู
3. การเข้าให้ระลึถึงพื้นฐานที่จำเป็นมาใช้ การสร้างความพร้อมในการเรียนเรื่องใหม่ ซึ่งผู้สอนจะต้องสำรวจหรือกระตุ้นผู้เรียนให้แสดงความสามารถที่จะเรียนเรื่องต่อไป ความสามารถหรือประสบการณ์พื้นฐานของผู้เรียนที่จะนำไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้นั้น ผู้เรียนมีความพร้อมหรือยัง หรือมีความพร้อมมากน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพียงใด โดยผู้สอนอาจซักถามหรือให้ผู้เรียนปฏิบัติให้ดู และจะต้องสร้างหรือให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมหรือให้มีพื้นฐานพอสำหรับที่จะเรียนต่อไป

4. เส้นอสังกระตุ้น การเริ่มบทเรียนใหม่เป็นการเริ่มกิจกรรมเพื่อให้ได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียน โดยผู้สอนเป็นฝ่ายเริ่ม ซึ่งผู้สอนอาจจะพุดนำซักถามให้ตัวอย่างหรือใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ หรือเป็นการวัดของผู้สอนที่จะให้ผู้เรียนได้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การแบ่งกลุ่ม การให้ผู้เรียนทำตามผู้สอน

5. การให้แนวการเรียนรู้ เป็นการบอกแนวทางหรือนำทางให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้สอนอาจแนะนำวิธีการทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้าการใช้คำถามเป็นการนำทางหรือให้แนวทางให้ไปคิดเอง เช่น พุดเป็นนัยระบุดุคสมบัติ พุดให้แนวคิด ให้แนวทางอ้อม ๆ ชี้นำให้ระลึกถึงกฎเกณฑ์

6. การทำให้เกิดพฤติกรรม เป็นการให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง คือ เป็นการให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมด้วยตนเอง โดยแสดงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนทำให้ดู

7. ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback and Correction) การสอนที่ดีต้องมี การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน กล่าวคือ จะต้องแจ้งผลงานและข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเรียนให้นักเรียนทราบ โดยผู้สอนแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าผลการปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกนั้น ได้ผลสำเร็จหรือมีปัญหาอย่างไรซึ่งผู้สอนทำได้โดยดูผลงาน ดูการทำกิจกรรม แล้วบอกให้ผู้เรียนทราบว่าทำดีแล้ว ทำได้สำเร็จเป็นที่น่าพอใจแล้ว หรือการให้คำแนะนำ คำติชม เป็นต้น

8. การประเมินพฤติกรรม ขั้นนี้เป็นการประเมินพฤติกรรม หรือผลของการปฏิบัติของผู้เรียนว่า พฤติกรรมหรือผลงานที่ผู้เรียนทำนั้น ได้ผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนนั้นเพียงใด ผู้สอนจะต้องดำเนินการวัดโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดผลการเรียนแบบต่าง ๆ เช่น ข้อสอบ แบบสังเกต การตรวจผลงานแบบบันทึก หรือตรวจสอบพฤติกรรม เป็นต้น จุดสำคัญก็คือ จะต้องมีการวัดที่ใช้เครื่องมือที่ให้ความเชื่อมั่นได้ ที่เที่ยงตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่จะวัด และจะต้องวัดให้เห็นผลในแง่ปริมาณว่าผลจากการเรียนของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด

เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนในบทเรียนนั้นสำหรับผู้เรียนแต่ละคน

9. ส่งเสริมความแม่นยำ และการถ่ายโอนการเรียนรู้ ขึ้นนี้เป็นการสรุปการทบทวนซ้ำ การย้ำสิ่งที่เรียนมา เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือการเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น ผู้สอนอาจยกสถานการณ์อื่นให้ผู้เรียนได้ใช้การเรียนรู้ที่ได้จากบทเรียนไปใช้ด้วย กิจกรรมในชั้นนี้อาจเป็นแบบฝึกหัดเสริมการทำงานเพิ่มเติมหรือการทำกิจกรรมเพิ่มพูนกว่าการเรียนในชั้นตอนที่ 7 ซึ่งอาจเป็นการบ้านก็ได้⁴⁰

ส่วน นันทนา น้ำฝน ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาลในตึกผู้ป่วย ตามการรับรู้และความคาดหวังของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษายพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผลการศึกษา พบว่า

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการสอนและการนิเทศ ด้านการดำเนินการสอนและการนิเทศ ด้านการประเมินผลและด้านคุณลักษณะที่ดีของอาจารย์พยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการสอนอยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามการรับรู้และความคาดหวังของนักศึกษานั้นมีความแตกต่างกัน⁴¹

สำหรับ ประสงค์ แสงแก้ว ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครูลำปาง พบว่า

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามทัศนะของนักศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคาดหวังของนักศึกษา มีความแตกต่างกันทุกด้าน โดยพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคาดหวังของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามทัศนะของนักศึกษา⁴²

นอกจากที่กล่าวมาแล้วนั้น เฝิงมาก ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยผลศึกษาภาคใต้ พบว่า "พฤติกรรมการสอนที่ใช้ปฏิบัติจริง

กับที่นักศึกษาต้องการ แตกต่างกัน โดยคะแนนเฉลี่ยด้านความต้องการ สูงกว่าพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน⁴³

ส่วนการดำเนินการสอนในทัศนะของจินตนา ยูนิพันธ์ ได้แบ่งออกเป็นชั้นสรุป และชั้นประเมินผล ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนที่ช่วยกระตุ้น หรือเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้มากที่สุด โดยกิจกรรมที่นำเข้าสู่บทเรียนจะต้องสอดคล้องและต่อเนื่องกับกิจกรรมชั้นสอน เวลาที่ผู้สอนจะใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน ควรใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที และไม่ควรเกิน 10 นาที กิจกรรมที่ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนอาจประกอบด้วยกิจกรรมอย่างใด อย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

- 1.1 การทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้ว
- 1.2 การสนทนาเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอน
- 1.3 การตัดข่าวจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอน
- 1.4 การใช้สไลด์ แผ่นโปรงใส ภาพยนตร์ หรืออุปกรณ์การสอนอย่างอื่น
- 1.5 การสร้างสถานการณ์จำลอง หรือการแสดงบทบาทจำลอง
- 1.6 การให้ผู้เรียนได้ร่วมแก้ปัญหาบางอย่าง
- 1.7 การให้ผู้เรียนเล่าประสบการณ์ของตน

2. ชั้นสอน เป็นการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด การแก้ปัญหา ทักษะทางกายหรือเจตคติตรงตามจุดประสงค์ของบทเรียน หรือ จุดประสงค์ปลายทาง ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในบทเรียนนั้น ๆ เวลาที่ใช้ในชั้นนี้จะมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ทั้งหมด นอกจากการสอน ผู้สอนจะดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ควบคู่กันไป

3. ชั้นสรุป เป็นการรวบรวมย่อความ เพื่อความสะดวกแก่การจดจำ และการจดบันทึก การสรุปจะกระทำทันทีที่การสอนเสร็จสิ้น เป็นการสรุปแนวคิด

และสาระสำคัญของการสอนในบทนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสาระสำคัญ และเป็นการย้ำให้ผู้เรียนได้เห็นความสำคัญในเรื่องราวที่สอน อาจกระทำโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ร่วมกันสรุปบทเรียน

4. **ขั้นประเมินผล** เป็นการดำเนินการปฏิบัติตามแผนการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่กำหนดไว้ในการเตรียมการสอน ซึ่งอาจจะประเมินขณะสอน โดยการสังเกต การอภิปราย การรายงานผล การตอบคำถาม สังเกตจากการสรุปบทเรียนโดยผู้เรียน การทำแบบฝึกหัดและการประเมินหลังจากการสอน ตรวจสอบผลการทำแบบฝึกหัด สังเกตการเล่นเกมส์ ช่อมเสริมการเรียนรู้⁴⁴

ดังนั้น พฤติกรรมระหว่างสอน จึงพอสรุปได้ว่า อาจารย์จะต้องใช้เทคนิคและวิธีสอนต่าง ๆ ทั้งแบบที่อาจารย์เป็นศูนย์กลาง และนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของอาจารย์ที่จะต้องศึกษาวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาดำเนินการสอน ให้เหมาะสมกับลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอน และต้องเหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียนเพราะการดำเนินการเรียนการสอนของหลักสูตรในปัจจุบันนั้น เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเกิดประสบการณ์ตามปณิธานของหลักสูตรอาชีวศึกษา คือ คิดเป็น ทำเป็น จัดการเป็น บริการเป็น และประกอบอาชีพได้ด้วยตัวของนักเรียนเอง

พฤติกรรมหลังการสอน

ในทัศนะของ สวัสดิ์ อุทรานันท์ ได้กล่าวว่า "เป็นพฤติกรรมการสอนหลังจากที่ได้ดำเนินการสอนไปแล้ว ได้ตรวจผลงาน และดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว"⁴⁵

ยัง พิทยานิยม ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลและการประเมินผลมีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. เพื่อวัดความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอนครั้งต่อไป
2. เพื่อวินิจฉัยปัญหาเรียนตอนใดยากและเป็นปัญหาแก่นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อจัดลำดับความสามารถของนักเรียน
4. เพื่อวัดหาความสำเร็จของนักเรียน
5. เพื่อปรับปรุงการสอนของอาจารย์
6. เพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน
7. เพื่อเป็นการประเมินผลการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน⁴⁶

ส่วนพฤติกรรมหลังการสอนในทัศนะของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ได้กล่าวว่า

ถ้าต้องการพัฒนาการเรียนการสอนแล้ว เราไม่อาจจะมองข้ามการประเมินผลการสอนไปได้ ดังนั้นการจะพัฒนาอะไรไปทางไหนได้อย่างไรนั้น เราต้องรู้เสียก่อนว่า ที่เราทำอยู่ในปัจจุบันมีผลอย่างไร⁴⁷

สำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน ธีรยุทธ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังต่อไปนี้

1. อาจารย์จะต้องประเมินพฤติกรรมการสอนของตนเองอยู่เสมอว่า เป็นอย่างไร ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร
2. อาจารย์จะต้องใจกว้างยอมรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์การสอนของตน จากบุคคลอื่น ๆ
3. ศึกษาหาความรู้ในเทคนิค และกลวิธีการสอนใหม่ ๆ จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ
4. อาจารย์ควรหาโอกาสเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนเพิ่มเติมอยู่เสมอ
5. หาโอกาสไปศึกษาการสอนของเพื่อนอาจารย์ที่มีผลงานดีเด่นจากภายในสถานศึกษาเดียวกัน และภายนอกสถานศึกษา
6. อาจารย์ควรปรับปรุงบุคลิกภาพของอาจารย์ทั้งในด้านการแต่งกาย น้ำเสียง ท่าทาง การใช้คำพูดเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียน⁴⁸

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนการวิจัยของ สมนึก ภัททิยธนี ได้ทำการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมด้านการประเมินผล ไว้ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมด้านการประเมินผลในการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร มีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการประเมินผลการสอน แยกตามเพศ วุฒิ ประสบการณ์ การสอนและวิธีสอน ประชากรเป็นอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ กรุงเทพมหานคร ที่ทำการสอนวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 5 โรงเรียน จำนวน 41 คน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการประเมินผลในการสอนผลการวิจัย พบว่าเมื่อจำแนกเป็นประเภทพฤติกรรม ประเมินผล โดยใช้เทคนิคขบวนการต่าง ๆ มากที่สุด และประเมินผลจากคำถามของนักเรียนประเภทความรู้ ความจำ น้อยที่สุดเมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าอาจารย์ใช้วิธีถามแล้วนักเรียนตอบพร้อมกันมากที่สุด ใช้การประเมินผล โดยการทดสอบนักเรียน ในช่วงเวลาที่สอนน้อยที่สุด และพฤติกรรมด้านการประเมินผลของอาจารย์นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ เพศ วุฒิ ประสบการณ์การสอนและวิชาที่สอน ⁴⁹

จะเห็นได้ว่า การประเมินผลพฤติกรรมกรรมการสอนนั้น กระทำได้หลายวิธี นอกจากการประเมินผลโดยการวิจัยดังได้กล่าวมาแล้ว เรายังสามารถประเมินผล โดยการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ (Interaction Analysis) ระหว่างอาจารย์กับนักเรียน โดยยึดพฤติกรรมโต้ตอบ (Verbal Interaction) ของอาจารย์กับนักเรียนที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเป็นหลัก การวิเคราะห์แบบนี้ต้องอาศัยระเบียบวิธีการสังเกต (Systematic Observation) ซึ่งจัดประเภทพฤติกรรมของอาจารย์และนักเรียนไว้สำหรับบันทึกในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ของการเรียนการสอน

Ober และคนอื่น ๆ ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการสังเกตพฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์ไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน
2. เพื่อวางแผนการเรียนการสอนและการดำเนินการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน⁵⁰

นวรรัตน์ วัฒนะเนนท์ เป็นผู้หนึ่งที่ได้ศึกษาวิธีการสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียนอย่างมีระบบแบบแผน และพบว่าในการเรียนการสอนทั่วไปนั้น คำพูดของอาจารย์จะมีเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. อาจารย์มีเป้าหมายที่จะสนับสนุนคำพูดของอาจารย์เอง ดังนั้นอาจารย์จึงเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน
2. อาจารย์มีเป้าหมายที่จะสนับสนุนคำพูดของนักเรียน ดังนั้นนักเรียนจึงเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนหรือเนื้อหาวิชาเป็นศูนย์กลาง⁵¹

งานวิจัยของ นิโลบล นิมกังรัตน์ และตรุณ ทาญตระกูล ได้ประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปทั้ง 9 ด้าน ของอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า

อาจารย์โดยส่วนรวมทั้งหมดมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัวมากที่สุด และรองลงมาตามลำดับ คือ ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ด้านการกำหนดงาน ด้านการควบคุมวิจัย ด้านการเสนอเนื้อหา ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ด้านแรงจูงใจ และการเสริมแรงทางการเรียน และด้านการเตรียมการสอน ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน⁵²

ผลการวิจัยของ แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงและที่คาดหวัง ในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า

นักศึกษาในแต่ละคณะและรวมทุกคณะ มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และมีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่คาดหวังอยู่ในระดับสูง ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจารย์ที่เป็นจริงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงและที่คาดหวัง นักศึกษาในแต่ละคณะ และรวมทุกคณะมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังกล่าว⁵³

สำหรับ สมสรวิ⁵⁴ วงษ์อยู่น้อย ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการบรรยายของ อาจารย์ในภาควิชา ประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งสอดคล้อง กับ อมร ไกรดิษฐ์ ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงและที่คาดหวัง ในทัศนะ ของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขในภาคใต้พบว่า

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ประเมินพฤติกรรมการสอนของ อาจารย์แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับสูง นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ประเมินผลพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในระดับปานกลาง และนักศึกษาที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประเมินผลพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในระดับต่ำ แต่ ผลการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยส่วนรวม สรุปได้ว่า แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ⁵⁵

ส่วน ปิ่นเวตี จิวนะรานุกรักษ์ ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ประเมินผลพฤติกรรมการสอน ของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูง ประเมินผลพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในระดับสูงและนักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประเมินการสอนของอาจารย์ในระดับต่ำ⁵⁶

จึงพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมหลังการสอน มีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียน การสอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะการวินิจฉัยปัญหาทางการเรียนของนักเรียน และการหาวิธีจูงใจ ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ในด้านการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งอาจารย์ควรสนใจที่จะศึกษา เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสอนของตนเอง โดยการพัฒนา
 ตนไปสู่ความเป็นผู้มีพฤติกรรมการสอนที่ดี ซึ่งมีหลักการสำคัญควรค่าแก่การปฏิบัติดังนี้

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ดี

การพัฒนางานการศึกษาเป็นงานที่ต้องใช้ความอดทน เสียสละ โดยเฉพาะอาจารย์
 เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาการศึกษา ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงพระราชทานแก่ครูอาวุโส เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2521 ความว่า

ถ้าครูไม่ห่วงประโยชน์ที่ควรจะห่วง หันไปห่วงอำนาจ ห่วงตำแหน่ง ห่วงสิทธิ
 และห่วงรายได้กันมาก ๆ เข้าแล้ว จะเอาจิตใจที่โชนมาห่วงความรู้ ความดี และ
 ความเจริญของเด็ก⁵⁷

ดังนั้น พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ดีควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็น
 ประมุข
2. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ศรัทธาในศาสนาอื่น
3. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่
 อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้
4. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการ
 ใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของอาจารย์
5. ถือปฏิบัติตามระเบียบและขนบธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษาและ
 ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงาน โดยชอบด้วยกฎหมายและ
 ระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
6. ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่บิดเบือนและบิดบังอำพราง ไม่นำหรือยอมให้
 นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการ โดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน และไม่เบียดบัง ใช้แรงงานหรือนำผลงานของผู้อื่นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน

8. ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตน ด้วยความเที่ยงตรง ไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเอง หรือผู้อื่น โดยมิชอบ

9. สุกภาพ เรียบร้อย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์ของผู้ร่วมงานและของสถานศึกษา

10. รักษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ และช่วยเหลือกัน ในหน้าที่การงาน⁵⁸

ผู้วิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ติดตั้งกล่าว ได้มีผู้ทำการศึกษาค้นคว้ามากมาย อาทิ ธนู แสงศักดิ์ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของอาจารย์ที่ติดตั้งนี้

1. มีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี อาจารย์จะต้องสนใจ เอาใจใส่ปัญหาของนักเรียน คอยตอบปัญหาให้กระจ่าง แน่แนว ไม่แสดงอารมณ์รุนแรง ไม่เยาะเย้ย รู้จักรงับอารมณ์ มีน้ำใจนักกีฬา อดทน วางตัวเหมาะสมกับเด็ก ไม่สนิทสนมเกินไป ไม่ทำให้ชายหน้า รู้จักชมเชย เปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินผลการสอนและตัดสินใจ ความดีงามของนักเรียนด้วยเหตุผล

2. มีความรักในอาชีพครู มีส่วนช่วยแนะนำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เสมอ รับฟังคำแนะนำ ปรับปรุงตนเองเสมอ ทนสมัยต่อความรู้และกิจกรรมของครู เห็นว่าอาชีพครูดี สอนไม่อ้อมก้อมิ ร่วมมือสนับสนุนสมาคมการศึกษาหรือวิชาชีพที่สนใจ ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ มีความสามารถในอาชีพ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการสอน

3. มีจรรยาครู ไม่แพร่ข่าวลือ ซื่อสัตย์ต่ออาชีพ ไม่ขโมยผลงานของคนอื่น ไม่ให้ร้ายผู้อื่น มีมารยาทในการติดต่อราชการตามลำดับสายงาน ไม่อ้างอิงศาสนา ทำให้ศาสนาอื่นเสียหาย ปรับปรุงตัวเองเสมอ ไม่กวาดวิชานักเรียนของตนเอง รักษาความลับของนักเรียนไม่โฆษณาชวนเชื่อ ไม่นำผู้อื่นมาเป็นที่ให้นักเรียนฟัง ไม่เรียกร้องเงินเดือนเพื่อตัวเอง ไม่ควรทำงานน้อยพอสมราคาค่าจ้าง ไม่ใช้อิทธิพลส่วนตัวในทางราชการ และปฏิบัติตามสัญญาที่ทำไว้กับราชการอย่าง

เคร่งครัด

4. มีความซื่อตรงเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มกระตือรือร้น รู้จัก
 ผ่อนหนักเป็นเบา มีน้ำใสใจจริงสุภาพอ่อนโยน รู้จักร่วมมือ ไม่ทำกิริยาอาการอัน
 นำรำคาญ พุดชัดแต่ไม่ตะโกน ตรงต่อเวลา ให้คะแนนเพียงตรง เข้าใจกฎ
 ระเบียบ และปฏิบัติโดยเคร่งครัด รู้จักรักษากลิ่นปากและกลิ่นตัว

5. มีความสุภาพเรียบร้อย โทนท่วงทศราเรียบร้อย เลือเสื้อผ้าสะอาด
 เรียบร้อย รองเท้าขัดมันสะอาด สวมเสื้อผ้าเหมาะกับกาลเทศะ รักษาท่าทางให้
 สง่างาม ไม่สูบบุหรี่หรือเคี้ยวหมากฝรั่งหรืออาหารระหว่างสอน รักษานิ้วมือ เล็บให้
 สะอาดอยู่เสมอ รักษาซ่อมฟันให้สะอาดเรียบร้อยแต่งกายสุภาพ รูปทรงและสีของ
 เครื่องแต่งกายเหมาะกับการเป็นอาจารย์^{๕๑}

ผลการวิจัยที่น่าสนใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนที่ดีนั้น นักการศึกษาได้กล่าวไว้
 มากมาย เช่น ผลงานของ Miller อ้างโดย อุทุมพร ทองอุไทย ได้กล่าวถึงงานวิจัย
 เกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมการสอนที่ดี เมื่อพิจารณาในด้านความคิดเห็นของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับ
 การสอนของอาจารย์ พบว่ามีการจัดลำดับลักษณะการสอนแตกต่างกัน จากผลงานของ
 มหาวิทยาลัยโทเลโดที่ให้นักเรียน ศิษย์เก่า คณาจารย์ จัดลำดับพฤติกรรม 60 อย่าง แล้ว
 เจาะจงเฉพาะ 12 อย่าง โดยให้น้ำหนักความสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. เตรียมการสอนดี	รวม 3 กลุ่ม	ให้น้ำหนัก .78
2. แสดงความสนใจอย่างจริงจัง		
ในวิชาที่สอน	รวม 3 กลุ่ม	ให้น้ำหนัก .74
3. แสดงความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของตน	รวม 3 กลุ่ม	ให้น้ำหนัก .73
4. ใช้วิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย	รวม 3 กลุ่ม	ให้น้ำหนัก .73
5. สร้างแบบทดสอบที่ตรวจสอบความสามารถ		
มิใช่ตรวจความจำ	รวม 3 กลุ่ม	ให้น้ำหนัก .73
6. ทำการประเมินผลการเรียนอย่างยุติธรรม	รวม 3 กลุ่ม	ให้น้ำหนัก .73
7. สื่อกับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับความ		
พร้อมของผู้เรียน	รวม 3 กลุ่ม	ให้น้ำหนัก .73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. สนับสนุนการคิดอย่างฉลาด และเป็นอิสระ
ให้กับผู้เรียน รวม 3 กลุ่ม ให้นำหนัก .73
  9. จัดระเบียบเนื้อหาวิชาได้อย่างเหมาะสม รวม 3 กลุ่ม ให้นำหนัก .72
  10. คว้าให้นักเรียนตั้งใจเรียน รวม 3 กลุ่ม ให้นำหนัก .71
  11. ดูแลนักเรียนด้วยความรู้สึกยกย่อง รวม 3 กลุ่ม ให้นำหนัก .71
  12. ตอบคำถามทุกข้อตามความสามารถ รวม 3 กลุ่ม ให้นำหนัก .71
- ลำดับของพฤติกรรมรวมทั้ง 12 ข้อนี้ มีน้ำหนักความสำคัญดังกล่าว่า

อาจารย์ที่ดี ย่อมแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการสอนที่ดีด้วยเช่นกัน ดังเช่น ชาญชัย ศรีไสยเพชร อ่างโดย กริณย์ เสงพานิช ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ดี ไว้ดังนี้

1. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู
2. ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางวิชาครู และวิชาสามัญเป็นพื้นฐาน
3. มีบุคลิกที่ดีซึ่งประกอบด้วย รูปร่างหน้าตา การแต่งกาย น้ำเสียง เป็นที่น่าเลื่อมใสของศิษย์และผู้ปกครองในชุมชน
4. มีอารมณ์ขัน ร่าเริง และสุขภาพ สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนได้ดี
5. ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้าใจผู้เรียน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและตามลำพังได้
6. มีเมตตา เห็นใจ เข้าใจ ให้ความยุติธรรมต่อศิษย์ โดยคิดเสมอว่าศิษย์เป็นพี่น้องของตน
7. ต้องมีคุณธรรม ทั้งประพฤติเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์
8. สามารถแก้ปัญหาในการสอน และการอบรมสั่งสอนศิษย์
9. ต้องเป็นผู้ยอมรับฟังข้อคิด คำวิจารณ์ของผู้อื่นและมีประชาธิปไตย
10. ต้องเป็นผู้รักความก้าวหน้าในอาชีพ หมั่นศึกษาหาความรู้ เข้ารับการอบรมในวิชาการที่จะช่วยขยายประสิทธิภาพแก่ศิษย์ให้มีคุณภาพสูงขึ้น
11. ต้องเป็นผู้มีศิลปะ ในการสร้างความบันเทิง เล่านิทานซึ่งเป็นเครื่องมือประกอบการที่จะใช้อบรมสั่งสอนศิษย์ให้ดี
12. สถานที่ที่จะสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีลักษณะอบอุ่นน่าอยู่ เหมือนบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
14. มีจิตใจเป็นนักประชาธิปไตย^{๑1}

Gilbert อ้างโดย สงวน สุทธิเลิศอรุณ ซึ่งมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ดีจะต้องประกอบไปด้วยพฤติกรรม ดังนี้

1. รู้วิชาที่สอนเป็นอย่างดี
2. ชอบวิชาที่สอน
3. ชอบเด็ก
4. รู้จักเด็ก
5. ใจกว้าง
6. ความรู้กว้างขวาง
7. มีอารมณ์ขัน
8. จำแม่น
9. มีความหวัง
10. เมตตาธรรม^{๑2}

นอกจากนี้ เฉลียว บุรีรักษ์ดี และคนอื่น ๆ ได้ทำการศึกษาลักษณะของอาจารย์ที่ดีพบว่า อาจารย์ที่ดีประกอบด้วยพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ดี หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอและนำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ
2. มีความสามารถในการสอน สอนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง เตรียมการสอนอย่างดี ตั้งใจสอน และนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน
3. มีคุณธรรม เช่น มีความยุติธรรม เมตตากรุณา ใช้เหตุผลในการตัดสินปัญหา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลา ตลอดจนรักและเอาใจใส่นักเรียน
4. มีความประพฤติเรียบร้อย วาจาสุภาพ แต่งกายสะอาด เรียบร้อยและ

เหมาะสมกับกาลเทศะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. มีมนุษยสัมพันธ์ดี อารมณ์แจ่มใสไม่บูดบึ้ง สุกภาพอ่อนน้อมเข้าใจปัญหา และความต้องการของนักเรียน

6. มีสุขภาพดี แข็งแรง และละเว้นสิ่งเสพติดให้โทษ

7. ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเข้าใจใน กระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตย

8. มีความศรัทธาในอาชีพครู⁶³

ผลจากการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ดีของ เฉลียว บุรีภักดี ได้ สอดคล้องกับการวิจัยของกรมการฝึกหัดครู ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการสอนของ อาจารย์ที่ดี จากกลุ่มตัวอย่าง 6 ประเภท คือนักเรียน ผู้ปกครอง อาจารย์ ศึกษานิเทศก์ ผู้ บริหารการศึกษา และ ผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปพฤติกรรมของอาจารย์ที่ดีไว้ว่า

อาจารย์ที่ดีต้องมีคุณธรรมและความประพฤติดี มีความรู้ด้านวิชาการมีความรู้ หลักสูตรที่สอน การแนะนำ และการปกครอง ชอบค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ มาสอน มีความยุติธรรม มีบุคลิกลักษณะดี แต่งกายสุภาพ สะอาดเหมาะสม ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ มีสุขภาพทางกายและจิต และมีมนุษยสัมพันธ์ดี⁶⁴

ผลการวิจัยของ Witty อ่าง โดย สงวน สุทธิเลิศอรุณ พบว่า อาจารย์ที่ดีจะต้อง มีพฤติกรรมที่สำคัญ 12 ประการ ดังนี้

1. มีเจตคติที่ดีต่อประชาธิปไตย เช่น รู้จักร่วมมือ เป็นต้น
2. มีความกรุณาและสนใจเด็กเป็นรายบุคคล
3. อุดม
4. มีความสนใจกว้างขวาง
5. ลักษณะท่าทางดี
6. ยุติธรรมไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก
7. มีอารมณ์ขัน
8. ความประพฤติดี และคงเส้นคงวา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. สนใจในปัญหาเด็ก
10. ยึดหยุ่น
11. รู้จักยอมรับและยกย่อง
12. มีวิธีการสอนแบบใหม่มาสอน⁶⁵

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของ Beck พบว่า พฤติกรรมของอาจารย์ที่ตี้นั้น ได้จำแนกความสำคัญโดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. คุณสมบัติทางด้านความเอาใจใส่นักเรียน เช่น ช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับความพอใจในด้านอารมณ์และสังคม
2. คุณสมบัติที่จะให้ความรู้แก่นักเรียนได้ คือ สามารถช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยเหลือนักเรียนให้สัมฤทธิ์ผลทางวิชาการในด้านต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายที่วางไว้
3. มีระเบียบวินัย สามารถควบคุมบรรยากาศของห้องเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี
4. คุณสมบัติในการส่งเสริมกำลังใจนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจ และมีความกระตือรือร้นในการเรียน⁶⁶

ส่วนมัทธนา ปิยะมาตา ได้ทำการวิจัยโดยการสำรวจ พฤติกรรมของอาจารย์ในกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ตี้นั้น เรียงลำดับ ดังนี้

- อันดับที่ 1 การสอนดี มีเหตุผล เป็นประชาธิปไตย
- อันดับที่ 2 เมตตา กรุณา ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน มีความยุติธรรม ซื่อตรง ให้ความอุปการะนักเรียน มีสัมพันธภาพอันดีกับนักเรียน
- อันดับที่ 3 ส่งเสริมให้กำลังใจ ยกย่องชมเชยนักเรียน บุคลิกภาพดี⁶⁷

นอกจากนี้ มีการวิจัยของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในปี พ.ศ. 2516 เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ตี้นั้น ในเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ที่สังคมต้องการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร ประกอบด้วย นักเรียน อาจารย์ ผู้ปกครอง จากทุกเขตใน

กรุงเทพมหานคร พฤติกรรมของอาจารย์ที่ทำการวิจัย คือ ด้านความประพฤติ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านการทำงานนอกเวลา ผลการวิจัย พบพฤติกรรมของอาจารย์ด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านความประพฤติ อาจารย์ที่สังคมต้องการ ควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนตลอดเวลา
2. ด้านความรู้ทางวิชาการ อาจารย์จะต้องมีความรู้กว้างขวาง และหมั่นหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
3. ด้านการสอน ต้องสอนให้นักเรียนเข้าใจโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และอาจารย์ต้องมีความสามารถในการใช้สื่อการสอนด้วย
4. ด้านการปกครอง อาจารย์ควรเข้มงวดกวดขันต่อการกระทำผิดระเบียบและการอวมรมความประพฤติของนักเรียน
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์ อาจารย์ต้องให้ความสนิทกับนักเรียน ให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อนักเรียนประสบปัญหา และควรช่วยเหลือปรับปรุงชุมชนด้วย
6. ด้านบุคลิกภาพ อาจารย์ที่สังคมต้องการ ควรมีเสียงพูดชัดเจนแต่งกายเรียบร้อย มีท่าทางว่า เรียงแจ่มใส^{๑๑}

จึงอาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมของอาจารย์ที่ดีที่สังคมต้องการ ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด พอสรุปได้ดังนี้

1. คุณสมบัติส่วนตัว ประกอบไปด้วย บุคลิกภาพดี สุขภาพแข็งแรง มีความรู้ดี สอนดี รู้จักเสียสละ มีความประพฤติดี มีคุณธรรม มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ดี และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นนักประชาธิปไตย ยึดมั่นในศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์
2. คุณสมบัติที่นักเรียนต้องการ ประกอบด้วย การให้ความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่นักเรียน ทั้งด้านการเรียนและส่วนตัว ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง กับนักเรียน มีอารมณ์ดีมีเมตตากรุณา ตลอดจนยกย่องชมเชยและให้รางวัลแก่นักเรียน

ดังนั้น พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ดีต้อง เป็นบุคคลที่เพียบพร้อมในองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ ความมีวิญญานครู ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิฐาน จึงจะสามารถวางพื้นฐานชีวิตให้แก่ศิษย์ของตนเองได้เป็นอย่างดี

เชิงอรรถ

¹สังัด อุทรานันท์, การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 102.

²บุญช่วย จันทรพรหมมา, "ความคาดหวังของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครนายก ที่มีต่อการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาประถมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 22.

³กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (พิมพ์ครั้งที่ 2 ; กรุงเทพมหานคร : ครูสภา, 2525), หน้า 66-69.

⁴บำรุง กลัดเจริญ และจวีวรรณ กินาวงศ์, "วิธีสอนทั่วไป," นิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิษณุโลก, 2527. หน้า 152-153. (อัตสำเนา)

⁵กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, "คุณลักษณะและพฤติกรรมของครู ตามจรรยาและมรรยาท และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ.2526," วารสารการวิจัยทางการศึกษา ปีที่ 20, ฉบับที่ 2 (เมษายน 2533 - มิถุนายน 2533), หน้า 78-82.

⁶จินตนา ยูนิพันธ์, การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527), หน้า 136-137.

⁷อบรม สนิทपाल และกุลชลี องค์กริพร, ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ 1 (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2524), หน้า 85.

⁸จินตนา ยูนิพันธ์, เรื่องเดียวกัน หน้า 148-150.

⁹กุลวดี เรืองเดช, "พฤติกรรมการสอนของครูด้านการเตรียมการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518), หน้า 60.

¹⁰วิเชียร ประยูรชาติ, "พฤติกรรมด้านการเตรียมการสอนและด้านการใช้อุปกรณ์การสอนของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520), หน้า 72.

¹¹วิชัย วงษ์ใหญ่, พัฒนาลัทธิสูตรและการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2 ; กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2535), หน้า 191.

¹²ทองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ, "การศึกษาสถานภาพของการจัดการเรียนวิชาชีวะและการใช้แหล่งวิทยากร และสถานประกอบการ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521," วารสารวิจัยสนเทศ ปีที่ 1, ฉบับที่ 8 (พฤษภาคม 2524), หน้า 8-11.

¹³หวน พันธุ์พันธ์, "การบริหารวิชาการในโรงเรียน," วารสารมิตรครู ปีที่ 24, ฉบับที่ 22 (พฤศจิกายน 2525), หน้า 10-17.

¹⁴ทองพูน กิ่งนาค, "การศึกษานโยบายการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 สาขาช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533), หน้า 48.

¹⁵ประมุข กอปรสิริวัฒน์ และสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, แนวทางการศึกษาหลักสูตรและแบบเรียน (นครราชสีมา : โรงพิมพ์อักษรการพิมพ์, 2522), หน้า 90-92.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁶สังัด อุทรานันท์, สิ่งที่ย่างมาแล้ว, หน้า 102.

¹⁷เอกชัย กี่สุขพันธ์, หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 2 ; กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2527), หน้า 156.

¹⁸สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2518), หน้า 146.

¹⁹มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนการพัฒนาโรงเรียน หน่วยที่ 8-15 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรืองแสงการพิมพ์, 2524), หน้า 22.

²⁰กรมอาชีวศึกษา, "คู่มือการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.2527," กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2527. หน้า 4. (อัดสำเนา)

²¹ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์, "การบริหารงานวิชาการ," กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2529. หน้า 6-7. (อัดสำเนา)

²²มานิดา อุชชิน, "ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ," กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2525. หน้า 167. (อัดสำเนา)

²³เมธี บิลันธานนท์, การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2533), หน้า 45-50.

²⁴เสาวณีเย่ ลิกขาบัณฑิต, โมดูล (พิมพ์ครั้งที่ 5 ; กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528), หน้า 1-7.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

²⁵ พันัส หันนาคินทร์, **หลักการบริหารโรงเรียน** (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2523), หน้า 151.

²⁶ สมจิตต์ กระระณา, "การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทย ตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530), หน้า 83.

²⁷ สวัสดิ์ ไชยคุณา, "หัวใจของการอาชีวศึกษาคือวิชาชีพ ปัจจัยส่งเสริมในการจัดอาชีวศึกษา คือครูอาชีวศึกษา," **วารสารอาชีวศึกษา** ปีที่ 2, ฉบับที่ 1 (สิงหาคม 2528), หน้า 28-29.

²⁸ สุธีระ ทานตวนิช, **การบริหารงานโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา** (ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2525), หน้า 73.

²⁹ สุดใจ เหล่าสุนทร, **หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ** (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บรรพการ, 2505), หน้า 60.

³⁰ John A. Centra, "Self - Ratings of College Teachers : A Comparison With Student Ratings," **Journal of Educational Measurement** No. 10, (Winter 1973), pp. 287-295.

³¹ กระทรวงศึกษาธิการ, **สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว**, หน้า 165-168.

³² กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, **สิ่งที่อ่างมาแล้ว**, หน้า 78-82.

³³ ชาญชัย อินทรประวัตติ, "วิธีสอนทั่วไปและการสอนแบบจุลภาค," **พิมพ์ครั้งที่ 3** ; (สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2523. หน้า 32-33. (อัดสำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁴ อัญชลี กิจพยัคฆ์ และคนอื่น ๆ, เอกสารประกอบการสัมมนาการประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 62.

³⁵ Ned A. Flander, *Analyzing Teaching Behavior* (Massachusetts : Addison - Wesley Publishing Company, Inc., 1970), pp. 33-34.

³⁶ David G. Ryans, *Characteristics of Teacher* (Menasha, Wisconsin : George Banta Company, Inc., 1960), p. 82.

³⁷ ธีรยุทธ์ เสนิงวงศ์ ณ อยุธยา, เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมร่วมการสอนประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526), หน้า 228.

³⁸ อติศักดิ์ เจริญพิทักษ์, "การจัดการเรียนการสอนของครูในระดับมัธยมศึกษาให้ได้มาตรฐาน," วารสารมิตรครู ปีที่ 25, ฉบับที่ 6 (มีนาคม 2526), หน้า 40.

³⁹ Hoover H. Kenneth, *College Teaching Today : A Handbook For Post Secondary Instruction* (Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1980), p. 405.

⁴⁰ ดนัย ไชยโยธา, หลักการสอนประถมศึกษา สังคมศึกษาและประวัติศาสตร์ (สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2529), หน้า 134-136.

⁴¹ นันทนา น้ำฝน, "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาล ในตึกผู้ป่วย ตามการรับรู้และความคาดหวังของนักศึกษาพยาบาล ในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527), หน้า 36-39.

⁴² ประสงค์ แสงแก้ว, "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครูลำปางตามทัศนะและความคาดหวังของนักศึกษา," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521), หน้า 54-55.

⁴³ ฉิ่ง เฟิงมาก, "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษาภาคใต้ตามทัศนะของนักศึกษาและผู้บริหาร," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาพลศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2527), หน้า 48.

⁴⁴ จินตนา ยูนิพันธ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 161-163.

⁴⁵ สวัสดิ์ อุทรานันท์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว หน้าเดียวกัน.

⁴⁶ ย้ง พิทยานิยม, "การวัดผลการศึกษา," กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2523. หน้า 5-6. (อัดสำเนา)

⁴⁷ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, รวมคำบรรยายและอภิปรายทางการอุดมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526), หน้า 240.

⁴⁸ ธีรยุทธ์ เสนิงค์ ๗ อุษธยา, เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมการสอนประถมศึกษา หน่วยที่ 6-10 (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2524), หน้า 15.

⁴⁹ สมนึก ภัททิยธนี, "การศึกษาพฤติกรรมด้านการประเมินผลในการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชามัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 39.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁵⁰Richard L. Ober, **Systematic Observation of Teaching ; An Interaction Analysis – Instructional Strategy Approach** (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall, Inc., 1971), pp. 2-3.

⁵¹นวรรตน์ วัฒนธนะ, "พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย : เปรียบเทียบระหว่างศูนย์เด็กปฐมวัยของกรมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยและกรมการศาสนา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาอนุบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526), หน้า 20-21.

⁵²นิโลบล นิมกังรัตน์ และดร. ทาญตระกูล, "การประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่," (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526), หน้า 110.

⁵³แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร, "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงและที่คาดหวังในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532), หน้า 130-131.

⁵⁴สมสรร วงษ์อยู่น้อย, "พฤติกรรมการสอนด้านการบรรยายของอาจารย์ในภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518), หน้า 50-51.

⁵⁵อมร ไกรดิษฐ์, "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงและที่คาดหวังในทัศนะของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535), หน้า 32.

⁵⁶ ปิ่นวดี จิวงนรานุรักษ์, "ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519), หน้า 97.

⁵⁷ เจริญ สุวโรจน์วงศ์, 46 ปีทองของคุณภาพ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อมรินทร์พรินติ้ง กรัฟ, 2530), หน้า 41-54.

⁵⁸ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, "ข่าว," วารสารข่าวสุนันทาสัมพันธ์ ปีที่ 2, ฉบับที่ 21 (กันยายน 2526), หน้า 2-3.

⁵⁹ ธนู แสงศักดิ์, "ครูดี," วารสารวิทยากร ปีที่ 2, ฉบับที่ 3 (กุมภาพันธ์ 2525), หน้า 85-100.

⁶⁰ อุกุมพร ทองอุไทย, การประเมินอาจารย์ : วิจัยและเครื่องมือ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สมานมิตรการพิมพ์, 2523), หน้า 8.

⁶¹ กรัณย์ เอ็งพานิช, "พฤติกรรมการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 8 ตามการรับรู้ของตนเอง," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528), หน้า 27.

⁶² สงวน สุทธิเลิศอรุณ, ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2525) หน้า 89.

⁶³ เฉลียว บุรีภักดี, รายงานการวิจัย หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมตำรวจ, 2510), หน้า 366-369.

^{๕๔}วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 2-3.

^{๕๕}สงวน สุทธิเลิศอรุณ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 92.

^{๕๖}William R. Beck, "Pupils' Perceptions of Teacher Merit ; A Factor Analysis of Five Postulated Dimensions," *The Journal of Education Research* No. 37, (June 1964), pp. 346-347.

^{๕๗}มณฑา ปิยะมาตา, "การสำรวจคุณลักษณะของครู ในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประจวบคีรีขันธ์, 2511), หน้า 3-5.

^{๕๘}วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, รายงานการวิจัย (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สามมิตร, 2518), หน้า 73.

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาพฤติกรรม การสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีการวิจัย และการรวบรวมข้อมูลโดยกล่าวรายละเอียด ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนนักเรียนแยกตามสถานศึกษา 3 แห่ง ได้แก่วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี และวิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรีตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนสถานศึกษา และจำนวนนักเรียนตามระดับชั้นปีของทุกคณะวิชา

ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวนนักเรียน			รวมประชากร
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	
1	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี	404	300	256	960
2	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี	386	350	299	1,035

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวนนักเรียน			รวมประชากร
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	
3	วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี	435	293	253	981
รวม		1,225	943	808	2,976

ตารางที่ 1 สรุปได้ว่า จำนวนประชากรในการวิจัยประกอบด้วยนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี และวิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี จำนวน 2,976 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้จัดทำโดยนำจำนวนประชากรมาเทียบหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan¹. ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นปีของทุกคณะวิชา
ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

ระดับชั้น	ประชากร และ กลุ่มตัวอย่าง	วิทยาลัยอาชีวศึกษา			รวม
		สุพรรณบุรี	เพชรบุรี	กาญจนบุรี	
ปวช. 1	ประชากร	404	386	435	1,225
	กลุ่มตัวอย่าง	277	254	279	810
ปวช. 2	ประชากร	300	350	293	943
	กลุ่มตัวอย่าง	208	231	202	641
ปวช. 3	ประชากร	256	299	253	808
	กลุ่มตัวอย่าง	181	206	170	557
รวม	ประชากร	960	1,035	981	2,976
	กลุ่มตัวอย่าง	666	691	651	2,008

ตารางที่ 2 สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
ครั้งนี้ หาได้โดยตาราง Krejcie และ Morgan มีจำนวน 2,008 คน ซึ่งประกอบด้วย
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 666 คน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 691 คน วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี จำนวน 651 คน และในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนี้จะนำไปสุ่มโดยวิธีจับสลากต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ชุดเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ พฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอนและพฤติกรรมหลังการสอน โดยศึกษาจากแนวคิดของ สัจจ อูทรานันท์ และส่วนสุดท้ายเป็นการเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมถ้ามีเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ซึ่งนอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ทั้งนี้เพื่อให้แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จาก ตำรา เอกสาร วารสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดขอบเขต และโครงสร้างของแบบสอบถาม
2. กำหนดหัวข้อโครงสร้างของแบบสอบถามแต่ละตอนแต่ละด้าน ประกอบด้วยลักษณะสำคัญซึ่งเป็นพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ดังต่อไปนี้
  - 2.1 พฤติกรรมก่อนการสอน
  - 2.2 พฤติกรรมระหว่างสอน
  - 2.3 พฤติกรรมหลังการสอน
3. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานศึกษา คณะวิชา ระดับชั้นปี คะแนนเฉลี่ยสะสม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้นำคำถามวัดพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ซึ่งจัดทำโดยสังัด อุทรานันท์³ มาปรับปรุงถ้อยคำ โดยการประยุกต์และพัฒนา เพื่อให้เหมาะสมกับการเก็บข้อมูลในส่วนของ การวัดพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนออื่น ๆ (ถ้ามี) ที่นอกเหนือจากที่ระบุมาแล้ว เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

4. การหาความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อตรวจสอบความตรงเนื้อหา (Content Validity) และโครงสร้างของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น นำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการตรวจสอบ จำนวน 11 ท่าน ดังรายชื่อดังต่อไปนี้

1. นางศรีนวล โกมลวนิช ตำแหน่ง ผู้ตรวจราชการกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ
2. นางเพ็ญวิไล ไทยวัชรามาศ ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษ 9 ทำหน้าที่ ที่ปรึกษากรมอาชีวศึกษา และทำหน้าที่ผู้ช่วยอธิบดีกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. นายชำนาญ ส่วงพงค์ ตำแหน่ง เลขาธิการกรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4. นางสาวอัชฌา มัลลิกะมาส ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกอง กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
5. นายนิพนธ์ บุญญาสัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัย ระดับ 9 วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
6. นายประมัย สวัสดิสิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัย ระดับ 8 วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
7. นางสาวบรรจง สุกุลพรหมณ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยระดับ 8 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
8. นางพัชรี สว่างทรัพย์ ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษ 6 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
9. รศ. ดร.ไพศาล หวังพานิช ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. รศ. ดร.วิรัช วรวรรณรัตน์ ตำแหน่ง ผู้ช่วยฝ่ายกิจการนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

11. ดร.ติลก ติลกานนท์ สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 11 ท่านนี้ได้พิจารณาความตรงเนื้อหา (Content Validity) เสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ข้อใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ลงความเห็นว่าจะไม่เหมาะสมผู้วิจัยได้ตัดข้อความนั้นออกจากแบบสอบถาม สำหรับข้อคำถามบางข้อที่ได้รับการแนะนำแก้ไข ผู้วิจัยได้นำมาพิจารณาและสรุปข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน

5. หลังจากนั้น จึงนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามนั้นร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง

6. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบ สอบถามไปหาค่าสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่น กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา พระนครศรีอยุธยา เนื่องจากมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

7. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองแบบสอบถาม ได้แก่แก่นักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา พระนครศรีอยุธยา ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1,2,3 คณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชา คหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม จำนวน 50 คน

การหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 และสามารถแยก แสดงรายละเอียดพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ได้ 3 ด้านดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมก่อนการสอน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85
2. ด้านพฤติกรรมระหว่างสอน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95
3. ด้านพฤติกรรมหลังการสอน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

ซึ่งนับว่าเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง สามารถนำมาสอบถามได้

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานศึกษา คณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check-List)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ พฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับจำนวน 41 ข้อ ดังนี้

1. พฤติกรรมก่อนการสอน จำนวน 9 ข้อ
2. พฤติกรรมระหว่างสอน จำนวน 23 ข้อ
3. พฤติกรรมหลังการสอน จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ได้แก่ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี) ที่นอกเหนือจากที่ระบุมาแล้ว เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2535 และได้รับอนุญาตจากกรมอาชีวศึกษา ในการขอความร่วมมือจากสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 สถานศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลดังกล่าว เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2535 และได้เริ่มออกเก็บข้อมูล ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2535 ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2535 ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2535 ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

2. การเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำสำเนาหนังสือของกรมอาชีวศึกษา ขอความร่วมมือจากสถานศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลในสถานศึกษาไปติดต่อผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เกี่ยวข้อง และจัดเก็บข้อมูลได้ด้วยตนเอง เนื่องจากได้รับข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนแต่ละกลุ่มของทุกระดับชั้นปีและทุกคณะวิชา ก่อนที่จะเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม โดยวิธีให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลาก พร้อมทั้งเสนอแนะให้นักเรียนอ่านคำชี้แจง และตอบแบบสอบถามทุกข้อ เมื่อนักเรียนตอบแบบสอบถามเสร็จ ก็จะส่งคืนให้กับผู้วิจัยทันที ผู้วิจัยจึงได้รับแบบสอบถามครบจำนวน ซึ่งการเก็บข้อมูลทุกครั้งได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์ผู้สอน แต่เนื่องจากช่วงระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเป็นช่วงที่อยู่ในระหว่างที่นักเรียนบางกลุ่มออกฝึกงาน จึงทำให้จำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่เพียงพอผู้วิจัยจึงต้องทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง นับเป็นครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2535 ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี เมื่อนักเรียนกลับจากฝึกงานแล้ว จึงทำให้ได้จำนวนข้อมูลแบบสอบถามเพียงพอและครบถ้วน

3. ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ปราบกฏตั้งตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3

แสดงจำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่สมบูรณ์

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน แบบสอบถามที่ใช้	จำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์	
		คน	ร้อยละ
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สุพรรณบุรี	666	666	33.17
วิทยาลัยอาชีวศึกษา เพชรบุรี	691	691	34.41
วิทยาลัยอาชีวศึกษา กาญจนบุรี	651	651	32.42
รวม	2,008	2,008	100

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยนักเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่านักเรียนจำนวน 2,008 คน ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 2,008 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับชั้น ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ
2. นำแบบสอบถามลงรหัส เพื่อสะดวกในการใช้คอมพิวเตอร์

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานศึกษา คณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ของผู้ตอบแบบสอบถาม และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยภาพรวม และจำแนกตาม คณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบและตรวจสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของ อาจารย์ ในทัศนะของนักเรียนที่สังกัดคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม ที่แตกต่างกัน วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า F เมื่อพบคะแนนเฉลี่ย คู่ใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็น รายคู่ โดยใช้วิธี Scheffé's Test

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ วิเคราะห์โดยหาจำนวนความถี่ของผู้แนะนำเพิ่มเติมและหาค่าร้อยละ

เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล

การแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราวัดการประมาณค่า (Summated Rating Scale) ของ Likert อ้างโดย ชีพร อุวรรณโณ⁴ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ที่ปฏิบัติมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ที่ปฏิบัติมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ที่ปฏิบัติปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ที่ปฏิบัติน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ที่ปฏิบัติน้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคะแนน ความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม ตามเกณฑ์ของ Best⁵ สำหรับวิเคราะห์ตอนที่ 2 ดังนี้

1.00–1.49 หมายถึง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ปฏิบัติน้อยที่สุด

1.50–2.49 หมายถึง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ปฏิบัติน้อย

2.50–3.49 หมายถึง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ปฏิบัติปานกลาง

3.50–4.49 หมายถึง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ปฏิบัติมาก

4.50–5.00 หมายถึง พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ปฏิบัติมากที่สุด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F แทน ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

เชิงอรรถ

¹ไพศาล หวังพานิช, *วิธีการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2 ; กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531), หน้า 216.

²สังัด อุทรานันท์, *การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ* (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 102.

³เรื่องเดียวกัน.

⁴ธีรพร อุวรรณโณ, "ธรรมชาติของทัศนคติ," รวมเอกสารประกอบคำบรรยายในการอบรมหลักสูตรการวัดผล และเทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (กรุงเทพมหานคร : สำนักนากษกรัฒมนตรี, 2528), หน้า 144-145.

⁵John W. Best, *Research in Education*, (4 ed.; Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1981), p.204.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยทำการศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ 3 ขั้นตอน คือ พฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างการสอน และพฤติกรรมหลังการสอน ตามทัศนะของนักเรียน ซึ่งกำลังทำการศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าวผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยภาพรวม จำแนกตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบและตรวจสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

การแสดงจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำแนกตามสถานศึกษา คณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม ปรากฏรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4
แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน	สถานศึกษาที่สังกัด						รวม N = 2,008	
	วิทยาลัย อาชีวศึกษา สุพรรณบุรี N = 666		วิทยาลัย อาชีวศึกษา เพชรบุรี N = 691		วิทยาลัย อาชีวศึกษา กาญจนบุรี N = 651			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คณะวิชา								
บริหารธุรกิจ	407	61.1	447	64.7	423	65.0	1277	63.6
คหกรรมศาสตร์	149	22.4	174	25.2	176	27.0	499	24.9
ศิลปหัตถกรรม	110	16.5	70	10.1	52	8.0	232	11.6
ระดับชั้น								
ปวช.1	277	41.6	254	36.8	279	42.9	810	40.3
ปวช.2	208	31.2	231	33.4	202	31.0	641	31.9
ปวช.3	181	27.2	206	29.8	170	26.1	557	27.7
คะแนนเฉลี่ยสะสม								
3.00-4.00	96	14.4	139	20.1	146	22.4	381	19.0
2.00-2.99	464	69.7	481	69.6	400	61.4	1345	67.0
1.00-1.99	106	15.9	71	10.3	105	16.1	282	14.0

ตารางที่ 4 ซึ่งแสดงจำนวนค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดดังนี้
คณะวิชาบริหารธุรกิจมีมากที่สุด ร้อยละ 63.6 รองลงมาคณะคหกรรมศาสตร์ ร้อย
ละ 24.9 และคณะศิลปหัตถกรรม ร้อยละ 11.6 ซึ่งน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนระดับชั้นปีที่นักเรียนกำลังศึกษา พบว่า มีนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.3 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 31.9 และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.3 คิดเป็นร้อยละ 27.7 ซึ่งน้อยที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับ 2.00-2.99 คิดเป็นร้อยละ 67.0 รองลงมาเป็นนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับ 3.00-4.00 คิดเป็นร้อยละ 19.0 และนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับ 1.00-1.99 คิดเป็นร้อยละ 14.0 มีจำนวนน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยภาพรวม จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แต่ละชั้นตอน ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา โดยภาพรวม

คณะวิชา	พฤติกรรมการสอน						ระดับปฏิบัติ
	ก่อนการสอน		ระหว่างสอน		หลังการสอน		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
บริหารธุรกิจ	3.74	.63	3.79	.66	3.77	.71	มาก
คหกรรมศาสตร์	3.74	.62	3.82	.61	3.73	.65	มาก
ศิลปหัตถกรรม	3.81	.62	3.78	.64	3.82	.71	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารทงสวนไวสาหรับการใชงานเพื่การศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ นักเรียนคณะวิชา ศิลปหัตถกรรม มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วน นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติ อยู่ในระดับมากรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 3.74 เท่ากัน

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ นักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์มีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.82 ส่วนนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมากรองลงมา มีค่า เฉลี่ย 3.79 และ 3.78 ตามลำดับ

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ นักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.82 ส่วนนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมากรองลงมา มีค่า เฉลี่ย 3.77 และ 3.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 6

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา

พฤติกรรมก่อนการสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	บริหารธุรกิจ		คหกรรมศาสตร์		ศิลปหัตถกรรม	
	N = 1,277		N = 499		N = 232	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพ ในสาขาที่สอน	4.10	.78	3.98	.82	4.01	.91
2. มีความกระตือรือร้นที่จะทำ การสอน	4.16	.80	4.13	.79	4.07	.72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

พฤติกรรมก่อนการสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	บริหารธุรกิจ N = 1,277		คหกรรมศาสตร์ N = 499		ศิลปหัตถกรรม N = 232	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
3. มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียน การสอน	3.99	.88	4.01	.86	3.98	.79
4. มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำราที่นักเรียนจะค้นคว้า	3.42	.97	3.46	.94	3.70	.92
5. จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชา ที่สอน	3.60	.99	3.78	.96	3.91	.88
6. ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาชั้น ที่สอน	3.83	.90	3.87	.82	3.91	.85
7. อธิบายเกณฑ์การประเมินผล การเรียนในรายวิชาที่สอน	4.00	.83	3.84	.87	3.85	.85
8. จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดย การติดป้ายชี้แจงขั้นตอนการ ใช้เครื่องมืออุปกรณ์การ ปฏิบัติอย่างถูกต้อง	3.47	1.01	3.46	.99	3.55	.93
9. มีการจัดทำแผนภาพแสดง ความปลอดภัยในการใช้ อุปกรณ์และวัสดุฝึก	3.10	1.04	3.16	1.05	3.27	1.05
รวม	3.74	.63	3.74	.62	3.81	.62

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีภูมิหลัง ด้านคณะวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ใกล้เคียงกัน คือ ต่างมีความเห็นว่า อาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากผลการค้นพบปรากฏว่านักเรียนคณะ วิชาบริหารธุรกิจ มีความคิดเห็นที่อาจารย์มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมก่อนการสอน คือ อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน การแต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่ สอนและมีการอธิบายเกณฑ์การประเมินผล การเรียนในรายวิชาที่สอนโดยมีค่าเฉลี่ย 4.16, 4.10 และ 4.00 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนคณะวิทยาศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ คืออาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน มีการชี้ แจงขั้นตอนการเรียนการสอน และอาจารย์มีการแต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.13, 4.01 และ 3.98 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มี ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ คือ อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำ การสอน แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอนและมีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07, 4.01 และ 3.98 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม, ศึกษาศาสตร์ และบริหาร ธุกิจ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ว่าอาจารย์มี ระดับการปฏิบัติน้อยกว่าการปฏิบัติข้ออื่น ๆ คือ อาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัย ในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึกโดยมีค่าเฉลี่ย 3.27, 3.16 และ 3.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 7

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา

พฤติกรรมระหว่างสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	บริหารธุรกิจ N = 1,277		คหกรรมศาสตร์ N = 499		ศิลปหัตถกรรม N = 232	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. อาจารย์เข้าสอนและเลิก สอนตรงเวลา	4.03	.85	3.83	.95	3.87	.93
2. มีการทดสอบความรู้พื้นฐาน ของนักเรียนก่อนการเรียน การสอน	3.38	1.02	3.40	1.00	3.36	.93
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอน แต่ละครั้ง	3.69	.99	3.76	.91	3.76	.85
4. สอนตรงเนื้อหาวิชาตาม หลักสูตรวิชาชีพ	4.25	.74	4.05	.97	4.13	.73
5. อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอน ได้ชัดเจน	3.98	.91	3.93	.89	4.04	.80
6. มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ	3.63	1.07	3.80	.99	3.81	.98
7. สอนบทเรียนตามขั้นตอน	4.05	.82	3.93	.82	3.99	.81
8. มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชา ที่สอน	4.13	.82	3.92	.86	3.94	.87
9. มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับ นักเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.73	1.14	3.94	1.05	4.02	.98

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	บริหารธุรกิจ		คหกรรมศาสตร์		ศิลปหัตถกรรม	
	N = 1,277		N = 499		N = 232	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10. ใช้กระดานดำและสื่อ การเรียนการสอน ได้อย่าง เหมาะสม	3.78	1.00	3.67	1.06	3.93	.96
11. จัดให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติ ในห้องปฏิบัติการ	3.57	1.45	3.85	.98	3.97	.97
12. แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติอย่าง ถูกต้อง	3.53	1.05	3.85	.96	3.90	.97
13. ให้ความเอาใจใส่ต่อ นักเรียน ในขณะฝึกปฏิบัติ	3.83	.99	3.94	.93	3.92	.94
14. ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียน ขณะที่ฝึกปฏิบัติ	3.75	1.00	3.86	.94	3.77	.95
15. ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อ ปฏิบัติถูกต้อง	3.51	1.08	3.65	1.02	3.56	1.05
16. ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียน กล้าแสดงออก	3.69	.96	3.74	.89	3.69	.95
17. ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถาม ปัญหาจากบทเรียน	4.01	.94	4.01	.84	3.97	.91
18. ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหา ต่าง ๆ ได้ชัดเจน	3.96	.92	3.93	.89	3.97	.85

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	บริหารธุรกิจ N = 1,277		คหกรรมศาสตร์ N = 499		ศิลปหัตถกรรม N = 232	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
19. ให้ความรู้แก่นักเรียน กว้างขวางทันสมัยนอกเหนือ จากตำราเรียน	3.86	.95	3.86	.88	4.00	.92
20. จัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้มีโอกาสแสดงความ สามารถของตนเอง	3.67	1.04	3.79	.95	3.85	.99
21. สรุปเนื้อหาเมื่อดำเนินการ สอนจบขั้นตอนแล้ว	3.87	.97	3.88	.87	3.84	.92
22. ในการมอบหมายงานให้ นักเรียนปฏิบัติอาจารย์ได้ อธิบายให้นักเรียน เข้าใจชัดเจน	3.93	.92	3.91	.89	4.06	.85
23. อาจารย์ได้กระตุ้นให้ นักเรียนค้นคว้านอก ห้องเรียน	3.34	1.02	3.41	.97	3.63	1.04
รวม	3.79	.66	3.82	.61	3.87	.64

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีภูมิหลังด้านคณะวิชาต่างกันมีการแสดง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ใกล้เคียงกันคือต่างมีความเห็นว่า
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากผลการค้นพบปรากฏว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจมีความเห็นว่า อาจารย์มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมระหว่างสอน คืออาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชา และสอนบทเรียนตามขั้นตอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25, 4.13 และ 4.05 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ คืออาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน มีอารมณ์ขัน และนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม และให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนในขณะปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.05, 4.01 และ 3.94 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ คืออาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ ในการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติอาจารย์ได้อธิบายให้นักเรียนเข้าใจชัดเจน และอธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.13, 4.06 และ 4.04 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีพฤติกรรมระหว่างสอนเกี่ยวกับ การได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.34 ซึ่งนับว่ามีระดับการปฏิบัติน้อยกว่าการปฏิบัติข้ออื่น ๆ ส่วนนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความคิดเห็นว่า อาจารย์มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.40 และ 3.36 ตามลำดับ ซึ่งนับว่ามีระดับการปฏิบัติน้อยกว่าการปฏิบัติข้ออื่น ๆ เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 8

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา

พฤติกรรมหลังการสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	บริหารธุรกิจ N = 1,277		คหกรรมศาสตร์ N = 499		ศิลปหัตถกรรม N = 232	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. จัดให้มีการทดสอบย่อยทุก หน่วยการเรียนรู้	3.98	.97	3.68	1.02	3.63	1.04
2. มีการตรวจผลงานของ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.06	.93	3.90	.88	3.94	.97
3. เมื่อตรวจผลงานแล้วมีการ อธิบายแนวทางปรับปรุงแก้ไข แก่นักเรียน	3.76	.95	3.81	.85	3.91	.92
4. แจ้งผลความก้าวหน้าทาง การเรียนรู้แก่นักเรียน	3.59	.96	3.54	.91	3.80	.92
5. มีความยุติธรรมในการให้ คะแนน	4.07	.97	3.97	.91	4.02	.87
6. ให้โอกาสนักเรียนซักถาม ความเข้าใจในบทเรียนนอก ชั้นเรียน	3.96	.97	3.94	.91	3.99	.88
7. ติดตามผลความก้าวหน้าของ งานที่มอบหมาย	3.79	.90	3.81	.84	3.86	.92
8. ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน	3.89	1.02	3.95	.89	4.00	.97

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

พฤติกรรมหลังการสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	บริหารธุรกิจ		คหกรรมศาสตร์		ศิลปหัตถกรรม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
9. จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน	2.84	1.14	2.99	1.22	3.22	1.19
รวม	3.77	.71	3.73	.65	3.82	.71

ตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัดที่ศึกษาต่างกัน มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ใกล้เคียงกัน คือ ต่างมีความเห็นว่าอาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากผลการค้นพบปรากฏว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมหลังการสอน คืออาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และจัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07, 4.06 และ 3.98 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ คืออาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน การให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน และให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.97, 3.95 และ 3.94 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ คือ อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน การให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน และให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.02, 4.00 และ 3.99 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม ศึกษาศาสตร์ และบริหารธุรกิจ ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ว่าอาจารย์มีระดับการปฏิบัติน้อยกว่าการปฏิบัติข้ออื่น ๆ คืออาจารย์มีการจัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.22, 2.99 และ 2.84 ตามลำดับ

ตารางที่ 9

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี โดยภาพรวม

ระดับชั้นปี	พฤติกรรมการสอน						ระดับปฏิบัติ
	ก่อนการสอน		ระหว่างสอน		หลังการสอน		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ปวช.1	3.70	.67	3.79	.70	3.71	.73	มาก
ปวช.2	3.86	.55	3.86	.55	3.85	.64	มาก
ปวช.3	3.70	.62	3.76	.64	3.75	.69	มาก

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.86 ส่วนนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมากรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 3.70 เท่ากัน

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.86 ส่วนนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมากรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 3.79 และ

3.76 ตามลำดับ

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.85 ส่วนนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 และ ปวช.1 มีความคิดเห็นว่ อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมากรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 3.75 และ 3.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 10

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี

พฤติกรรมก่อนการสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ปวช.1		ปวช.2		ปวช.3	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพ ในสาขาที่สอน	3.99	.85	4.14	.75	4.08	.81
2. มีความกระตือรือร้นที่จะ ทำการสอน	4.15	.79	4.23	.73	4.04	.85
3. มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียน การสอน	3.98	.93	4.08	.76	3.90	.87
4. มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำราที่นักเรียนจะค้นคว้า	3.40	1.02	3.54	.89	3.47	.93
5. จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชา ที่สอน	3.65	1.01	3.81	.95	3.59	.95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

พฤติกรรมก่อนการสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ปวช.1 N = 810		ปวช.2 N = 641		ปวช.3 N = 557	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
	6. ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์ เหมาะสมกับเนื้อหา วิชาที่สอน	3.77	.97	3.95	.79	3.85
7. อธิบายเกณฑ์การประเมิน ผลการเรียน ในรายวิชาที่สอน	3.89	.87	4.00	.78	3.95	.87
8. จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดย การติดป้ายชี้แจงขั้นตอนการ ใช้เครื่องมืออุปกรณ์การปฏิบัติ อย่างถูกต้อง	3.40	1.60	3.66	.93	3.40	.95
9. มีการจัดทำแผนภาพแสดง ความปลอดภัยในการใช้ อุปกรณ์และวัสดุฝึก	3.04	1.09	3.33	1.00	3.07	1.01
รวม	3.70	.67	3.86	.55	3.70	.62

ตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ใกล้เคียงกัน คือต่างมีความเห็นว่าอาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากผลการค้นพบปรากฏว่า นักเรียนชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมก่อนการสอน คืออาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน แต่งกายเหมาะสมกับวิชาที่สอน และมีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.15, 3.99 และ 3.98 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมก่อนการสอน คือ อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน แต่งกายเหมาะสมกับวิชาที่สอน และมีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.23, 4.14 และ 4.08 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมก่อนการสอนโดยเรียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับจากระดับปฏิบัติมากไปหาน้อย คืออาจารย์มีการแต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอนมีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน และมีการอธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.08, 4.04 และ 3.95 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนชั้น ปวช.2, ปวช.3 และ ปวช.1 ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ว่าอาจารย์มีระดับการปฏิบัติ น้อย กว่าการปฏิบัติข้ออื่น ๆ คืออาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้ อุปกรณ์และวัสดุฝึก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.33, 3.07 และ 3.04 ตามลำดับ

ตารางที่ 11

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี

พฤติกรรมระหว่างสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ปวช.1		ปวช.2		ปวช.3	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. อาจารย์เข้าสอนและเลิก สอนตรงเวลา	3.87	.89	4.03	.84	4.02	.92
2. มีการทดสอบความรู้พื้นฐาน ของนักเรียนก่อนการเรียน การสอน	3.31	11.04	3.52	.98	3.32	.96
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอน แต่ละครั้ง	3.68	1.02	3.81	.89	3.65	.91
4. สอนตรงเนื้อหาวิชาตาม หลักสูตรวิชาชีพ	4.19	.80	4.22	.68	4.15	.76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ปวช.1 N = 810		ปวช.2 N = 641		ปวช.3 N = 557	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
	5. อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอน ได้ชัดเจน	3.94	.95	4.03	.82	3.96
6. มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ	3.74	1.07	3.76	.95	3.55	1.07
7. สอนบทเรียนตามขั้นตอน	3.99	.87	4.06	.73	3.98	.85
8. มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชา ที่สอน	4.01	.88	4.12	.76	4.05	.86
9. มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับ นักเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.91	1.11	3.86	1.07	3.64	1.12
10. ใช้กระดานดำและสื่อ การเรียนการสอนได้อย่าง เหมาะสม	3.78	1.08	3.81	.94	3.70	1.00
11. จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ในห้องปฏิบัติการ	3.53	1.19	3.80	1.03	3.79	1.01
12. แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติอย่าง ถูกต้อง	3.57	1.10	3.77	.98	3.66	.97
13. ให้ความเอาใจใส่ต่อ นักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติ	3.81	1.01	3.95	.92	3.85	.95
14. ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียน ขณะที่ฝึกปฏิบัติ	3.74	1.06	3.85	.88	3.75	.96

ตารางที่ 11 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ปวช.1		ปวช.2		ปวช.3	
	N = 810		N = 641		N = 557	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
15. ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อ ปฏิบัติถูกต้อง	3.63	1.10	3.57	1.01	3.43	1.06
16. ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียน กล้าแสดงออก	3.76	.97	3.72	.88	3.61	.96
17. ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถาม ปัญหาจากบทเรียน	4.00	.99	4.05	.83	3.97	.89
18. ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหา ต่าง ๆ ได้ชัดเจน	3.94	.97	4.03	.78	3.89	.93
19. ให้ความรู้แก่นักเรียน กว้างขวางทันสมัยนอกเหนือ จากตำราเรียน	3.85	.96	3.92	.91	3.86	.91
20. จัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้มีโอกาสแสดงความสามารถ ของตนเอง	3.85	1.06	3.63	.95	3.62	.99
21. สรุปเนื้อหาเมื่อดำเนินการ สอนจบขั้นตอนแล้ว	3.85	.99	3.91	.87	3.84	.94
22. ในการมอบหมายงานให้ นักเรียนปฏิบัติอาจารย์ได้ อธิบายให้นักเรียน เข้าใจชัดเจน	3.36	.97	3.98	.82	3.92	.90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ปวช.1 N = 810		ปวช.2 N = 641		ปวช.3 N = 557	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
23. อาจารย์ได้กระตุ้นให้ นักเรียนค้นคว้านอก ห้องเรียน	3.37	1.03	3.45	1.01	3.36	.99
รวม	3.79	.70	3.86	.55	3.76	.64

ตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างการสอนของอาจารย์ใกล้เคียงกัน คือต่างมีความเห็นว่าอาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากผลการค้นพบปรากฏว่า นักเรียนชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นที่อาจารย์มีการแสดงออก ในด้านพฤติกรรมระหว่างสอน คืออาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอนและให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.19, 4.01 และ 4.00 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ คืออาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ สอนบทเรียนตามขั้นตอน และให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.22, 4.06 และ 4.05 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ คืออาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.15, 4.05 และ 4.02 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังพบว่า นักเรียนชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 มีความคิดเห็นที่อาจารย์มีการปฏิบัติเกี่ยวกับจัดให้มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน ก่อนการเรียนการสอนโดยมีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเฉลี่ย 3.31 และ 3.32 ตามลำดับ และนักเรียนชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งจัดว่ามีระดับการปฏิบัติน้อยกว่าการปฏิบัติข้ออื่น ๆ

ตารางที่ 12

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี

พฤติกรรมหลังการสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ปวช.1 N = 810		ปวช.2 N = 641		ปวช.3 N = 557	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. จัดให้มีการทดสอบย่อยทุก หน่วยการเรียนรู้	3.83	1.05	3.95	.92	3.80	1.01
2. มีการตรวจผลงานของ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.93	.94	4.09	.92	4.04	.90
3. เมื่อตรวจผลงานแล้วมีการ อธิบายแนวทางปรับปรุงแก้ไข แก่นักเรียน	3.75	.96	3.83	.88	3.80	.91
4. แจ้งผลความก้าวหน้าทาง การเรียนรู้แก่นักเรียน	3.55	.94	3.72	.91	3.55	.99
5. มีความยุติธรรมในการ ให้คะแนน	3.98	1.02	4.20	.84	3.96	.93
6. ให้โอกาสนักเรียนซักถาม ความเข้าใจในบทเรียนนอก ชั้นเรียน	3.91	.98	4.03	.90	3.94	.95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

พฤติกรรมหลังการสอนของ อาจารย์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ปวช.1 N = 810		ปวช.2 N = 641		ปวช.3 N = 557	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. ติดตามผลความก้าวหน้าของ งานที่มอบหมาย	3.76	.93	3.89	.87	3.77	.85
8. ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน	3.91	1.01	3.95	.96	3.90	.96
9. จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลา เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แก่นักเรียน	2.81	1.21	3.04	1.17	2.96	1.10
รวม	3.71	.73	3.85	.64	3.75	.69

ตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างถิ่นปีต่างกัน มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ใกล้เคียงกัน คือต่างมีความเห็นว่าอาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากผลการค้นพบปรากฏว่า นักเรียนชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมหลังการสอน คืออาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.98, 3.93 และ 3.91 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ คืออาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและให้โอกาสให้นักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20, 4.09 และ 4.03 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ คืออาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความยุติธรรมในการให้คะแนน และให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.04, 3.96 และ 3.94 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนชั้น ปวช.2 และ ปวช.3 และปวช.1 มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์มีระดับการปฏิบัติไม่ยอกว่าการปฏิบัติข้ออื่น ๆ คืออาจารย์มีการจัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.04, 2.96 และ 2.81 ตามลำดับ

ตารางที่ 13

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยภาพรวม

ช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม	พฤติกรรมการสอน						ระดับปฏิบัติ
	ก่อนการสอน		ระหว่างสอน		หลังการสอน		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
3.00-4.00	3.80	.63	3.89	.62	3.87	.65	มาก
2.00-2.99	3.75	.62	3.80	.66	3.77	.71	มาก
1.00-1.99	3.66	.64	3.72	.60	3.63	.68	มาก

ตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ นักเรียนที่มีช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนนักเรียนที่มีช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมากรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 3.75 และ 3.66 ตามลำดับ

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ นักเรียนที่มีช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.89 ส่วนนักเรียนที่มีช่วง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับ
 มาก รองลงมา มีค่าเฉลี่ย 3.80 และ 3.72 ตามลำดับ

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ นักเรียนที่มีช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00
 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87 ส่วนนักเรียนที่มีช่วง
 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ใน
 ระดับมาก รองลงมา มีค่าเฉลี่ย 3.77 และ 3.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 14

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
 วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
 จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม					
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99	
	N = 381	N = 1,345	N = 282			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน	4.20	.78	4.07	.80	3.84	.82
2. มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน	4.25	.75	4.14	.80	4.04	.79
3. มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน	4.09	.81	3.98	.87	3.91	.91
4. มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำราที่นักเรียนจะ ค้นคว้า	3.49	.97	3.46	.95	3.45	.98
5. จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึก ปฏิบัติในวิชาที่สอน	3.66	.97	3.69	.98	3.69	.99
6. ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหา วิชาชีพที่สอน	3.90	.88	3.86	.87	3.73	.91

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม					
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99	
	N = 381		N = 1,345		N = 282	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียน ในรายวิชาที่สอน	4.05	.87	3.94	.83	3.79	.86
8. จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการติดป้ายชี้แจง ขั้นตอนการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การปฏิบัติ อย่างถูกต้อง	3.51	1.02	3.49	.99	3.40	.98
9. มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยใน การใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก	3.09	1.05	3.17	1.04	3.09	1.04
รวม	3.80	.63	3.76	.62	3.66	.64

ตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีภูมิหลังด้านคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ใกล้เคียงกัน คือต่างมีความเห็นว่าอาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมก่อนการสอน คืออาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน และมีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25, 4.20 และ 4.09 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมก่อนการสอน คือ อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาติให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาที่สอนและมีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.14, 4.07 และ 3.98 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00-1.99 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน และแต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.04, 3.91 และ 3.84 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99, 3.00-4.00 และ 1.00-1.99 มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ว่า มีระดับการปฏิบัติน้อยกว่าการปฏิบัติข้ออื่น ๆ คืออาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17, 3.09 และ 3.09 ตามลำดับ

ตารางที่ 15

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม					
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99	
	N = 381	N = 1,345	N = 282			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา	4.08	.83	3.97	.91	3.79	.85
2. มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อน การเรียนการสอน	3.43	.99	3.38	1.01	3.32	.99
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอนแต่ละครั้ง	3.73	.97	3.71	.96	3.72	.93
4. สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ	4.27	.72	4.19	.75	4.08	.76
5. อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน	4.09	.86	3.96	.91	3.87	.84
6. มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ	3.81	1.02	3.68	1.05	3.59	.99
7. สอนบทเรียนตามขั้นตอน	4.06	.77	4.03	.83	3.85	.82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น มิใช่เพื่อเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม					
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99	
	N = 381		N = 1,345		N = 282	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8. มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.21	.83	4.05	.83	3.88	.87
9. มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่าง เหมาะสม	3.93	1.10	3.80	1.12	3.77	1.06
10. ใช้กระดานดำและสื่อการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม	3.87	1.01	3.75	1.03	3.70	.95
11. จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ	3.72	1.09	3.69	1.10	3.63	1.10
12. แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การฝึก ปฏิบัติอย่างถูกต้อง	3.58	.98	3.67	1.05	3.70	.99
13. ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติ	3.96	.91	3.85	.99	3.81	.96
14. ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนขณะที่ฝึกปฏิบัติ	3.86	.94	3.77	1.00	3.70	.93
15. ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง	3.57	1.07	3.56	1.07	3.50	1.04
16. ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก	3.87	.91	3.68	.96	3.58	.86
17. ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจาก บทเรียน	4.15	.83	3.99	.93	3.86	.92
18. ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ ชัดเจน	4.06	.90	3.95	.91	3.82	.87
19. ให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวางทันสมัย นอกเหนือจากตำราเรียน	3.97	.94	3.87	.93	3.77	.94
20. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดง ความสามารถของตนเอง	3.76	.99	3.72	1.01	3.67	1.06

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม					
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99	
	N = 381		N = 1,345		N = 282	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
21. สรุปเนื้อหาเมื่อดำเนินการสอนจบชั้นตอน แล้ว	3.99	.92	3.85	.95	3.77	.91
22. ในการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ อาจารย์ได้อธิบายให้นักเรียนเข้าใจชัดเจน	4.04	.87	3.94	.91	3.85	.89
23. อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้า นอกห้องเรียน	3.46	1.00	3.39	1.01	3.31	1.03
รวม	3.89	.62	3.80	.66	3.72	.60

ตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ใกล้เคียงกัน คือ ต่างมีความเห็นว่าอาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากผลการค้นพบปรากฏว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีการแสดงออก ในด้านพฤติกรรมระหว่างสอน คือ อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน และให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.27, 4.21 และ 4.15 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ คืออาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน และสอนบทเรียนตามขั้นตอน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.19, 4.05 และ 4.03 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00-1.99 มีความคิดเห็น

ต่อพฤติกรรมระหว่างการสอนของอาจารย์คืออาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน และอธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.08, 3.88 และ 3.87 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00–4.00 และ 2.00–2.99 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน ก่อนการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 และ 3.38 ตามลำดับ และนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00–1.99 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.31 ซึ่งจัดว่ามีระดับการปฏิบัติน้อยกว่าการปฏิบัติข้ออื่น ๆ

ตารางที่ 16

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม						
	3.00–4.00		2.00–2.99		1.00–1.99		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	N = 381		N = 1,345		N = 282		
1. จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน	3.99	1.01	3.88	1.00	3.61	.95	
2. มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	4.14	.91	4.00	.93	3.87	.90	
3. เมื่อตรวจผลงานแล้วมีการอธิบายแนวทาง ปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน	3.85	.93	3.80	.92	3.65	.92	
4. แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน	3.65	.94	3.61	.95	3.52	.93	
5. มีความยุติธรรมในการให้คะแนน	4.18	.91	4.05	.95	3.80	.94	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม					
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99	
	N = 381		N = 1,345		N = 282	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
6. ให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจใน บทเรียนนอกชั้นเรียน	4.06	.88	3.96	.97	3.79	.92
7. ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย	3.87	.86	3.81	.90	3.70	.90
8. ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน	4.02	.86	3.91	1.00	3.82	1.03
9. จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนา การเรียนรู้แก่นักเรียน	3.05	1.19	2.90	1.16	2.90	1.18
รวม	3.87	.65	3.77	.71	3.63	.68

ตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ใกล้เคียงกัน คือต่างมีความเห็นว่า อาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากผลการค้นพบ ปรากฏว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความคิดเห็นว่า อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18, 4.14 และ 4.06 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ คือ มีความยุติธรรมในการให้คะแนน มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและการให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.05, 4.00 และ 3.96 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00-1.99 มีความคิดเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ คือ อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน และมีความยุติธรรมในการให้คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87, 3.82 และ 3.80 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00–4.00, 2.00–2.99 และ 1.00–1.99 มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ว่า อาจารย์มีระดับการปฏิบัติน้อยกว่าการปฏิบัติข้ออื่น ๆ คือ อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.05 2.90 และ 2.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 17

สรุปพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
คณะวิชา				
บริหารธุรกิจ	1,277	3.74	.63	มาก
คหกรรมศาสตร์	499	3.74	.62	มาก
ศิลปหัตถกรรม	232	3.81	.62	มาก
ระดับชั้น				
ปวช.1	810	3.70	.67	มาก
ปวช.2	641	3.86	.55	มาก
ปวช.3	557	3.70	.62	มาก
คะแนนเฉลี่ยสะสม				
3.00–4.00	381	3.80	.63	มาก
2.00–2.99	1,345	3.76	.62	มาก
1.00–1.99	282	3.66	.64	มาก

ตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่มีภูมิลำเนาต่าง ๆ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ว่า อาจารย์มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50–4.49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18

สรุปพฤติกรรมการระหว่างสอนของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
คณะวิชา				
บริหารธุรกิจ	1,277	3.79	.66	มาก
คหกรรมศาสตร์	499	3.82	.61	มาก
ศิลปหัตถกรรม	232	3.87	.64	มาก
ระดับชั้น				
ปวช.1	810	3.79	.70	มาก
ปวช.2	641	3.86	.55	มาก
ปวช.3	557	3.76	.64	มาก
คะแนนเฉลี่ยสะสม				
3.00-4.00	381	3.89	.62	มาก
2.00-2.99	1,345	3.80	.66	มาก
1.00-1.99	282	3.72	.60	มาก

ตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่มีภูมิลำเนาต่าง ๆ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
พฤติกรรมการระหว่างสอนของอาจารย์ว่า อาจารย์มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50-4.49

ตารางที่ 19

สรุปพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เขตการศึกษา 5 จำแนกนักเรียนตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
คณะวิชา				
บริหารธุรกิจ	1,277	3.77	.71	มาก
คหกรรมศาสตร์	499	3.73	.65	มาก
ศิลปหัตถกรรม	232	3.82	.71	มาก
ระดับชั้น				
ปวช.1	810	3.71	.73	มาก
ปวช.2	641	3.85	.64	มาก
ปวช.3	557	3.75	.69	มาก
คะแนนเฉลี่ยสะสม				
3.00-4.00	381	3.87	.65	มาก
2.00-2.99	1,345	3.77	.71	มาก
1.00-1.99	282	3.63	.68	มาก

ตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ที่มีภูมิหลังด้านต่าง ๆ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ว่า อาจารย์มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50-4.49

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบและตรวจสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน

ปรากฏผล ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 20

แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกัน

พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คณะวิชา						F
	บริหารธุรกิจ		คหกรรม ศาสตร์		ศิลปหัตถ- กรรม		
	N=1,277	N=499	N=232				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน	4.10	.78	3.98	.82	4.01	.91	4.71*
2. มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน	4.16	.80	4.13	.79	4.07	.72	1.52
3. มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน	3.99	.88	4.01	.86	3.98	.79	.11
4. มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำราที่นักเรียน จะค้นคว้า	3.42	.97	3.46	.94	3.70	.92	8.16*
5. จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึก ปฏิบัติในวิชาที่สอน	3.60	.99	3.78	.96	3.91	.88	12.42*
6. ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหา วิชาชีพที่สอน	3.83	.90	3.87	.82	3.91	.85	1.07

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คณะวิชา						F
	บริหารธุรกิจ		คหกรรม ศาสตร์		ศิลปหัตถ- กรรม		
	N=1,277		N=499		N=232		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
7. อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียน ในรายวิชาที่สอน	4.00	.83	3.84	.87	3.85	.85	8.09*
8. จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการติดป้าย ชี้แจงขั้นตอนการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ การปฏิบัติอย่างถูกต้อง	3.47	1.01	3.46	.99	3.55	.93	.60
9. มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัย ในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก	3.10	1.04	3.16	1.05	3.27	1.05	2.74
รวม	3.74	.63	3.74	.62	3.81	.62	.99

* $p < .05$

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกันปรากฏว่า มีค่า $F = .99$ และไม่พบความแตกต่างกันจึงไม่สอดคล้องกับข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า

นักเรียนคณะวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ต่างกัน

ถึงแม้ว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกันมีความเห็นไม่ต่างกัน แต่เมื่อนิยามโดยละเอียด เป็นรายข้อจึงพบว่ามียู่ 4 ข้อ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้แก่ ข้อ 1. แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน โดยนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความเห็นว่าอาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพ ในสาขาที่สอน โดยมี $\bar{X} = 4.10$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมี $\bar{X} = 4.01$ และ 3.98 ตามลำดับ

ข้อ 4. มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำรา ที่นักเรียนจะค้นคว้า โดยนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความเห็นว่าอาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำราที่นักเรียนจะค้นคว้า โดยมี $\bar{X} = 3.70$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.46$ และ 3.42 ตามลำดับ

ข้อ 5. มีการจัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน โดยนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความเห็นว่า อาจารย์มีการจัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือ ฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน โดยมี $\bar{X} = 3.91$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.78$ และ 3.60 และตามลำดับ

ข้อ 7. มีการอธิบายเกณฑ์ การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน โดยนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความเห็นว่าอาจารย์มีการอธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน โดยมี $\bar{X} = 4.00$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.85$ และ 3.84 ตามลำดับ

ตารางที่ 21

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
4.1057	บริหารธุรกิจ	—	.1217*	.0971
3.9840	คหกรรมศาสตร์	—	—	.0246
4.0086	ศิลปหัตถกรรม	—	—	—

* $p < .05$

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นที่อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 22
แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำรา
ที่นักเรียนจะค้นคว้า

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.4229	บริหารธุรกิจ	—	.0340	.2754*
3.4569	คหกรรมศาสตร์		—	.2414*
3.6983	ศิลปหัตถกรรม			—

* $p < .05$

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจกับนักเรียนคณะคหกรรมศาสตร์นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมระบุว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ระบุว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 23

แสดง Scheffe's Test ผลการรวมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือ
ฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.6069	บริหารธุรกิจ	—	.1687*	.3026*
3.7756	คหกรรมศาสตร์	—	—	.1339
3.9095	ศิลปหัตถกรรม	—	—	—

* $p < .05$

ตารางที่ 23 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์กับนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 24

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียน
ในรายวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.9992	บริหารธุรกิจ	—	.1615*	.1458*
3.8377	คหกรรมศาสตร์	—	—	.0157
3.8534	ศิลปหัตถกรรม	—	—	—

* $p < .05$

ตารางที่ 24 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะ
วิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชา
ศิลปหัตถกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะ
วิชาคหกรรมศาสตร์กับนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นว่า
อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 25

แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกัน

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คณะวิชา						F
	บริหารธุรกิจ		คหกรรม ศาสตร์		ศิลปหัตถ- กรรม		
	N=1,277		N=499		N=232		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา	4.03	.85	3.83	.95	3.87	.93	10.38*
2. มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน ก่อนการเรียนการสอน	3.38	1.02	3.40	1.00	3.36	.93	.14
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอนแต่ละครั้ง	3.69	.99	3.76	.91	3.76	.85	1.39
4. สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ	4.25	.74	4.05	.77	4.13	.73	13.99*
5. อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน	3.98	.91	3.93	.89	4.04	.80	1.30
6. มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ	3.63	1.07	3.80	.99	3.81	.98	6.77*
7. สอนบทเรียนตามขั้นตอน	4.05	.82	3.93	.82	3.99	.81	3.90*
8. มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.13	.82	3.92	.86	3.94	.87	13.77*
9. มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียน ได้อย่างเหมาะสม	3.73	1.14	3.94	1.05	4.02	.98	10.86*
10. ใช้กระดานดำและสื่อการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม	3.78	1.00	3.67	1.06	3.93	.96	5.49*
11. จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ในห้องปฏิบัติการ	3.57	1.15	3.85	.98	3.97	.97	20.55*

ตารางที่ 25 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คณะวิชา						F
	บริหารธุรกิจ		คหกรรม ศาสตร์		ศิลปหัตถ- กรรม		
	N=1,277		N=499		N=232		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12. แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง	3.53	1.05	3.85	.96	3.90	.97	24.93*
13. ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนขณะฝึกปฏิบัติ	3.83	.99	3.94	.93	3.92	.94	3.09*
14. ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนขณะที่ฝึกปฏิบัติ	3.75	1.00	3.86	.94	3.77	.95	2.35
15. ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง	3.51	1.08	3.65	1.02	3.56	1.05	3.18*
16. ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก	3.69	.96	3.74	.89	3.69	.95	.38
17. ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน	4.01	.94	4.01	.84	3.97	.91	.21
18. ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน	3.96	.92	3.93	.89	3.97	.85	.34
19. ให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวางทันสมัยนอกเหนือจากตำราเรียน	3.86	.95	3.86	.88	4.00	.92	2.44
20. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเอง	3.67	1.04	3.79	.95	3.85	.99	4.85*
21. สรุปเนื้อหาเมื่อดำเนินการสอนจบชั้นตอนแล้ว	3.87	.97	3.88	.87	3.84	.92	.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คณะวิชา						F
	บริหารธุรกิจ		คหกรรม ศาสตร์		ศิลปหัตถ- กรรม		
	N=1,277	N=499	N=232	N=232	N=232	N=232	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
22. ในการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ อาจารย์ได้อธิบายให้นักเรียนเข้าใจ ชัดเจน	3.93	.92	3.91	.89	4.06	.85	2.32
23. อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้า นอกห้องเรียน	3.34	1.02	3.41	.97	3.63	1.04	7.82*
รวม	3.79	.66	3.82	.61	3.87	.64	1.68

* $p < .05$

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ตาม
ความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีคณะวิชาต่างกันปรากฏว่า มีค่า $F = 1.68$ และไม่พบความ
แตกต่างกันจึงไม่สอดคล้องกับข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า

นักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของ
อาจารย์ต่างกัน

ถึงแม้ว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกันมีความเห็นไม่ต่างกัน แต่เมื่อ
พิจารณา โดยละเอียดเป็นรายข้อ จึงพบว่ามียอยู่ 12 ข้อ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

ข้อ 1. อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา โดยนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ
มีความเห็นว่าอาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา มี $\bar{X} = 4.03$ ซึ่งมากกว่าความ
คิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.87$

และ $\bar{X} = 3.83$ ตามลำดับ

ข้อ 4. อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพโดยนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความเห็นว่าอาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ มี $\bar{X} = 4.25$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมี $\bar{X} = 4.13$ และ $\bar{X} = 4.05$ ตามลำดับ

ข้อ 6. อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ โดยนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความเห็นว่าอาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ มี $\bar{X} = 3.81$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.80$ และ $\bar{X} = 3.63$ ตามลำดับ

ข้อ 7. อาจารย์สอนบทเรียนตามขั้นตอน โดยนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความเห็นว่า อาจารย์มีการสอนบทเรียนตามขั้นตอน มี $\bar{X} = 4.05$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.99$ และ $\bar{X} = 3.93$ ตามลำดับ

ข้อ 8. อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความเห็นว่าอาจารย์มีความแม่นยำ ในเนื้อหาวิชาที่สอน มี $\bar{X} = 4.13$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.94$ และ $\bar{X} = 3.92$ ตามลำดับ

ข้อ 9. อาจารย์มีอารมณ์ขัน และนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม โดยนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความเห็นว่าอาจารย์มีอารมณ์ขัน และนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม มี $\bar{X} = 4.02$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.94$ และ $\bar{X} = 3.73$ ตามลำดับ

ข้อ 10. อาจารย์ใช้กระดานดำ และสื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โดยนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความเห็นว่า อาจารย์มีการใช้กระดานดำและสื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม มี $\bar{X} = 3.93$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.78$ และ $\bar{X} = 3.67$ ตามลำดับ

ข้อ 11. อาจารย์จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ โดยนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความเห็นว่า อาจารย์จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ มี $\bar{X} = 3.97$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาบริหารธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งมี $\bar{X} = 3.85$ และ $\bar{X} = 3.57$ ตามลำดับ

ข้อ 12. อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง โดยนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความเห็นว่าอาจารย์มีการแนะนำวิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง มี $\bar{X} = 3.90$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียน คณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชา บริหารธุรกิจซึ่งมี $\bar{X} = 3.85$ และ $\bar{X} = 3.53$ ตามลำดับ

ข้อ 13. อาจารย์ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนขณะฝึกปฏิบัติ โดยนักเรียนคณะวิชา คหกรรมศาสตร์ มีความเห็นว่า อาจารย์ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนขณะฝึกปฏิบัติมี $\bar{X} = 3.94$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชา ศิลปหัตถกรรม และ คณะวิชาบริหาร ธุรกิจ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.92$ และ $\bar{X} = 3.83$ ตามลำดับ

ข้อ 15. อาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง โดยนักเรียนคณะวิชา คหกรรมศาสตร์มีความเห็นว่าอาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง โดยมี $\bar{X} = 3.65$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.56$ และ $\bar{X} = 3.51$ ตามลำดับ

ข้อ 20. อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเอง โดยนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความเห็นว่าอาจารย์จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาส แสดงความสามารถของตนเอง มี $\bar{X} = 3.85$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะ วิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.79$ และ $\bar{X} = 3.67$ ตามลำดับ

ข้อ 23. อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนได้ค้นคว้านอกห้องเรียน โดยนักเรียนคณะวิชา ศิลปหัตถกรรม มีความเห็นว่า อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียน ค้นคว้านอกห้องเรียน มี $\bar{X} = 3.63$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาบริหาร ธุรกิจ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.41$ และ $\bar{X} = 3.34$ ตามลำดับ

ตารางที่ 26

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
4.0298	บริหารธุรกิจ	-	.1961*	.1634*
3.8337	คหกรรมศาสตร์	-	-	.0327
3.8664	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 26 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์กับนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 27

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
4.2506	บริหารธุรกิจ	-	.2025*	.1213*
4.0481	คหกรรมศาสตร์	-	-	.0812
4.1293	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 27 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะ
 วิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชา
 ศิลปหัตถกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะ
 วิชาคหกรรมศาสตร์กับนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็น
 ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 28
แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.6273	บริหารธุรกิจ	-	.1743*	.1830*
3.8016	คหกรรมศาสตร์	-	-	.0087
3.8103	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 28 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะ
วิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชา
ศิลปหัตถกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะ
วิชาคหกรรมศาสตร์กับนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นว่
อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 29

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์สอนบทเรียนตามขั้นตอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
4.0509	บริหารธุรกิจ	-	.1190*	.0638
3.9319	คหกรรมศาสตร์	-	-	.0552
3.9871	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 29 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะ
วิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียน
คณะวิชาบริหารธุรกิจและคณะวิชาคหกรรมศาสตร์อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นว่า
อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 30

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
4.1284	บริหารธุรกิจ	-	.2086*	.1887*
3.9198	คหกรรมศาสตร์		-	.0199
3.9397	ศิลปหัตถกรรม			-

* $p < .05$

ตารางที่ 30 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะ
วิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์และคณะวิชา
ศิลปหัตถกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะ
วิชาคหกรรมศาสตร์กับนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นที่
อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 31

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์มีอารมณ์เข้าและนำมาใช้กับนักเรียน

ได้อย่างเหมาะสม

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
		3.7338	บริหารธุรกิจ	-
3.9419	คหกรรมศาสตร์	-	-	.0797
4.0216	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 31 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์และคณะวิชาศิลปหัตถกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ กับนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 32

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์ใช้กระดานดำและสื่อการเรียนการสอน

ได้อย่างเหมาะสม

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
		3.7760	บริหารธุรกิจ	-
3.6673	คหกรรมศาสตร์		-	.2637*
3.9310	ศิลปหัตถกรรม			-

* $p < .05$

ตารางที่ 32 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม นำมาพิจารณาเป็นรายคู่ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 33

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.5724	บริหารธุรกิจ	-	.2753*	.4017*
3.8477	คหกรรมศาสตร์	-	-	.1264
3.9741	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 33 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ กับนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 34

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์
การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
		3.5348	บริหารธุรกิจ	-
3.8537	คหกรรมศาสตร์		-	.0429
3.8966	ศิลปหัตถกรรม			-

* $p < .05$

ตารางที่ 34 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์กับนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 35

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์ให้ความสำคัญใส่ต่อนักเรียนขณะฝึกปฏิบัติ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.8262	บริหารธุรกิจ	-	.1177*	.0962
3.9439	คหกรรมศาสตร์	-	-	.0215
3.9224	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 35 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจและคณะวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้วพบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 36

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.5121	บริหารธุรกิจ	-	.1412*	.0526
3.6533	คหกรรมศาสตร์	-	-	.0886
3.5647	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 36 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะ
วิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียน
คณะวิชาบริหารธุรกิจและคณะวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้วพบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นว่า
อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 37

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างส่วของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาส

แสดงความสามารถของตนเอง

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.6656	บริหารธุรกิจ	—	.1220*	.1835*
3.7876	คหกรรมศาสตร์	—	—	.0615
3.8491	ศิลปหัตถกรรม	—	—	—

* $p < .05$

ตารางที่ 37 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่านักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์กับนักเรียน คณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 38

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.3422	บริหารธุรกิจ	-	.0646	.2828*
3.4068	คหกรรมศาสตร์	-	-	.2182*
3.6250	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 38 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจกับนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม ระบุว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ระบุว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 39

แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกัน

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คณะวิชา						F
	บริหารธุรกิจ		คหกรรม ศาสตร์		ศิลปหัตถ กรรม		
	N=1,277		N=499		N=232		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้	3.98	.97	3.68	1.02	3.63	1.04	24.49*
2. มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.06	.93	3.90	.88	3.94	.97	6.05*
3. เมื่อตรวจผลงานแล้วมีการอธิบายแนวทางปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน	3.76	.95	3.81	.85	3.91	.92	2.92
4. แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน	3.59	.96	3.54	.91	3.80	.92	6.02*
5. มีความยุติธรรมในการให้คะแนน	4.07	.97	3.97	.91	4.02	.87	2.34
6. ให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน	3.96	.97	3.94	.91	3.99	.88	.32
7. ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย	3.79	.90	3.81	.84	3.86	.92	.53
8. ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน	3.89	1.02	3.95	.89	4.00	.97	1.63
9. จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน	2.84	1.14	2.99	1.22	3.22	1.19	11.72*
รวม	3.77	.71	3.73	.65	3.82	.71	1.37

* $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 39 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกันปรากฏว่า มีค่า $F = 1.37$ และไม่พบความแตกต่างกันจึงไม่สอดคล้องกับข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ต่างกัน

ถึงแม้ว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกันมีความเห็นไม่ต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาโดยละเอียดเป็นรายข้อ จึงพบว่ามียอยู่ 4 ข้อ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

ข้อ 1. อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน โดยนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความเห็นว่าอาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน มี $\bar{X} = 3.98$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และ คณะวิชาศิลปหัตถกรรม ซึ่งมี $\bar{X} = 3.68$ และ $\bar{X} = 3.63$ ตามลำดับ

ข้อ 2. อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความเห็นว่าอาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มี $\bar{X} = 4.06$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชา ศิลปหัตถกรรม และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.94$ และ $\bar{X} = 3.90$ ตามลำดับ

ข้อ 4. อาจารย์ได้แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน โดยนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความเห็นว่าอาจารย์ได้แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน มี $\bar{X} = 3.80$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมี $\bar{X} = 3.59$ และ $\bar{X} = 3.54$ ตามลำดับ

ข้อ 9. อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน โดยนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความเห็นว่าอาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน มี $\bar{X} = 3.22$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียน คณะวิชาคหกรรมศาสตร์และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมี $\bar{X} = 2.99$ และ $\bar{X} = 2.84$ ตามลำดับ

ตารางที่ 40

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบหลังการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.9789	บริหารธุรกิจ	-	.3035*	.3539*
3.6754	คหกรรมศาสตร์	-	-	.0504
3.6250	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 40 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์กับนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 41

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์มีการตรวจสอบผลงานของนักเรียน

อย่างสม่ำเสมอ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
4.0634	บริหารธุรกิจ	—	.1596*	.1194
3.9038	คหกรรมศาสตร์	—	—	.0402
3.9440	ศิลปหัตถกรรม	—	—	—

* $p < .05$

ตารางที่ 41 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจและคณะวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 42

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
3.5904	บริหารธุรกิจ	-	.0473	.2070*
3.5431	คหกรรมศาสตร์	-	-	.2543*
3.7974	ศิลปหัตถกรรม	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 42 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจและคณะวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจกับนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชา มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 43

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบหลังการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนา
การเรียนรู้แก่นักเรียน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา	กลุ่มตัวอย่าง คณะวิชา		
		บริหารธุรกิจ	คหกรรมศาสตร์	ศิลปหัตถกรรม
2.8434	บริหารธุรกิจ	-	.1526*	.3807*
2.9960	คหกรรมศาสตร์		-	.2281*
3.2241	ศิลปหัตถกรรม			-

* $p < .05$

ตารางที่ 43 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนคณะวิชา
บริหารธุรกิจ คณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม นำมาพิจารณาเป็นรายคู่
ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกคณะวิชามีความคิดเห็นว่า
อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 44

แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็น
ของนักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน

พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ระดับชั้น						F
	ปวช.1 N=810		ปวช.2 N=641		ปวช.3 N=557		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพ ในสาขาวิชาที่สอน	3.99	.85	4.14	.75	4.08	.81	5.78*
2. มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน	4.15	.79	4.23	.73	4.04	.85	8.05*
3. มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน	3.98	.93	4.08	.76	3.90	.87	6.46*
4. มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำราที่ นักเรียนจะค้นคว้า	3.40	1.02	3.54	.89	3.47	.93	4.04*
5. จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือ ฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน	3.65	1.01	3.81	.95	3.59	.95	8.60*
6. ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชาชีพที่สอน	3.77	.97	3.95	.79	3.85	.83	7.27*
7. อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียน ในรายวิชาที่สอน	3.89	.87	4.00	.78	3.95	.87	3.08*
8. จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการติดป้าย ชี้แจงขั้นตอนการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ การปฏิบัติอย่างถูกต้อง	3.40	1.06	3.66	.93	3.40	.95	14.92*
9. มีการจัดทำแผนภาพแสดงความ ปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก	3.04	1.09	3.33	1.00	3.07	1.01	15.71*
รวม	3.70	.67	3.86	.55	3.70	.62	14.30*

* $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 44 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน ปรากฏว่า มีค่า $F = 14.30$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จึงสอดคล้องกับข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ต่างกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นเป็นรายข้อต่างกันทุกข้อ ทั้ง 9 ข้อ คือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

ข้อ 1. อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน มี $\bar{X} = 4.14$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นปวช. 3 และ ปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.08$ และ $\bar{X} = 3.99$ ตามลำดับ

ข้อ 2. อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่า อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน มี $\bar{X} = 4.23$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 1 และปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.15$ และ $\bar{X} = 4.04$ ตามลำดับ

ข้อ 3. อาจารย์มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน โดยนักเรียน ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์ชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน มี $\bar{X} = 4.08$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 1 และปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.98$ และ $\bar{X} = 3.90$ ตามลำดับ

ข้อ 4. อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำราที่นักเรียนจะค้นคว้า โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่า อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือตำราที่นักเรียนจะค้นคว้ามี่ $\bar{X} = 3.54$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3 และ ปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.47$ และ $\bar{X} = 3.40$ ตามลำดับ

ข้อ 5. อาจารย์มีการจัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการจัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน มี $\bar{X} = 3.81$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 1 และ ปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.65$ และ $\bar{X} = 3.59$ ตามลำดับ

ข้อ 6. อาจารย์ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน

ที่สอน มี $\bar{X} = 3.95$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3 และปวช. 1 ซึ่ง
มี $\bar{X} = 3.85$ และ $\bar{X} = 3.77$ ตามลำดับ

ข้อ 7. อาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน โดย
นักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่
สอนมี $\bar{X} = 4.00$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3 และ ปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} =$
3.95 และ $\bar{X} = 3.89$ ตามลำดับ

ข้อ 8. อาจารย์จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติ โดยการติดป้ายชี้แจงขั้นตอนการใช้
เครื่องมืออุปกรณ์การปฏิบัติอย่างถูกต้อง โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์
จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติ โดยติดป้ายชี้แจงขั้นตอนการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การปฏิบัติอย่าง
ถูกต้อง มี $\bar{X} = 3.66$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 1 และปวช. 3 ซึ่งมี
 $\bar{X} = 3.40$ เท่ากัน

ข้อ 9. อาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุ
ฝึก โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการจัดทำแผนภาพ แสดงความปลอดภัย
ในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก มี $\bar{X} = 3.33$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3
และปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.07$ และ $\bar{X} = 3.04$ ตามลำดับ

ตารางที่ 45

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.9938	ปวช.1	-	.1419*	.0906*
4.1357	ปวช.2	-	-	.0513
4.0844	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 45 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น
ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้นปวช.2 และปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 กับ ปวช.3 นั้น
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 46

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
4.1494	ปวช.1	-	.0784	.1045*
4.2278	ปวช.2	-	-	.1829*
4.0449	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 46 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.2 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 47

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.9802	ปวช.1	—	.0994*	.0789
4.0796	ปวช.2	—	—	.1783*
3.9013	ปวช.3	—	—	—

* $p < .05$

ตารางที่ 47 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่านักเรียนระดับชั้น
ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้นปวช.1 กับ ปวช.3 นั้น
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็นที่
อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 48

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบก่อนการสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำรา

ที่นักเรียนจะค้นคว้า

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.3975	ปวช.1	-	.1438*	.0711
3.5413	ปวช.2	-	-	.0727
3.4686	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 48 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.2 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 ระบุว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 ระบุว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 49

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์

เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.6519	ปวช.1	-	.1578*	.0666
3.8097	ปวช.2	-	-	.2244*
3.5853	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 49 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 50
 แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนอาจารย์
 เรื่อง อาจารย์ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสม
 กับเนื้อหาวิชาชั้นปีที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.7704	ปวช.1	-	.1766*	.0752
3.9470	ปวช.2	-	-	.1014*
3.8456	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 50 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 51

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียน
ในรายวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.8914	ปวช.1	-	.1102*	.0565
4.0016	ปวช.2	-	-	.0537
3.9479	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 51 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น
ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ส่วนนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น
ปวช.1 และ ปวช.2 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 52

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการตีป้ายชี้แจง
ขั้นตอนการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การปฏิบัติอย่างถูกต้อง

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.4000	ปวช.1	-	.2568*	.0050
3.6568	ปวช.2	-	-	.2618*
3.3950	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 52 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น
ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3
นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.2
ระบุว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3
ระบุว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 53

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัย

ในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.0370	ปวช.1	-	.2906*	.0330
3.3276	ปวช.2	-	-	.2576*
3.0700	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 53 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 54
แสดง Scheffe's Test สรุป พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี โดยภาพรวม

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.6968	ปวช.1	-	.1618*	.0080
3.8586	ปวช.2		-	.1538*
3.7048	ปวช.3			-

* $p < .05$

ตารางที่ 54 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe สรุป พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มนักเรียน ระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 55

แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5
ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ระดับชั้น						F
	ปวช.1		ปวช.2		ปวช.3		
	N=810		N=641		N=557		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรง เวลา	3.87	.89	4.03	.84	4.02	.92	7.73*
2. มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของ นักเรียนก่อนการเรียนการสอน	3.31	1.04	3.52	.98	3.32	.96	9.27*
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอนแต่ละครั้ง	3.68	1.02	3.81	.89	3.65	.91	4.66*
4. สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร วิชาชีพ	4.19	.80	4.22	.68	4.15	.76	1.33
5. อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน	3.94	.95	4.03	.82	3.96	.89	2.22
6. มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ	3.74	1.09	3.76	.95	3.55	1.07	7.13*
7. สอนบทเรียนตามขั้นตอน	3.99	.87	4.06	.73	3.98	.85	1.67
8. มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.01	.88	4.12	.76	4.05	.86	3.01*
9. มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียน ได้อย่างเหมาะสม	3.91	1.11	3.86	1.07	3.64	1.12	10.99*
10. ใช้กระดานดำและสื่อการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม	3.78	1.08	3.81	.94	3.70	1.00	1.86
11. จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้อง ปฏิบัติการ	3.53	1.19	3.80	1.03	3.79	1.01	13.69*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 55 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ระดับชั้น						F
	ปวช.1		ปวช.2		ปวช.3		
	N=810		N=641		N=557		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12. แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง	3.57	1.10	3.77	.98	3.66	.97	6.74*
13. ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนในขณะ ฝึกปฏิบัติ	3.81	1.01	3.95	.92	3.85	.95	3.44*
14. ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนขณะที่ฝึก ปฏิบัติ	3.74	1.06	3.85	.88	3.75	.96	2.35
15. ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง	3.63	1.10	3.57	1.01	3.43	1.06	6.07*
16. ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้า แสดงออก	3.76	.97	3.72	.88	3.61	.96	4.32*
17. ให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหาจาก บทเรียน	4.00	.99	4.05	.83	3.97	.89	1.05
18. ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ ชัดเจน	3.94	.97	4.03	.78	3.89	.93	3.75*
19. ให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวาง ทันสมัยนอกเหนือจากตำราเรียน	3.85	.96	3.92	.91	3.86	.91	1.24
20. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาส แสดงความสามารถของตนเอง	3.85	1.06	3.63	.95	3.62	.99	12.15*
21. สรุปรูปเนื้อหาเมื่อดำเนินการสอนจบ ชั้นตอนแล้ว	3.85	.99	3.91	.87	3.84	.94	.94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 55 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ระดับชั้น						F
	ปวช.1 N=810		ปวช.2 N=641		ปวช.3 N=557		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
22. ในการมอบหมายงานให้นักเรียน ปฏิบัติ อาจารย์ได้อธิบายให้นักเรียน เข้าใจชัดเจน	3.93	.97	3.98	.82	3.92	.90	.97
23. อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้า นอกห้องเรียน	3.37	1.03	3.45	1.01	3.36	.99	1.45
รวม	3.79	.70	3.86	.55	3.76	.64	3.81*

* $p < .05$

ตารางที่ 55 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างสอน ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีชั้นปีต่างกัน ปรากฏว่า มีค่า $F=3.81$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนที่มีชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างการสอนของอาจารย์ต่างกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่ต่างกัน เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีถึง 13 ข้อ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

ข้อ 1. อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา มี $\bar{X} = 4.03$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3 และปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.02$ และ $\bar{X} = 3.87$ ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 2. อาจารย์มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการเรียนการสอน โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการเรียนการสอน มี $\bar{X} = 3.52$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3 และ ปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.32$ และ $\bar{X} = 3.31$ ตามลำดับ

ข้อ 3. อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอนแต่ละครั้ง โดยนักเรียน ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอนแต่ละครั้ง มี $\bar{X} = 3.81$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 1 และ ปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.68$ และ $\bar{X} = 3.65$ ตามลำดับ

ข้อ 6. อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจโดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ มี $\bar{X} = 3.76$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นนักเรียนชั้น ปวช. 1 และ ปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.74$ และ $\bar{X} = 3.55$ ตามลำดับ

ข้อ 8. อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน มี $\bar{X} = 4.12$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3 และ ปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.05$ และ 4.01 ตามลำดับ

ข้อ 9. อาจารย์มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม โดยนักเรียนชั้น ปวช. 1 มีความเห็นว่าอาจารย์มีอารมณ์ขัน และนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม มี $\bar{X} = 3.91$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 2 และ ปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.86$ และ $\bar{X} = 3.64$ ตามลำดับ

ข้อ 11. อาจารย์จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่า อาจารย์จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ มี $\bar{X} = 3.80$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3 และ ปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.79$ และ $\bar{X} = 3.53$ ตามลำดับ

ข้อ 12. อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการแนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง มี $\bar{X} = 3.77$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3 และ ปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.66$ และ $\bar{X} = 3.57$ ตามลำดับ

ข้อ 13. อาจารย์ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติ โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าอาจารย์ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติ มี $\bar{X} = 3.95$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3 และ ปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.85$ และ $\bar{X} = 3.81$ ตามลำดับ

ข้อ 15. อาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยนักเรียนชั้น ปวช.1 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติได้ถูกต้อง มี $\bar{X} = 3.63$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 2 และปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.57$ และ $\bar{X} = 3.43$ ตามลำดับ

ข้อ 16. อาจารย์ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก โดยนักเรียนชั้น ปวช.1 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก มี $\bar{X} = 3.76$ ซึ่งมากกว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 2 และปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.72$ และ $\bar{X} = 3.61$ ตามลำดับ

ข้อ 18. อาจารย์ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน โดยนักเรียนชั้น ปวช.2 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน มี $\bar{X} = 4.03$ ซึ่งมากกว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 1 และปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.94$ และ $\bar{X} = 3.89$ ตามลำดับ

ข้อ 20. อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเอง โดยนักเรียนชั้น ปวช. 1 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาส แสดงความสามารถของตนเอง มี $\bar{X} = 3.85$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 2 และปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.63$ และ $\bar{X} = 3.62$ ตามลำดับ

ตารางที่ 56

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.8679	ปวช.1	-	.1633*	.1518*
4.0312	ปวช.2	-	-	.0115
4.0197	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 56 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 กับ ปวช.3 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 57

แสดง Scheffé's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน
ก่อนการเรียนการสอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.3123	ปวช.1	-	.2072 *	.0037
3.5195	ปวช.2	-	-	.2035 *
3.3160	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 57 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับ ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 ระบุว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 ระบุว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 58

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอนแต่ละครั้ง

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.6840	ปวช.1	-	.1241*	.0305
3.8081	ปวช.2	-	-	.1546*
3.6535	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 58 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น
ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้น
แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนิยามตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 59

แสดง Scheffe's Test ผลการรวมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.7370	ปวช.1	-	.0196	.1858*
3.7566	ปวช.2	-	-	.2054*
3.5512	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 59 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.2 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 60

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2.	ปวช.3
4.0086	ปวช.1	-	.1084*	.0417
4.1170	ปวช.2	-	-	.0667
4.0503	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 60 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.2 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้วพบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 61

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียนได้

อย่างเหมาะสม

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.9099	ปวช.1	-	.0472	.2744*
3.8627	ปวช.2	-	-	.2272*
3.6355	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 61 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับปวช.2 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็นที่อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 62

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.5321	ปวช.1	—	.2635*	.2561*
3.7956	ปวช.2	—	—	.0074
3.7882	ปวช.3	—	—	—

* $p < .05$

ตารางที่ 62 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น
ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 กับ ปวช.3 นั้น
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 63

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์
การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.5667	ปวช.1	-	.1993*	.0922
3.7660	ปวช.2	-	-	.1071
3.6589	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 63 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น
ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ส่วนนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ
ปวช.2 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 64

แสดง Scheffe's Test พหุคูณระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ให้ความสำคัญใส่คือนักเรียนในขณะฝึกปฏิบัติ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.8123	ปวช.1	-	.1331*	.0423
3.9454	ปวช.2		-	.0908
3.8546	ปวช.3			-

* $p < .05$

ตารางที่ 64 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น
ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ส่วนนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ
ปวช.2 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 65

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.6296	ปวช.1	-	.0633	.2023*
3.5663	ปวช.2		-	.1390*
3.4273	ปวช.3			-

* $p < .05$

ตารางที่ 65 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น
ปวช.3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.2 อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.2 นั้น
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ
ปวช.2 ระบุว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 ระบุว่า
อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 66

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.7556	ปวช.1	-	.0333	.1488*
3.7223	ปวช.2		-	.1155*
3.6068	ปวช.3			-

* $p < .05$

ตารางที่ 66 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.2 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 67

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.9395	ปวช.1	-	.0901	.0490
4.0296	ปวช.2	-	-	.1391*
3.8905	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 67 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น
ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ส่วนนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 และ
ปวช.3 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น
ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 68

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาส

แสดงความสามารถของตนเอง

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.8519	ปวช.1	-	.2263*	.2253*
3.6256	ปวช.2	-	-	.0010
3.6266	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 68 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่านักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 และปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 กับ ปวช.3 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 69

แสดง Scheffe's Test สรุปพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี โดยภาพรวม

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.7934	ปวช.1	-	.0686*	.0299
3.8620	ปวช.2	-	-	.0985*
3.7635	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 69 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe สรุปพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณา ตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนทุกระดับชั้นไม่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 70

แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ระดับชั้น						F
	ปวช.1		ปวช.2		ปวช.3		
	N=810		N=641		N=557		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน	3.83	1.05	3.95	.92	3.80	1.01	4.12*
2. มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.93	.94	4.09	.92	4.04	.90	5.52*
3. เมื่อตรวจผลงานแล้วมีการอธิบายแนวทางการปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน	3.75	.96	3.83	.88	3.80	.91	1.09
4. แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน	3.55	.94	3.72	.91	3.55	.99	6.97*
5. มีความยุติธรรมในการให้คะแนน	3.98	1.02	4.20	.84	3.96	.93	12.80*
6. ให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน	3.91	.98	4.03	.90	3.94	.95	2.92
7. ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย	3.76	.93	3.89	.87	3.77	.85	4.56*
8. ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน	3.91	1.01	3.95	.96	3.90	.96	.47
9. จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน	2.81	1.21	3.04	1.17	2.96	1.01	7.02*
รวม	3.71	.73	3.85	.64	3.75	.69	7.74*

* $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 70 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีระดับชั้นปีต่างกัน ปรากฏว่า มีค่า $F = 7.74$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นเป็นรายชื่อที่แตกต่างกันเกือบทุกข้อ คือมีถึง 6 ข้อ ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

ข้อ 1. อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้ โดยนักเรียนชั้น ปวช.2 มีความเห็นว่าการจัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้ มี $\bar{X} = 3.95$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช.1 และปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.83$ และ $\bar{X} = 3.80$ ตามลำดับ

ข้อ 2. อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มี $\bar{X} = 4.09$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 3 และปวช. 1 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.04$ และ $\bar{X} = 3.93$ ตามลำดับ

ข้อ 4. อาจารย์แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าการแจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน มี $\bar{X} = 3.72$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช. 1 และปวช. 3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.55$ เท่ากัน

ข้อ 5. อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน โดยนักเรียนชั้น ปวช. 2 มีความเห็นว่าการให้คะแนนมีความยุติธรรมในการให้คะแนน มี $\bar{X} = 4.20$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.98$ และ $\bar{X} = 3.69$ ตามลำดับ

ข้อ 7. อาจารย์มีการติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย โดยนักเรียนชั้น ปวช.2 มีความเห็นว่าการติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย มี $\bar{X} = 3.89$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช.3 และ ปวช.1 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.77$ และ $\bar{X} = 3.76$ ตามลำดับ

ข้อ 9. อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน โดยนักเรียนชั้น ปวช.2 มีความเห็นว่าการจัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน มี $\bar{X} = 3.04$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้น ปวช.3 และ ปวช.1 ซึ่งมี $\bar{X} = 2.96$ และ $\bar{X} = 2.81$ ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 71

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.8296	ปวช.1	-	.1252*	.0253
3.9548	ปวช.2	-	-	.1505*
3.8043	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 71 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 72

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.9296	ปวช.1	-	.1562*	.1099*
4.0858	ปวช.2		-	.0463
4.0395	ปวช.3			-

* $p < .05$

ตารางที่ 72 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 กับ ปวช.3 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนิยามตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 73

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่ักเรียน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.5481	ปวช.1	-	.1695*	.0013
3.7176	ปวช.2	-	-	.1682*
3.5494	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 73 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 74

แสดง Scheffe's Test ผลการรวมหลังการสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.9753	ปวช.1	-	.2213*	.0148
4.1966	ปวช.2	-	-	.2361*
3.9605	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 74 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 75

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.7568	ปวช.1	-	.1340*	.0152
3.8908	ปวช.2		-	.1188*
3.7720	ปวช.3			-

* $p < .05$

ตารางที่ 75 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 76

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนา

การเรียนรู้แก่นักเรียน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
2.8136	ปวช.1	-	.2270*	.1415*
3.0406	ปวช.2	-	-	.0855
2.9551	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 76 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 และ ปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 กับ ปวช.3 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็น ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 77

แสดง Scheffe's Test สรุปพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์
จำแนกนักเรียนตามระดับชั้นปี โดยภาพรวม

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี	กลุ่มตัวอย่าง ระดับชั้นปี		
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
3.7144	ปวช.1	-	.1402*	.0313
3.8546	ปวช.2	-	-	.1089*
3.7457	ปวช.3	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 77 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' สรุปพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปี ต่างกัน โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และปวช.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 กับ ปวช.3 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 78

แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของนักเรียน
ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน

พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม						F
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99		
	N = 381		N = 1,345		N = 282		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพ ในสาขาที่สอน	4.20	.78	4.07	.80	3.84	.82	16.68*
2. มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน	4.25	.75	4.14	.80	4.04	.79	5.93*
3. มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียน การสอน	4.09	.81	3.98	.87	3.91	.91	3.96*
4. มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำราที่ นักเรียนจะค้นคว้า	3.49	.97	3.46	.95	3.45	.98	.17
5. จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน	3.66	.97	3.69	.98	3.69	.99	.19
6. ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสม กับเนื้อหาวิชาชีพที่สอน	3.90	.88	3.86	.87	3.73	.91	3.44*
7. อธิบายเกณฑ์การประเมินผล การเรียนในรายวิชาที่สอน	4.05	.87	3.94	.84	3.79	.86	7.49*
8. จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดย การติดป้ายชี้แจงขั้นตอนการใช้ เครื่องมืออุปกรณ์การปฏิบัติอย่าง ถูกต้อง	3.51	1.02	3.49	.99	3.40	.98	1.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 78 (ต่อ)

พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม						F
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99		
	N = 381		N = 1,345		N = 282		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9. มีการจัดทำแผนภาพแสดง ความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และ วัสดุฝึก	3.09	1.05	3.17	1.04	3.09	1.04	1.27
รวม	3.80	.63	3.76	.62	3.66	.64	4.42*

* $p < .05$

ตารางที่ 78 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน ปรากฏว่ามีค่า $F = 4.42$ และพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จึงสอดคล้องกับข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ต่างกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่ต่างกัน ซึ่งมีถึง 5 ข้อ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

ข้อ 1. อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน มี $\bar{X} = 4.20$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.07$ และ $\bar{X} = 3.84$ ตามลำดับ

ข้อ 2. อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ย
 สหสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน มี $\bar{X} = 4.25$
 ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสหสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99
 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.14$ และ $\bar{X} = 4.04$ ตามลำดับ

ข้อ 3. อาจารย์มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ย
 สหสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน มี $\bar{X} =$
 4.09 ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสหสม 2.00 - 2.99 และ 1.00
 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.98$ และ $\bar{X} = 3.91$ ตามลำดับ

ข้อ 6. อาจารย์ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน โดยนัก
 เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสหสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์
 เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน มี $\bar{X} = 3.90$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มี
 คะแนนเฉลี่ยสหสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.86$ และ $\bar{X} = 3.73$
 ตามลำดับ

ข้อ 7. อาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน โดยนักเรียน
 มีคะแนนเฉลี่ยสหสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการอธิบายเกณฑ์การประเมินผล
 การเรียน ในรายวิชาที่สอนมี $\bar{X} = 4.05$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนน
 เฉลี่ยสหสม 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.94$ และ $\bar{X} = 3.79$ ตามลำดับ

ตารางที่ 79

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.2021	3.00-4.00	-	.1300*	.3617*
4.0721	2.00-2.99	-	-	.2317*
3.8404	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 79 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00, 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 นำมาพิจารณาเป็นรายคู่ ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณา ตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 80

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.2493	3.00-4.00	-	.1110*	.2103*
4.1383	2.00-2.99	-	-	.0993
4.0390	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 80 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 กับ 1.00-1.99 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 81

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ที่มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.0919	3.00-4.00	-	.1142*	.1806*
3.9777	2.00-2.99	-	-	.0664
3.9113	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 81 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 กับ 1.00-1.99 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 82

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับ
เนื้อหาวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.9003	3.00-4.00	-	.0423	.1733*
3.8580	2.00-2.99	-	-	.1310*
3.7270	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 82 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 1.00-1.99 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 และ 2.00-2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 กับ 2.00-2.99 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 83

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียน
ในรายวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.0499	3.00-4.00	-	.1071*	.2556*
3.9428	2.00-2.99	-	-	.1485*
3.7943	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 83 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 , 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 นำมาพิจารณาเป็นรายคู่ ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 84

แสดง Scheffe's Test สรุปพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์
จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยภาพรวม

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.8040	3.00-4.00	-	.0494	.1440*
3.7546	2.00-2.99	-	-	.0946*
3.6600	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 84 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' สรุปพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 1.00-1.99 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 และ 2.00-2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 กับ 2.00-2.99 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 85

แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของนักเรียน
ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม						F
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99		
	N = 381	N = 1,345	N = 282				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอน ตรงเวลา	4.08	.83	3.97	.91	3.79	.85	8.62*
2. มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของ นักเรียนก่อนการเรียนการสอน	3.43	.99	3.38	1.01	3.32	.99	.91
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอน แต่ละครั้ง	3.73	.97	3.71	.96	3.72	.93	.10
4. สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร วิชาชั้น	4.27	.72	4.19	.75	4.08	.76	5.35*
5. อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน	4.09	.86	3.96	.91	3.87	.84	5.57*
6. มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ	3.81	1.02	3.68	1.05	3.59	.99	4.20*
7. สอนบทเรียนตามขั้นตอน	4.06	.77	4.03	.83	3.85	.82	6.33*
8. มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.21	.83	4.05	.83	3.88	.87	12.94*
9. มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียน ได้อย่างเหมาะสม	3.93	1.10	3.80	1.12	3.77	1.06	2.31
10. ใช้กระดานดำและสื่อการเรียน การสอนได้อย่างเหมาะสม	3.87	1.01	3.75	1.03	3.70	.95	2.98

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 85 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม						F
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99		
	N = 381		N = 1,345		N = 282		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11. จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้อง ปฏิบัติการ	3.72	1.09	3.69	1.10	3.63	1.10	.53
12. แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง	3.58	.98	3.67	1.05	3.70	.99	1.32
13. ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนใน ขณะฝึกปฏิบัติ	3.96	.91	3.85	.99	3.81	.96	2.39
14. ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียน ขณะที่ฝึกปฏิบัติ	3.86	.94	3.77	1.00	3.70	.93	2.15
15. ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติ ถูกต้อง	3.57	1.07	3.56	1.07	3.50	1.04	.43
16. ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้า แสดงออก	3.87	.91	3.68	.96	3.58	.86	8.75*
17. ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหา จากบทเรียน	4.15	.83	3.99	.93	3.86	.92	8.55*
18. ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหา ต่าง ๆ ได้ชัดเจน	4.06	.90	3.95	.91	3.82	.87	5.66*
19. ให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวาง ทันสมัยนอกเหนือจากตำราเรียน	3.97	.94	3.87	.93	3.77	.94	4.12*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 85 (ต่อ)

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม						F
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99		
	N = 381	N = 1,345	N = 282				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
20. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มี โอกาสแสดงความสามารถ ของตนเอง	3.76	.99	3.72	1.01	3.67	1.06	6.7
21. สรุปเนื้อหาเมื่อดำเนินการสอน จบขั้นตอนแล้ว	3.99	.92	3.85	.95	3.77	.91	5.39*
22. ในการมอบหมายงานให้นักเรียน ปฏิบัติอาจารย์ได้อธิบายให้ นักเรียนเข้าใจชัดเจน	4.04	.87	3.94	.91	3.85	.89	3.65*
23. อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียน ค้นคว้านอกห้องเรียน	3.46	1.00	3.39	1.01	3.31	1.03	1.90
รวม	3.89	.62	3.80	.66	3.72	.60	5.97*

* $p < .05$

ตารางที่ 85 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน

ปรากฏว่าค่า $F = 5.97$ และพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จึงสอดคล้องกับข้อสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ต่างกัน

นอกจากนี้ยังพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่ต่างกันซึ่งมีถึง 12 ข้อ ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

ข้อ 1. อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา มี $\bar{X} = 4.08$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.97$ และ $\bar{X} = 3.79$ ตามลำดับ

ข้อ 4. อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่า อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ มี $\bar{X} = 4.27$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.19$ และ $\bar{X} = 4.08$ ตามลำดับ

ข้อ 5. อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน มี $\bar{X} = 4.09$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 โดยมี $\bar{X} = 3.96$ และ $\bar{X} = 3.87$ ตามลำดับ

ข้อ 6. อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ มี $\bar{X} = 3.81$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.68$ และ $\bar{X} = 3.59$ ตามลำดับ

ข้อ 7. อาจารย์สอนบทเรียนตามขั้นตอน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีการสอนบทเรียนตามขั้นตอน มี $\bar{X} = 4.06$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.03$ และ $\bar{X} = 3.85$ ตามลำดับ

ข้อ 8. อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน มี $\bar{X} = 4.21$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.05$ และ $\bar{X} = 3.88$ ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 16. อาจารย์ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก มี $\bar{X} = 3.87$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.68$ และ $\bar{X} = 3.58$ ตามลำดับ

ข้อ 17. อาจารย์ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน มี $\bar{X} = 4.15$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00-1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.99$ และ $\bar{X} = 3.86$ ตามลำดับ

ข้อ 18. อาจารย์ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน มี $\bar{X} = 4.06$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.95$ และ $\bar{X} = 3.82$ ตามลำดับ

ข้อ 19. อาจารย์ให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวางทันสมัยนอกเหนือจากตำราเรียน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวางทันสมัยนอกเหนือจากตำราเรียน มี $\bar{X} = 3.97$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.87$ และ $\bar{X} = 3.77$ ตามลำดับ

ข้อ 21. อาจารย์สรุปเนื้อหา เมื่อดำเนินการสอนจบขั้นตอนแล้ว โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการสรุปเนื้อหาเมื่อดำเนินการสอนจบขั้นตอนแล้ว มี $\bar{X} = 3.99$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.85$ และ $\bar{X} = 3.77$ ตามลำดับ

ข้อ 22. ในการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติอาจารย์ได้อธิบายให้นักเรียนเข้าใจชัดเจน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าในการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ อาจารย์ได้มีการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจชัดเจน มี $\bar{X} = 4.04$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.94$ และ $\bar{X} = 3.85$ ตามลำดับ

ตารางที่ 86

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.0787	3.00-4.00	-	.1136*	.2879*
3.9651	2.00-2.99	-	-	.1743*
3.7908	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 86 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00, 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 นำมาพิจารณาเป็นรายคู่ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 87

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.2703	3.00-4.00	-	.0852	.1923*
4.1851	2.00-2.99	-	-	.1071*
4.0780	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 87 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 1.00-1.99 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 และ 2.00-2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 กับ 2.00-2.99 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 88

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.0919	3.00-4.00	-	.1298*	.2267*
3.9621	2.00-2.99	-	-	.0969
3.8652	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 88 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 กับ 1.00-1.99 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 89

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.8136	3.00-4.00	-	.1340*	.2285*
3.6796	2.00-2.99	-	-	.0945
3.5851	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 89 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 กับ 1.00-1.99 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 90

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์สอนบทเรียนตามขั้นตอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.0604	3.00-4.00	-	.0262	.2058 *
4.0342	2.00-2.99		-	.1796 *
3.8546	1.00-1.99			-

* $p < .05$

ตารางที่ 90 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 1.00-1.99 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 และ 2.00-2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 กับ 2.00-2.99 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็น พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนนมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 91

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.2073	3.00-4.00	-	.1582*	.3314*
4.0491	2.00-2.99	-	-	.1732*
3.8759	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 91 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00, 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 นำมาพิจารณาเป็นรายคู่ ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 92

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.8688	3.00-4.00	-	.1855*	.2908*
3.6833	2.00-2.99	-	-	.1053
3.5780	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 92 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 กับ 1.00-1.99 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนนมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 93

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.1522	3.00-4.00	-	.1574*	.2905*
3.9948	2.00-2.99	-	-	.1331*
3.8617	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 93 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00, 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 นำมาพิจารณาเป็นรายคู่ ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 94

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.0604	3.00-4.00	-	.1080*	.2377*
3.9524	2.00-2.99	-	-	.1297*
3.8227	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 94 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มี
คะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00, 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 นำมาพิจารณา
เป็นรายคู่ ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุก
ช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 95

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์ให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวางทันสมัย

นอกเหนือจากตำราเรียน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.9738	3.00-4.00	-	.1069*	.2078*
3.8669	2.00-2.99	-	-	.1009
3.7660	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 95 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธี Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 กับ 1.00-1.99 นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนนมีความคิดเห็นเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 96

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบระหว่างสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์สรุปเนื้อหาเมื่อดำเนินการสอนจบชั้นตอนแล้ว

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.9974	3.00-4.00	-	.1454*	.2279*
3.8520	2.00-2.99	-	-	.0825
3.7695	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 96 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 กับ 1.00-1.99 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 97

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์

เรื่อง ในการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติอาจารย์

ได้อธิบายให้นักเรียนเข้าใจชัดเจน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.0367	3.00-4.00	-	.0984	.1892*
3.9383	2.00-2.99	-	-	.0908
3.8475	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 97 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 1.00-1.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 และ 1.00-1.99 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 98
แสดง Scheffe's Test สรุปพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยภาพรวม

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.8903	3.00-4.00	-	.0883 *	.1723 *
3.8020	2.00-2.99	-	-	.0840 *
3.7180	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 98 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' สรุปพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00, 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 นำมาพิจารณาเป็นรายคู่ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็น พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นที่ อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 99

แสดงการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของนักเรียน
ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	คะแนนเฉลี่ยสะสม						F
	3.00-4.00		2.00-2.99		1.00-1.99		
	N = 381	N = 1,345	N = 282				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. จัดให้มีการทดสอบย่อยทุก หน่วยการเรียนรู้	3.99	1.01	3.88	1.00	3.61	.95	12.69*
2. มีการตรวจผลงานของนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ	4.14	.91	4.00	.93	3.87	.90	7.25*
3. เมื่อตรวจผลงานแล้วมีการ อธิบายแนวทางปรับปรุง แก้ไขแก่นักเรียน	3.85	.93	3.80	.92	3.65	.92	4.04*
4. แจ้งผลความก้าวหน้าทาง การเรียนรู้แก่นักเรียน	3.65	.94	3.61	.95	3.52	.93	1.59
5. มีความยุติธรรมในการให้คะแนน	4.18	.91	4.05	.95	3.80	.94	13.94*
6. ให้โอกาสนักเรียนซักถามความ เข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน	4.06	.88	3.96	.97	3.79	.92	6.60*
7. ติดตามผลความก้าวหน้าของ งานที่มอบหมาย	3.87	.86	3.81	.90	3.70	.90	3.08*
8. ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน	4.02	.86	3.91	1.00	3.82	1.03	3.45*
9. จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน	3.05	1.19	2.90	1.16	2.90	1.18	2.55
รวม	3.87	.65	3.77	.71	3.63	.68	9.81*

* $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 99 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน ปรากฏว่ามีค่า $F = 9.81$ และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ต่างกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นเป็นรายข้อที่ต่างกันเป็นส่วนใหญ่ซึ่งมีถึง 7 ข้อ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

ข้อ 1. อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน มี $\bar{X} = 3.99$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.88$ และ $\bar{X} = 3.61$ ตามลำดับ

ข้อ 2. อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มี $\bar{X} = 4.14$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.00$ และ $\bar{X} = 3.87$ ตามลำดับ

ข้อ 3. เมื่ออาจารย์ตรวจผลงานแล้วมีการอธิบายแนวทางปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความเห็นว่าเมื่ออาจารย์ตรวจผลงานแล้วมีการอธิบายแนวทางปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน มี $\bar{X} = 3.85$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.80$ และ $\bar{X} = 3.65$ ตามลำดับ

ข้อ 5. อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน มี $\bar{X} = 4.18$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 และ 1.00 - 1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 4.05$ และ $\bar{X} = 3.80$ ตามลำดับ

ข้อ 6. อาจารย์ให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์ให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน มี $\bar{X} = 4.06$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มี

คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.96$ และ $\bar{X} = 3.79$ ตามลำดับ

ข้อ 7. อาจารย์ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายโดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความเห็นว่าอาจารย์มีการติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย มี $\bar{X} = 3.87$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.81$ และ $\bar{X} = 3.70$ ตามลำดับ

ข้อ 8. อาจารย์ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความเห็นว่า อาจารย์มีการให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน มี $\bar{X} = 4.02$ ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 ซึ่งมี $\bar{X} = 3.91$ และ $\bar{X} = 3.82$ ตามลำดับ

ตารางที่ 100

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.9895	3.00-4.00	-	.1092	.3831*
3.8803	2.00-2.99		-	.2739*
3.6064	1.00-1.99			-

* $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 100 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 1.00-1.99 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 และ 2.00-2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 กับ 2.00-2.99 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นที่ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 101

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.1417	3.00-4.00	-	.1395*	.2729*
4.0022	2.00-2.99		-	.1334*
3.8688	1.00-1.99			-

* $p < .05$

ตารางที่ 101 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 , 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 นำมาพิจารณาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นรายคู่ ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 102

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบหลังการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์เมื่อตรวจผลงานแล้วมีการอธิบายแนวทาง ปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.8504	3.00-4.00	-	.0504	.1979*
3.8000	2.00-2.99	-	-	.1475*
3.6525	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 102 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 1.00-1.99 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 และ 2.00-2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 กับ 2.00-2.99 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 103

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบหลังการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.1837	3.00-4.00	-	.1309*	.3858*
4.0528	2.00-2.99	-	-	.2549*
3.7979	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 103 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มี
คะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00, 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 นำมาพิจารณา
เป็นรายคู่ ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุก
ช่วงคะแนน มีความคิดเห็น อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 104

แสดง Scheffe's Test ผลการทดสอบหลังการสอนของอาจารย์.
เรื่อง อาจารย์ให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.0630	3.00-4.00	—	.1009	.2687*
3.9621	2.00-2.99	—	—	.1678*
3.7943	1.00-1.99	—	—	—

* $p < .05$

ตารางที่ 104 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 1.00-1.99 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 และ 2.00-2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 กับ 2.00-2.99 นั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 105

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์

เรื่อง อาจารย์ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.8714	3.00-4.00	-	.0647	.1728*
3.8067	2.00-2.99	-	-	.1081
3.6986	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 105 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 1.00-1.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 และ 1.00-1.99 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนนมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 106

แสดง Scheffe's Test พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์
เรื่อง อาจารย์ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
4.0157	3.00-4.00	-	.1042	.2001*
3.9115	2.00-2.99	-	-	.0959*
3.8156	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 106 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 1.00-1.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.99 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 และ 1.00-1.99 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนนมีความคิดเห็นว่ อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 107

แสดง Scheffe's Test สรุปพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์
จำแนกนักเรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยภาพรวม

ค่าเฉลี่ย	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยสะสม		
		3.00-4.00	2.00-2.99	1.00-1.99
3.8685	3.00-4.00	-	.0999*	.2404*
3.7686	2.00-2.99	-	-	.1405*
3.6281	1.00-1.99	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 107 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe สรุปพฤติกรรมหลัง
การสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน โดยภาพรวม
พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00 , 2.00-2.99 และ
1.00-1.99 นำมาพิจารณาเป็นรายคู่ทุกคู่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับความคิดเห็นแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม
ทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นว่ อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

ตารางที่ 108

แสดงความถี่ และค่าร้อยละเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ (เพิ่มเติม)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์	จำนวนผู้เสนอแนะ	
	คน	ร้อยละ
1. อาจารย์ควรมีการควบคุมอารมณ์ในขณะที่ทำการสอน	55	40.15
2. อาจารย์ควรใช้ถ้อยคำที่สุภาพ	44	32.12
3. อาจารย์ควรมีความรับผิดชอบ	23	16.79
4. อาจารย์ควรให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน	10	7.30
5. อาจารย์ควรจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน โดยการจัดทัศนศึกษาออกสถานที่	5	3.65
รวม	137	100

สรุปผลจากตารางที่ 108 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ มีนักเรียนให้ข้อเสนอแนะทั้งหมด 137 คน และพบว่า นักเรียนจำนวน 55 คน หรือประมาณร้อยละ 40.15 ได้เสนอแนะว่าอาจารย์ควรแสดงพฤติกรรมโดยการควบคุมอารมณ์ในขณะที่ทำการสอน นักเรียนจำนวน 44 คน หรือประมาณร้อยละ 32.12 เสนอแนะว่า อาจารย์ควรใช้ถ้อยคำที่สุภาพ นักเรียนจำนวน 23 คน หรือประมาณร้อยละ 16.79 เสนอแนะว่า อาจารย์ควรมีความรับผิดชอบ นักเรียนจำนวน 10 คน หรือประมาณร้อยละ 7.30 เสนอแนะว่า อาจารย์ควรให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน และนักเรียนจำนวน 5 คน หรือ ประมาณร้อยละ 3.65 เสนอแนะว่า อาจารย์ควรจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนโดยการจัดทัศนศึกษาออกสถานที่

ข้อเสนอแนะดังกล่าว ถึงแม้จะมีผู้เสนอแนะจำนวนไม่มากนักแต่เมื่อนำมาพิจารณาแล้ว เห็นว่า เป็นข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าทั้งสิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ในปีการศึกษา 2535 ซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี และวิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ในด้านพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนทั้ง 3 ด้านของอาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยจำแนกตามคณะวิชา ระดับชั้นปีที่ศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิชาที่ต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ต่างกัน
2. นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ต่างกัน

3. นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้น ปวช. รวม 3 คณะวิชา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3 สถานศึกษา เขตการศึกษา 5 ซึ่งมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,976 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 2,008 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนแรก เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่สอง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยภาพรวม แบ่งเป็น 3 ชั้น คือ พฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอน และตอนสุดท้าย เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ระบุไว้แล้ว เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้จำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 2,008 ฉบับ แยกเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี 666 ฉบับ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี 691 ฉบับ และวิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี 651 ฉบับ
5. การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยจำนวนและค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยภาพรวมแต่ละชั้นตอน วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับตามความมากน้อยของความคิดเห็นนั้น ๆ ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการของ Scheffé ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ระบุไว้แล้ว เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการจัดอันดับความคิดเห็นของผู้เสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามจากการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิชาบริหารธุรกิจคิดเป็นร้อยละ 63.6 เท่ากับจำนวน 1,277 คน จากจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 2,008 คน ซึ่งสังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 407 คน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 447 คน และวิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี 423 คน
2. ระดับชั้นปีที่นักเรียนกำลังศึกษา พบว่า มีนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.3 เท่ากับจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 810 คน กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.2 รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 31.9 เท่ากับจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 641 คน และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช.3 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.7 เท่ากับ จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 557 คน
3. นักเรียนจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับ 2.00-2.99 คิดเป็นร้อยละ 67.0 เท่ากับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 1,345 คน และนักเรียนส่วนน้อยที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับ 1.00-1.99 คิดเป็นร้อยละ 14.0 เท่ากับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 282 คน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมการสอน โดยจำแนกตาม คณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม ปรากฏดังนี้

1. พฤติกรรมก่อนการสอน

พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคณะวิชา พบว่า นักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรม-

ศาสตร์ ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้ 3.81, 3.74 และ 3.74

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละชั้นปี พบว่า นักเรียนระดับ ปวช.2, ปวช.1 และ ปวช.3 ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ 3.86, 3.70 และ 3.70

ในเรื่องเดียวกันนี้ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมแต่ละช่วง พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00, 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ 3.80, 3.76 และ 3.66

ดังนั้นพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนทุกคณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมมีความคิดเห็นตรงกันว่า อาจารย์มีระดับการปฏิบัติมากซึ่งหมายความว่า อาจารย์มีการเตรียมตัวอย่างดีก่อนทำการสอนมีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอนและใช้ เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาชีพที่สอน เป็นต้น

2. พฤติกรรมระหว่างสอน

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคณะวิชา พบว่า นักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม คณะวิชาคหกรรมศาสตร์ และคณะวิชาบริหารธุรกิจ ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ 3.87, 3.82 และ 3.79

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละชั้นปี พบว่า นักเรียนชั้น ปวช.2, ปวช.1 และ ปวช.3 ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ 3.86, 3.79 และ 3.76

ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมแต่ละช่วง พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00, 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมี

ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ 3.89, 3.80 และ 3.72

ดังนั้นพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนทุก คณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมระบุตรงกันว่า มีระดับการปฏิบัติมาก ซึ่งหมายความว่าอาจารย์ผู้สอนได้สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ มีความแม่นยำในเนื้อหา วิชาที่สอน ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน สอนบทเรียนตามขั้นตอน และอธิบาย เนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน เป็นต้น

3. พฤติกรรมหลังการสอน

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคณะวิชา พบว่า นักเรียนคณะศิลปหัตถกรรม คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ 3.82, 3.77 และ 3.73

ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละชั้นปี พบว่า นักเรียนชั้น ปวช.2, ปวช.3 และปวช.1 ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้ 3.85, 3.75 และ 3.71

ทำนองเดียวกันนี้ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมแต่ละช่วง พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-4.00, 2.00-2.99 และ 1.00-1.99 ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้ 3.87, 3.77 และ 3.63

ดังนั้น พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน ทุก คณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมระบุตรงกันว่า อาจารย์มีระดับการปฏิบัติ มาก ซึ่งหมายความว่า มีการสรุปบททวน มีการยุติธรรมในการให้คะแนน มีการตรวจผลงาน ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียนและจัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน เป็นต้น

สรุปได้ว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างคณะวิชาที่ศึกษาต่างกัน ระดับชั้นปีต่างกันและ คะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรม ระหว่างสอนและพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ใกล้เคียงกัน คือต่างมีความเห็นว่าอาจารย์

มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ อยู่ในเกณฑ์ 3.50-4.49 ดังผลการแสดงความคิดเห็น
ของนักเรียนที่มีการแสดงออกต่อพฤติกรรมการสอนแต่ละขั้นตอนของอาจารย์ดังกล่าว

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบและตรวจสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น
ของนักเรียนที่มีคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ปรากฏดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนการสอน

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนการสอนตามความคิดเห็นของนักเรียน ทุก
คณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่า
อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพ ในสาขาที่สอนมีการ
ชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน และ
ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาชีพที่สอน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ส่วนการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างสอน

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างสอนตามความคิดเห็นของนักเรียนทุก
คณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า นักเรียนมีความเห็นตรงกันว่า
อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน ให้โอกาส
นักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน สอนบทเรียนตามขั้นตอนและอธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้
ชัดเจน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนการทดสอบความรู้ขั้นพื้นฐานของนักเรียนก่อน
การเรียนการสอนนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนักเรียนชั้น ปวช.2 ระบุว่าอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมหลังการสอน

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมหลังการสอนตามความคิดเห็นของนักเรียนทุก
คณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่า
อาจารย์มีการยุติธรรมในการให้คะแนน มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้
โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียนและ
จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดสอน
ซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้นแก่นักเรียน อยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง

การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผลการเปรียบเทียบและตรวจสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ไม่ต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับชั้นปี และช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ทั้ง 3 ด้าน ต่างกัน จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมของนักเรียน จำนวน 137 คน ในเรื่องพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นักเรียนพึงประสงค์ เรียงตามลำดับได้ดังต่อไปนี้

1. อาจารย์ควรมีการควบคุมอารมณ์ในขณะที่ทำการสอน โดยมีจำนวนผู้เสนอแนะ 55 คน คิดเป็นร้อยละ 40.15
2. อาจารย์ควรใช้ถ้อยคำที่สุภาพ โดยมีจำนวนผู้เสนอแนะ 44 คน คิดเป็นร้อยละ 32.12
3. อาจารย์ควรมีความรับผิดชอบ โดยมีจำนวนผู้เสนอแนะ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.79
4. อาจารย์ควรให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน โดยมีจำนวนผู้เสนอแนะ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30
5. อาจารย์ควรจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนโดยการจัดทำศูนย์ศึกษานอกสถานที่ โดยมีจำนวนผู้เสนอแนะ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65

ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

1. สมมติฐานที่ 1 นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิชาที่ต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ต่างกัน
ผล นักเรียนที่อยู่ในคณะวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สมมติฐานที่ 2 นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ต่างกัน

ผล นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม การสอนของอาจารย์ แตกต่างกัน ผลการศึกษาจึงสอดคล้อง กับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. สมมติฐานที่ 3 นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ต่างกัน

ผล นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ แตกต่างกัน ผลการศึกษาจึง สอดคล้องกันกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในที่นี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญ ๆ จากการค้นพบ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละสถานศึกษา พบว่า จำนวนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างของวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้ง 3 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี และวิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี จำนวน 666,691 และ 651 คน ตามลำดับ แสดงว่ามีสัดส่วนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณา ตามคณะวิชา พบว่า คณะวิชาบริหารธุรกิจ มีจำนวนนักเรียนมากที่สุด คือวิทยาลัยละ 400 คน

เศษ ซึ่งประมาณ 2 ใน 3 ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และนักเรียนที่เรียนคณะวิชา ศิลปหัตถกรรมมีจำนวนน้อยที่สุด สำหรับระดับชั้นปี นักเรียนชั้น ปวช.1 มีจำนวนมากที่สุด และ ชั้น ปวช.3 มีจำนวนน้อยที่สุด ส่วนคะแนนเฉลี่ยสะสมก็เป็นไปตามลักษณะของการวัดผล คือมีการกระจายเป็นโค้งปกติ และนักเรียนที่มีช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 มีจำนวนมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมช่วงอื่น ๆ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมการหลังการสอน โดยจำแนกนักเรียนตาม คณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน

พฤติกรรมการสอน

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน ทุกคณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม มีความคิดเห็นว่า อาจารย์มีการแสดงออกในด้าน พฤติกรรมการสอน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้

1. อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน พบว่า อาจารย์เตรียมพร้อมที่จะทำการสอน ได้มีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า ก่อนที่จะทำการสอน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนเห็นว่า อาจารย์ได้แสดงออกอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ดังเช่น Ryans ได้พบว่า "อาจารย์ต้องตื่นตัวอยู่เสมอ"¹ เช่นเดียวกับ วีรศักดิ์ วีระชาติพิทักษ์ชน กล่าวว่า "อาจารย์ควรมีความกระตือรือร้น และสนใจในวิชาชีพ"² และชาญชัย ศรีไสยเพชร อ้างโดย ภรณ์ย์ เสงพานิช ได้กล่าวถึงลักษณะของอาจารย์ที่ดีว่า "อาจารย์ต้องมีความกระตือรือร้นในการทำงาน"³

2. อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์ได้ปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองทางด้านการแต่งกายเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศและเป็นการพัฒนาตัวของอาจารย์เอง ได้เหมาะสมกับอาชีพของอาจารย์ที่ได้ปฏิบัติอยู่ ซึ่งนักเรียนเห็นว่า อาจารย์ได้แสดงออกอยู่ในระดับปฏิบัติมากซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ธนู แสงวงศ์ดี ที่กล่าวว่า "อาจารย์ที่ดีต้องมีรูปร่างท่าทางดี มีใบหน้าสะอาดเรียบร้อย รองเท้าขัดมันสะอาด สวมเสื้อผ้าเหมาะกับกาลเทศะ รักษาท่าทางให้สง่างาม แต่งกายสุภาพ รูปทรงและสีของเครื่องแต่งกายเหมาะสมกับการเป็นอาจารย์"⁴ เช่นเดียวกับเจเลียว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ ที่พบว่า "อาจารย์ต้องมีความประพฤติเรียบร้อย วาจาสุภาพ แต่งกายสะอาดเรียบร้อยและเหมาะสมกับกาลเทศะด้วย"⁵

3. อาจารย์มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน พบว่า ก่อนการสอน อาจารย์ได้ชี้แจงการเรียนการสอนให้นักเรียนได้รู้ขั้นตอนของเนื้อหาวิชาที่จะทำการสอนอย่างชัดเจน ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอแนะไว้ว่า "อาจารย์ผู้สอนควรกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการสอน"⁶ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญช่วย จันทร์พรหมมา ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในด้านพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ไว้ว่า "การจัดลำดับขั้นก่อนหลังให้สัมพันธ์กัน"⁷ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในด้านการเรียนการสอนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน อาจารย์จึงต้องมีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ทราบล่วงหน้าดังกล่าว

4. อาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน พบว่า อาจารย์ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอนไว้แล้ว และได้อธิบายชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลการเรียนให้นักเรียนได้ทราบอย่างชัดเจน ตรงกับกระทรวงศึกษาธิการได้เสนอแนะในการเตรียมตัวของอาจารย์ผู้สอนว่า "อาจารย์ต้องศึกษาวิธีการวัดผล และการประเมินผลการเรียน"⁸ สอดคล้องกับ Ober และคนอื่น ๆ ว่า "วัตถุประสงค์ของการสอนที่ดีต้องมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน"⁹ ดังนั้นจึงจำเป็นที่อาจารย์ผู้สอนจะต้องอธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอนให้นักเรียนได้ทราบ

5. อาจารย์ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน พบว่าก่อนการสอนอาจารย์ได้เตรียมหรือมอบหมายให้นักเรียนเตรียมเอกสาร หรือ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการสอนตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในวิชาเรียนและตัวอาจารย์ผู้สอน เป็นวิธีที่จะทำให้บทเรียนง่ายขึ้นด้วยการใช้อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมนับว่าเป็นการเตรียมกระบวนการเรียนการสอนที่มีเป้าหมาย ดังเช่นกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวไว้ว่า "ในการเตรียมตัวของอาจารย์ผู้สอนนั้น หนังสือ สื่อการสอนอื่น ๆ ต้องเตรียมให้พร้อมรวมทั้งแบบฟอร์มต่าง ๆ ด้วย"¹⁰ เช่นเดียวกับ บุญช่วย จันทร์พรหมมา ที่กล่าวว่า "การเลือกวัสดุการสอนที่จะช่วยประกอบบทเรียนที่เหมาะสมเป็นการเตรียมกระบวนการเรียนการสอนที่ดี"¹¹

6. อาจารย์จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน พบว่าอาจารย์ได้จัดเตรียม วัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอนก่อนการสอน เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติวิชาที่พอจะเกิดทักษะเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ทฤษฎีไปแล้ว เพื่อเป็นการเร้าให้เกิดแรงจูงใจให้นักเรียนอยากฝึกปฏิบัติ นับว่าเป็นการเตรียมกระบวนการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่ง อติศักดิ์ เจริญพิทักษ์ กล่าวว่า "พฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิภาพต้องมีอุปกรณ์การสอนประกอบในบทเรียนด้วย"¹² และ กุลวดี เรืองเดช พบว่า "อาจารย์ที่มีพฤติกรรมการสอนในด้านการเตรียมการสอนมาก ก็จะใช้อุปกรณ์เพื่อประกอบการสอนมากด้วย"¹³

7. อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือตำราที่นักเรียนจะค้นคว้า พบว่านักเรียนได้รับการเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียนไม่เพียงพอ การเรียนรู้ของนักเรียนจะต้องมีความรู้ที่ลึกซึ้ง จึงจำเป็นที่อาจารย์จะต้องหาแหล่งความรู้ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม เพื่อความรอบรู้แก่งทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังคำขวัญที่ว่า "ทักษะเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม ล้ำเลิศวิชา ใช้เวลาให้เกิดคุณ" ดังนั้นแหล่งวิชา

ความรู้รวมทั้งด้านวัฒนธรรมต่าง ๆ อาจารย์ต้องเป็นผู้ชี้แจงแนะนำนักเรียนให้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพราะปัจจุบันบทบาทของอาจารย์เปลี่ยนจากสอนหนังสือมาเป็นสอนคนเน้นกระบวนการกลุ่มการแสวงหาความรู้ สรุปรูป และตัดสินใจด้วยตนเอง มีการเรียนภาคปฏิบัติควบคู่กับภาคทฤษฎี การเรียนรู้ส่วนใหญ่เกิดจากการอภิปรายและทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ และด้านความคิด (Cognitive Domain) ด้านเจตคติ (Affective Domain) และด้านทักษะ (Psychomotor Domain) ให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา ดังนั้นอาจารย์จึงควร "จัดหาสื่อการเรียนการสอนมาใช้ให้มากที่สุด จัดหาบุคลากรและแหล่งประกอบการให้มากที่สุด จัดห้องสมุดหรือมุมหนังสือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน"¹⁴ ดังนั้นการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำราเรียน ที่จะให้นักเรียนได้ค้นคว้าจึงเป็นพฤติกรรมที่อาจารย์พึงปฏิบัติแก่นักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

8. อาจารย์จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการติดป้ายชี้แจงขั้นตอนการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การปฏิบัติอย่างถูกต้อง พบว่า ในการจัดห้องปฏิบัติการสำหรับให้นักเรียนเข้าฝึกปฏิบัติ อาจารย์ได้ทำป้ายชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติให้นักเรียน ได้ฝึกใช้เครื่องมืออุปกรณ์ ได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพราะการเรียนวิชาชีพของนักเรียน หลักสูตรกำหนดให้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การเรียนภาคปฏิบัติมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะเป็นสำคัญ ดังนั้นสิ่งที่นักเรียนจะจำได้แม่นยำ คือ การเรียนภาคปฏิบัติจนเกิดทักษะ ดังคำบรรยายพิเศษของ บรรจง ชูสกุลชาติ กล่าวว่า "สิ่งที่เราไม่ลืมในชีวิตของเราก็คือสิ่งที่เราทำกับมือของเราเอง"¹⁵ การฝึกภาคปฏิบัติมีความสำคัญดังกล่าว ในการคัดเลือกสถานศึกษาดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2534 ของกรมอาชีวศึกษา ที่ ศธ 0910/2288 ลงวันที่ 4 มีนาคม 2534 ได้ระบุว่า "สภาพห้องปฏิบัติการ ต้องมีป้ายนิเทศ มีคำแนะนำในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างถูกต้อง"¹⁶ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าห้องปฏิบัติการเป็นหัวใจของการฝึกปฏิบัติของนักเรียน เพื่อเกิดทักษะนำไปประกอบอาชีพ จึงมีการเน้นในการจัดห้องปฏิบัติการ ให้เกิดประสิทธิภาพดังกล่าว

9. อาจารย์มีการจัดทำแผนภาพการแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก พบว่า วัสดุฝึกในห้องปฏิบัติการที่ใช้ในด้านการเรียนการสอน มีความจำเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวกับความปลอดภัยในขณะฝึกปฏิบัติ เพราะในปัจจุบันเครื่องมือ และวัสดุฝึกต่าง ๆ ทันสมัย นักเรียนต้องพยายามก้าวให้ทันกับความเจริญทางด้านอุตสาหกรรม เทคโนโลยี และ

นวัตกรรมต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ตลอดทั้งเครื่องมือต่าง ๆ ใช้ระบบงานที่ทันสมัยเกี่ยวกับเรื่อง ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อนักเรียนใช้ผิดพลาด เครื่องมือและอุปกรณ์นั้น ๆ ก็ชำรุดเสียหาย และนักเรียนอาจจะถึงแก่ชีวิตได้ กรมอาชีวศึกษาได้เห็นความสำคัญของความปลอดภัยในการใช้วัสดุฝึก ในการคัดเลือกสถานศึกษาดีเด่นประจำปีการศึกษา 2534 จึงเน้นการให้คะแนนการจัดโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการของสถานศึกษา ดังนี้ "สถานศึกษาต้องมีรายละเอียดแสดงการซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องมือครุภัณฑ์บางประเภทที่มีความสำคัญสูง มีคู่มือหรือคำแนะนำในการใช้ การบำรุงรักษาและการรักษาความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือประเภทที่มีความสำคัญสูง และการเดินสายไฟเข้าเครื่องมืออุปกรณ์ถูกต้องตามหลักการ"¹⁷ ปรากฏว่านักเรียนทุกคณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม มีความคิดเห็นตรงกันว่า เป็นพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติปานกลาง

ดังนั้น พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน จึงสรุปได้ว่า นักเรียนทุกคณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม มีความคิดเห็นที่ระบุตรงกันว่า อาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก เป็นพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ นักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า เป็นพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติมาก

พฤติกรรมระหว่างสอน

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนทุกคณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม มีความคิดเห็นที่ว่า อาจารย์มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมระหว่างสอนอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้

1. อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ พบว่า อาจารย์ผู้สอนสอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ตามที่ตนเองรับผิดชอบเพราะหลักสูตรวิชาชีพเป็นวิชาที่ต้องให้อาจารย์ซึ่งมีความสามารถในวิชาชีพเฉพาะสาขามาที่อาจารย์ได้ศึกษามาแต่ละท่านเป็นผู้สอน และนักเรียนจะได้รับการฝึกปฏิบัติจากอาจารย์วิชาชีพโดยตรงจนเกิดทักษะ เพื่อให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่ง สงัด อุทรานันท์ ได้กล่าวไว้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"การสอนถ้าจะให้บรรลุจุดมุ่งหมายต้องขึ้นอยู่กับทักษะของอาจารย์ รวมทั้งความรู้ความเข้าใจ ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการสอนของแต่ละวิชา"¹⁸ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญช่วย จันทร์พรหมมา ได้กล่าวไว้ว่า "อาจารย์ผู้สอนต้องคำนึงถึงนักเรียนว่ามีความสามารถทำอะไร ได้บ้าง ก็นำความรู้ใหม่หรือสิ่งที่จะเรียนนั้นประสมประสานกับความรู้ความสามารถของนักเรียน โดยยึดหลักสูตรเป็นสำคัญ"¹⁹

2. อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน พบว่า อาจารย์เข้าใจถึง ความต้องการของผู้เรียน ได้เตรียมทางด้านการจัดประสบการณ์การสอน และวิชาที่สอนไว้ พร้อม เมื่อดำเนินการสอนจึงแม่นยำในเนื้อหาวิชา ดังที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอว่า "อาจารย์ต้องศึกษา หลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน แบบฝึกหัด เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ ให้เข้าใจ"²⁰ ส่วน Hoover ได้วิจัยพบว่า "คุณลักษณะ และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ติดตั้งเสนอเนื้อหาวิชาได้ชัดเจน"²¹ และ สงวน สุทธิเลิศอรุณ เห็นว่า "อาจารย์ที่ติดตั้งวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีความรู้กว้างขวางและจำแม่น"²² เมื่ออาจารย์เตรียมกระบวนการเรียนการสอนตรงตามเนื้อหาวิชา การดำเนินการสอนก็จะ บรรลุวัตถุประสงค์ และจะเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งของอาจารย์และของนักเรียน

3. อาจารย์ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน พบว่า ใน ระหว่างที่อาจารย์ทำการสอน เมื่อจบขั้นตอนแล้วให้โอกาสนักเรียนถามในสิ่งที่สงสัย ไม่เข้าใจ หรืออาจารย์อธิบายเร็วไป ฟังอธิบายไม่ทัน ซึ่งเป็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้เมื่อนักเรียนฝึกปฏิบัติ งานภายหลังที่อาจารย์สอนจบแล้ว และเพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนและอาจารย์ ผู้สอน ดังผลการวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดี เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ดีตาม ความคิดเห็นของนักเรียนว่า "อาจารย์ต้องเข้าใจและพยายามเข้าใจปัญหาของนักเรียน"²³ และจากการวิจัยของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า "อาจารย์ที่ดี ต้องให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อนักเรียนประสบปัญหา"²⁴ ซึ่งสอดคล้องกับ ญู แสงวงศ์ ได้กล่าวถึงลักษณะ ของอาจารย์ที่ดีไว้ว่า "อาจารย์จะต้องสนใจ เอาใจใส่ปัญหาของนักเรียน คอยตอบปัญหาให้ กระจ่าง"²⁵ ด้วยเหตุผลดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายของการเรียนการสอน และผลของการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. อาจารย์สอนบทเรียนตามขั้นตอน พบว่า ระหว่างการเรียนการสอน อาจารย์ดำเนินการสอนเป็นขั้นตอน เช่น สอนทฤษฎีจนนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้ว จึงเริ่มสอนภาคปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สำหรับกระทรวง ศึกษาธิการ เสนอว่า "อาจารย์ผู้สอนกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการสอนเป็นลำดับขั้น โดยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและเวลาที่สอน"²⁶ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญช่วย จันทรพรหมมา กล่าวว่า "การ เลือกวิธีสอน เลือกวัสดุการสอนที่จะช่วยประกอบบทเรียน ความต้องการของผู้เรียน การจูงใจ การฝึกหัดหรือทักษะ ควรจัดลำดับขั้นก่อนหลังให้สัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมที่สุด"²⁷ ส่วน ชาญชัย อินทรประวัตติ ได้สรุปหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน ไว้ว่า "ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้า ผู้เรียนได้เรียนทีละน้อย จากง่ายไปหายาก"²⁸ และหลักการสอนของผู้สอนว่า "การสอน ควรสอนทีละเรื่องทีละตอน เริ่มจากเรื่องที่ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่ไกลตัว เริ่มจากรูปธรรมไปหา นามธรรม จากเรื่องง่ายไปหาเรื่องยาก"²⁹ สำหรับผลการวิจัยของ อุทุมพร ทองอุไทย ให้นำหนักความสำคัญของพฤติกรรม เท่ากับ .72 จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ "การจัด ระเบียบเนื้อหาวิชาได้อย่างเหมาะสม"³⁰

5. อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน พบว่า อาจารย์ได้นำความรู้ ในด้านต่าง ๆ มาประกอบการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน คือ อาจารย์มีความตั้งใจในการสอน เข้าใจสอนให้เด็กได้รับทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเกิดความคิดสร้างสรรค์ ดังที่ สงวน สุทธิเลิศอรุณ เห็นว่า "อาจารย์จะต้องรู้วิชาที่สอน เป็นอย่างดี"³¹ สำหรับผลการสัมภาษณ์ครูประจำการ พบว่า "อาจารย์ต้องถ่ายทอดเนื้อหา วิชาได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์"³² ส่วน Ryans ได้จำแนกพฤติกรรมที่พึงประสงค์ พบว่า "อาจารย์ให้คำอธิบายชี้แจงชัดเจนก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างแจ่มแจ้ง"³³ และ Hoover สรุป คุณลักษณะและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พบว่า "อาจารย์ต้องเสนอเนื้อหาวิชาได้ชัดเจน"³⁴ ด้วยข้อมูลดังกล่าว เพื่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนต้องอธิบายเนื้อหา วิชาที่สอนอย่างชัดเจน

6. ในการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ อาจารย์ได้อธิบายให้นักเรียน เข้าใจชัดเจน พบว่า เมื่อนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้แล้วก่อนที่จะให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจารย์ต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจวิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนการใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งได้รับความปลอดภัยในขณะที่ปฏิบัติและผลงานที่สำเร็จเมื่อมีคุณภาพก็จะทำให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายเป็นการสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นทั้งของอาจารย์และของนักเรียน นับว่าประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของการเรียนการสอน เป็นพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในชั้นเรียนที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งจะมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้และพฤติกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนด้วย ซึ่งกรมวิชาการให้แนวปฏิบัติว่า "อุปกรณ์เครื่องใช้หรือสื่อการเรียนการสอนทั้งหลาย ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการใช้ โดยอาจารย์จะเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา"^{๑๕} และผลการสัมภาษณ์ครูประจำการ พบว่า "อาจารย์ถ่ายทอดเนื้อหาวิชาได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ใช้เทคนิคการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติโดยการใช้คู่มือครู และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจก่อนใช้วัสดุอุปกรณ์"^{๑๖}

7. อาจารย์ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน พบว่า พฤติกรรมระหว่างสอนในชั้นเรียนที่อาจารย์ และนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเป็นพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพได้จะต้องเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ดังนั้น คำอธิบายของอาจารย์เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนต้องชัดเจน คือ อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน อาจารย์ต้องมีความรู้กว้างขวาง และเป็นผู้รอบรู้สามารถตอบปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน โดยทราบว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นมาจากส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานความรู้ใด เช่น ปัญหาของนักเรียนที่ไม่สามารถเขียนบรรยายภาษาไทยที่มีข้อความยาว ๆ ได้ สรุปใจความที่อ่านไปแล้วไม่ได้ อาจารย์สามารถให้คำอธิบายหรือตอบปัญหานี้ให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างชัดเจน คือ นักเรียนขาดทักษะในการอ่านและการเขียนภาษาไทย วิธีแก้ไขให้นักเรียนที่มีปัญหานี้ไปเรียนเสริมเพื่อปรับความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยซึ่ง กวีณีย์ เสงพานิช กล่าวว่า "อาจารย์ที่ดีต้องสามารถแก้ปัญหาในการสอนได้"^{๑๗} ส่วน ธนุ แสงศักดิ์ กล่าวว่า "อาจารย์ที่ดีจะต้องสนใจ เอาใจใส่ ปัญหาของนักเรียนคอยตอบปัญหาให้กระจ่าง"^{๑๘} และเจสสิว บุรีภักดี และคณะ ทำการวิจัยลักษณะของอาจารย์ที่นักเรียนชอบมากที่สุด พบว่า "สอนให้เข้าใจ แจ่มแจ้ง เข้าใจปัญหาของนักเรียน และใช้

เหตุผลในการตัดสินใจปัญหา"³⁹ ดังนั้น ข้อปัญหาต่าง ๆ ถ้าอาจารย์สามารถแก้ปัญหา หรือทราบสาเหตุแห่งปัญหา ก็จะทำให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย

8. อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา พบว่า เมื่อถึงเวลาสอนแต่ละคาบการเรียน อาจารย์เข้าห้องสอนตรงเวลาโดยการเข้าห้องสอนไม่สาย เข้าห้องสอนทันเวลาสอนและในระหว่างสอนต้องคำนวณเวลาให้พอดีกับเนื้อหาวิชาที่สอน เมื่อหมดชั่วโมงสอนของตนแล้ว ก็ให้จบเนื้อหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ แล้วออกจากห้องสอนทันทีไม่สอนเกินเวลาเพื่อจะได้ไม่ทำให้เกิดปัญหาในชั่วโมงถัดไปของอาจารย์คนอื่น ๆ เพราะการเข้าสอนตรงเวลา เลิกสอนตรงเวลาเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนและอาจารย์คนอื่น ๆ ในการตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่สูง ซึ่งเจดีย์ บุรีภักดี และคนอื่น ๆ พบว่า "อาจารย์ที่ดีประกอบด้วยลักษณะของการเป็นคนที่ตรงต่อเวลา"⁴⁰ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมฝึกหัดครูที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของอาจารย์ที่ดีจากกลุ่มตัวอย่าง 6 ประเภท ว่า "อาจารย์ที่ดีตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่"⁴¹ และผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูประจำการพบว่า "พฤติกรรมที่อาจารย์ควรมีมากที่สุด คือ รักษาเวลาที่นัดหมาย เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลาและทำงานสำเร็จครบถ้วนตามเวลา"⁴² เจดีย์ บุรีภักดี และคณะ ได้ทำการวิจัยในด้านของนักเรียนซึ่ง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของอาจารย์ที่นักเรียนชอบมากที่สุด อยู่อันดับ 6 ใน 14 อันดับคือ "การตรงต่อเวลา"⁴³ ข้อมูลดังกล่าว อาจารย์เข้าสอน และเลิกสอนตรงเวลา เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งของอาจารย์และของนักเรียนซึ่งเป็นผลที่ทำให้ทั้งคนทั้งงานมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

9. อาจารย์ให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวางทันสมัยนอกเหนือจากตำราเรียน พบว่า การเรียนการสอนในปัจจุบันเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ปฏิบัติเอง รู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และเป็นคนช่างสังเกต ดังนั้นบทบาทของอาจารย์จะเปลี่ยนจากการสอนหนังสือมาสอนคนเน้นกระบวนการกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สรุปรูป และตัดสินใจด้วยตนเอง มีการเรียนภาคทฤษฎี ควบคู่กับภาคปฏิบัติ การเรียนรู้ส่วนใหญ่จึงเกิดจากการอภิปรายและทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้านการรับรู้ ด้านความคิด ด้านเจตคติ และด้านทักษะ ให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา ดำรงตนอยู่ในสังคมได้ ดังนั้น ใน การเรียนการสอน อาจารย์จะสอนจากตำราอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ อาจารย์ต้องจัดหาสื่อ

การเรียนการสอนมาใช้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ สรรหาบุคลากรและแหล่งหรือสถานประกอบการ แหล่งฝึกงานของท้องถิ่นให้มากที่สุด จัดห้องสมุดจัดหาหนังสือด้านวิชาการ แนะนำแหล่งความรู้ และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้มากที่สุด เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ของนักเรียน และเมื่อนักเรียนเกิดการเรียนรู้เกิดประสบการณ์นักเรียนก็จะคิดเป็น ทำเป็น จัดการเป็น บริการเป็น แก้ปัญหาเป็น และประกอบอาชีพได้ด้วยตัวของนักเรียนเอง ซึ่งธนู แสงวงศ์ก็กล่าวไว้ว่า "อาจารย์ต้องปรับปรุงตนเองเสมอ ทันสมัยต่อความรู้สอนไม่มอมภูมิ ร่วมมือสนับสนุนสมาคมการศึกษาหรือวิชาชีพที่สนใจ"⁴⁴ ซึ่งนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่อาจารย์พึงแสดงออกเป็นอย่างยิ่ง

10. อาจารย์ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนในขณะฝึกปฏิบัติ พบว่า พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ในขณะที่นักเรียนฝึกปฏิบัติ อาจารย์ได้เอาใจใส่ดูแลนักเรียนเป็นพิเศษกว่าการเรียนการสอนภาคทฤษฎี ทั้งนี้เพราะปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก วัสดุฝึก และเครื่องมือต่าง ๆ ได้พัฒนาให้ทันสมัย ดังนั้นการใช้เครื่องมือและวัสดุฝึกต่าง ๆ ต้องใช้ให้ถูกต้องและปลอดภัย ต้องระวังอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นในขณะฝึกปฏิบัติและแนวนโยบายทางด้านการศึกษา ต้องการให้ฝึกอบรมในวิชาชีพที่ตลาดแรงงานและระบบเศรษฐกิจมีความต้องการ โดยเน้นทักษะให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้จริง ดังนั้นอาจารย์จึงจำเป็นต้องเอาใจใส่ต่อนักเรียนในขณะฝึกปฏิบัติ ดังที่ บรรณ เลง ศรีนิล กล่าวไว้ว่า "ในโรงงานจะต้องมีครูช่างหรือหัวหน้าช่างดูแลการฝึกงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย"⁴⁵

11. อาจารย์สรุปเนื้อหาเมื่อดำเนินการสอนจบขั้นตอนแล้ว พบว่า อาจารย์เป็นผู้สรุปเนื้อหาสาระของบทเรียนเมื่อจบกระบวนการเรียนการสอนแต่ละขั้นตอนเพื่อเป็นการทบทวนให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนดียิ่งขึ้น และชี้แจงข้อซักถามปัญหาจากบทเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่ง สงัด อุทรานันท์ ได้จัดรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนไว้ว่า "ระหว่างการสอนตอนท้ายอาจารย์จะต้องทำการสรุปทบทวน"⁴⁶ และ ชาญชัย อินทรประวัติ กล่าวไว้ว่า "ขั้นสรุปเป็นการรวบรวมย่อความเพื่อความสะดวกแก่การจดจำและการจดบันทึก"⁴⁷ การสรุปเนื้อหาวิชาเมื่อดำเนินการสอนจบขั้นตอนแล้วจะกระทำทันทีที่การสอนเสร็จสิ้นเป็นการสรุปแนวคิดและสาระสำคัญของการสอนในบทนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสาระสำคัญ และเป็นการย้ำให้ผู้เรียนได้เห็นความสำคัญในเรื่องราวเนื้อหาวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่สอนได้ดียิ่งขึ้น

12. อาจารย์มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม พบว่า อาจารย์มีอารมณ์ขัน และนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสมเป็นพฤติกรรมของอาจารย์ที่พึงประสงค์ เป็นพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในชั้นเรียน ซึ่งมีอิทธิพลต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก และมีผลต่อประสิทธิผลการเรียนรู้และพฤติกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนด้วย ดังที่ Ryans พบว่า "ในชั้นเรียน อาจารย์มีอารมณ์ขันเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์"⁴⁸ ส่วน สวง สุทธิเลิศอรุณ พบว่า "อาจารย์ที่ดีต้องรู้วิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีความรู้กว้างขวาง ใจกว้าง และมีอารมณ์ขัน"⁴⁹ และผลการวิจัยลักษณะของอาจารย์ที่นักเรียนชอบมากที่สุดของ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ พบว่า "อาจารย์รู้จักและสนใจนักเรียนโดยทั่วถึงทุกคน ว่างใจแจ่มใส ไม่บูดบึ้ง ไม่ถือตัว มีความเป็นกันเอง และมีอารมณ์ขัน"⁵⁰ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่อาจารย์พึงแสดงออกในระหว่างสอนด้วย

13. อาจารย์ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนขณะที่ฝึกปฏิบัติ พบว่า ในขณะที่นักเรียนฝึกปฏิบัติจะต้องมีอาจารย์ดูแลเอาใจใส่นักเรียนซึ่งเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์โดยตรง เพื่อให้แนวคิดและแนะนำการฝึกของนักเรียน โดยถูกวิธี เมื่อนักเรียนเกิดปัญหาในขณะฝึกปฏิบัติอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ควบคุมการฝึกปฏิบัติจะเป็นผู้ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่ง เฉลียว บุรีภักดีและคณะอื่น ๆ พบว่า "อาจารย์ที่ดีต้องมีความเข้าใจปัญหาและความต้องการซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า "อาจารย์ต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อนักเรียนประสบปัญหา"⁵² นอกจากนี้ เฉลียว บุรีภักดี และคณะยังได้ทำการวิจัยลักษณะของอาจารย์ที่นักเรียนชอบมากที่สุด พบว่า "อาจารย์ต้องสอนให้นักเรียนเข้าใจแจ่มแจ้ง รวมทั้งเข้าใจนักเรียน และเข้าใจปัญหาของนักเรียนด้วย"⁵³

14. อาจารย์ใช้กระดานดำและสื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม พบว่า ในปัจจุบันการเรียนการสอนทางด้านวิชาการเจริญก้าวหน้ามากขึ้น เทคโนโลยีเจริญขึ้น การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนทางด้านวิชาซึ่งจำเป็นที่อาจารย์ผู้สอนจะต้องใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ เช่น กระดานดำ แผ่นภาพ แผ่นโปรงใส สไลด์ วีดีโอ วัสดุฝึก และอุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ ช่วยการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม จะทำให้ประหยัดเวลาทางด้านการสอน นักเรียนจะมองเห็นรูปธรรมเข้าใจได้ง่ายและเร็วขึ้น ซึ่ง เมธี ปิลันธานนท์

กล่าวว่า "การสอนด้วยสไลด์ทัศนูปกรณ์ เป็นการสอนโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วีดีโอ สไลด์ แผ่นโปรงใส นำมาสอนในวิชาชีวได้ประสบความสำเร็จสูง เพราะนักเรียนสนใจมาก"⁵⁴ และสอดคล้องกับกรมวิชาการ ซึ่งเสนอว่า "สิ่งที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษเล่าเรียนของนักเรียน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ ทักษะคิด และกิจนิสัยที่พึงประสงค์ อาจจะเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือหลาย ๆ สิ่ง ดังนี้ คือ อุปกรณ์การเรียน แผ่นภาพ แผ่นโปรงใส สไลด์ วีดีโอ และอุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ"⁵⁵

15. อาจารย์จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ พบว่า ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ มีข้อแตกต่างกันเกี่ยวกับพื้นที่ของห้อง และวัสดุอุปกรณ์ภายในห้อง สำหรับห้องเรียนปกติพื้นที่ห้อง 9 x 7 ตารางเมตร คือ 63 ตารางเมตร ต่อนักเรียนนักศึกษา 40 คน ห้องปฏิบัติจะมีพื้นที่ 2-4 เท่าของห้องเรียนปกติหรือห้องเรียนทฤษฎีหรือตามกำหนดแต่ละแผนกวิชาชีว ส่วนห้องเรียนปกติจะจัดโต๊ะเก้าอี้พอดีกับจำนวนนักเรียนเป็นรายบุคคล ห้องปฏิบัติการพื้นที่ห้องต้องมากกว่าห้องเรียนปกติ เพราะจะต้องมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับฝึกปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น คณะวิชาบริหารธุรกิจ ห้องปฏิบัติการพิมพ์ดีดไทย นักเรียน 40 คน มีเครื่องพิมพ์ดีดไทย 45 เครื่อง มีโต๊ะวางพิมพ์ดีด กริ่งสัญญาณไฟฟ้า นาฬิกาจับเวลา ตู้เหล็ก 5 ล้นชัก 1 ตู้ สำหรับเก็บเอกสารที่เป็นงานของนักเรียนและเก็บเอกสารอื่น ๆ เช่น คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน เครื่องบันทึกและถอดข้อความ 45 เครื่อง โต๊ะสาธิตพร้อมเครื่องพิมพ์ดีดสำหรับสาธิตเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีห้องปฏิบัติการของวิชาชีวอื่น ๆ ซึ่งต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการติดตั้งเครื่องมือเครื่องจักร การเดินสายไฟ เครื่องป้องกัน อันตรายจากเครื่องมือเครื่องจักร การทำความสะอาดหรือซ่อมแซมอุปกรณ์ และการแต่งกายต้องให้รัดกุมเหมาะสมเพื่อความปลอดภัยในขณะฝึกปฏิบัติ ดังนั้น นักเรียนที่จะฝึกปฏิบัติ อาจารย์ต้องจัดให้เรียนในห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ และมีอาจารย์ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ ทั้งได้ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะฝึกปฏิบัติและเพื่อให้การเรียนการสอน ดำเนินไปอย่างราบรื่น เพราะการเรียนในสภาพการณ์ที่คล้ายคลึงกับความเป็นจริง จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับชาดูชัย อินทรประวัตติ กล่าวว่า "อาจารย์ต้องจัดสถานการณ์การสอนให้มีสภาพที่คล้ายคลึงกับชีวิตจริง หรือความเป็นจริงให้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้"⁵⁶

16. อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอนแต่ละครั้ง พบว่าพฤติกรรมการสอนของอาจารย์จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับทักษะการสอนของอาจารย์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมทั้งความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการสอนแต่ละวิชา จึงเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่จะต้องพิจารณาเลือกใช้ลักษณะการสอนที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน เพื่อการเรียนการสอนจะได้มุ่งสู่ทิศทางเดียวกัน ซึ่ง ชาญชัย ศรีไสยเพชร อ่างโดยภรณ์ เสงพานิช⁵⁷ มีความเห็นสอดคล้องกับอัญชลี กิจพยัคฆ์ และคณะว่า "ในการสอนแต่ละครั้ง นักเรียนควรทราบวัตถุประสงค์ของการสอนอย่างกระจ่างแจ้ง"⁵⁸ ดังนั้นการสอนจึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่งอาจารย์ผู้สอน ไม่เพียงแต่แค่รู้เนื้อหาวิชาการเป็นอย่างดีเท่านั้น แต่ต้องกำหนดวัตถุประสงค์การสอนก่อน แล้วชี้แจงให้นักเรียนได้ทราบโดยยึดหลักสูตรเป็นสำคัญ

17. อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นหลักสำคัญ คือความต้องการของนักเรียน การจูงใจ การฝึกหัด หรือ ทักษะการจัดลำดับชั้นก่อนหลัง ให้สัมพันธ์กัน การเลือกวัสดุการสอนที่จะช่วยประกอบบทเรียน และการเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมที่สุด จะช่วยให้การเรียนการสอนของอาจารย์ดีขึ้น นักเรียนเลื่อมใสศรัทธาในตัวอาจารย์ ดังที่ วิเชียร ประยูรชาติ พบว่า "อาจารย์จัดกิจกรรมที่เหมาะสมช่วยให้อาจารย์ สอนด้วยความมั่นใจยิ่งขึ้น และทำให้การสอนของอาจารย์เป็นที่น่าสนใจ"⁵⁹ ดังนั้น อาจารย์ต้องใช้เทคนิคและวิธีสอนต่าง ๆ ทั้งแบบที่อาจารย์เป็นศูนย์กลางและนักเรียนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาดำเนินการสอน เพื่อจะได้ทำให้บรรยากาศของการสอน เป็นที่น่าสนใจดังกล่าว

18. อาจารย์ใช้คำถามกระตุ้น ให้นักเรียนกล้าแสดงออก พบว่า การเรียน คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ หรือการที่บุคคลงอกงามขึ้นทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่วนการสอน หมายถึง การช่วยให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมาย หรือการกระทำทุกอย่างที่จะส่งเสริม ให้เกิดความงอกงามขึ้นทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การสอนถ้าจะให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ต้องขึ้นอยู่กับทักษะของอาจารย์ รวมทั้งความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการสอนของแต่ละวิชา ซึ่ง Hoover กล่าวว่า "อาจารย์ต้องเสนอเนื้อหาวิชาได้ชัดเจน มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด และประยุกต์เนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง"⁶⁰ และผลงานวิจัยของ Centra พบว่า "การจัดเนื้อหาวิชา ปฏิบัติกร่วมระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ การสื่อสารของอาจารย์ ความพยายามของนักเรียนและการกระตุ้นนักเรียน"⁶¹ เป็นการศึกษาโดยการวิเคราะห์ตัวประกอบดังกล่าว พบว่าองค์ประกอบเหล่านี้สามารถจำแนกอาจารย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

19. อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง พบว่า ปัจจุบันวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีได้พัฒนาไปอย่างก้าวไกล ได้นำเทคนิคใหม่ ๆ มาผลิตเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักรกล ที่ทันสมัยขึ้นใช้อย่างแพร่หลาย และเทคนิคหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่เราเรียกว่า "นวัตกรรม" ได้มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ เป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นอาจารย์จึงจำเป็นต้องทำเอกสารแนะนำการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ถูกต้อง ในรายวิชาที่ตนเองสอน และที่ได้ไปศึกษาอบรม ค้นคว้า เพิ่มเติมมาเผยแพร่ ให้นักเรียนและคณาจารย์มีความรู้เพิ่มขึ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับวารสารข่าว สุนันทา สัมพันธ์ว่า "อาจารย์ให้การถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่บิดเบือนและไม่บิดบัง อำพราง"^{๕๒} ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่อาจารย์พึงแสดงออกในระหว่างสอนเป็นอย่างดี

20. อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเอง พบว่า การสอนเป็นกิจกรรมร่วมที่อาจารย์และนักเรียนสร้างปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ด้วยการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมโดยส่วนรวม ดังนั้นอาจารย์จะต้องศึกษากิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เกิดประสบการณ์ และสามารถประกอบอาชีพได้ด้วยตัวของนักเรียนเอง ซึ่ง Ryans พบว่า "พฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาจารย์ต้องตื่นตัวอยู่เสมอ และสนใจตัวนักเรียนและกิจกรรมของชั้นเรียน"^{๕๓} สำหรับนักเรียนจะเรียนรู้ได้ดี ถ้านักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างแท้จริง และการปฏิบัติซ้ำบ่อย ๆ จะเกิดการเรียนรู้ได้ดี ดังที่ ชาญชัย อินทรประวัตติ กล่าวว่า "อาจารย์ต้องพยายามให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของการเรียนการสอนให้มาก อาจารย์ไม่ควรแสดงเพียงฝ่ายเดียว เปิดโอกาสให้นักเรียนมีการฝึกปฏิบัติและทดลองด้วยตนเองบ่อย ๆ"^{๕๔} จึงอาจกล่าวได้ว่า การที่นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น อาจารย์ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถด้วยตัวของนักเรียนเอง

21. อาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง พบว่า กระบวนการเรียนการสอนเป็นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักเรียนซึ่งอยู่ในรูปของกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน และคุณลักษณะของแต่ละฝ่ายย่อมมีอิทธิพลต่อกัน เพราะนักเรียนเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิด และมีความสัมพันธ์กับอาจารย์โดยตรง ในขณะที่มีการเรียนการสอนในชั้นเรียน ดังนั้น ลักษณะการสอนที่ชั้นเรียน อาจารย์ต้องพยายามจัดหาประสบการณ์โดยตรงให้แก่ นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตัวของนักเรียนเอง ส่งเสริมให้กำลังใจให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาและเรียนรู้ด้วยตนเอง ยอมรับว่านักเรียนสามารถทำงานยาก ๆ ได้ ดังที่ Ryans⁶⁵ ได้ศึกษา พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์แล้วสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ มัทธนา ปิยะมาดา ว่า "อาจารย์ที่ดัดส่งเสริมให้กำลังใจและยกย่องชมเชยนักเรียนที่ทำงานดี"⁶⁶ และ ชาญชัย อินทรประวัตติ กล่าวว่า "ผู้สอนจะต้องให้การยกย่องชมเชยให้รางวัลที่เหมาะสม และสม่ำเสมอแก่ผู้เรียน"⁶⁷ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนต้องตัดสินใจความดีงามของนักเรียนด้วยเหตุผล และรู้จักวิธีชมเชยผลงานของนักเรียน เพื่อเป็นการเสริมแรงหรือเป็นการเร้าให้นักเรียนเกิดความเชื่อถือศรัทธาในตัวอาจารย์และมีความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น

22. อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียน พบว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ มุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของบุคคลในทางเจริญอกงามขึ้นทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังที่ Hoover สรุปไว้ว่า "อาจารย์มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด"⁶⁸ ส่วน บำรุง กลัดเจริญ และ ฉวีวรรณ กิณาวงค์ กล่าวว่า "ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดค้นหาเหตุผล และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ"⁶⁹ สำหรับกระทรวงศึกษาธิการกล่าวว่า "ครูควรจัดหาบุคลากรและแหล่งประกอบการของท้องถิ่นให้มากที่สุด ตลอดจนจัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนด้วย"⁷⁰ และ ชาญชัย ศรีไสยเพชร อ่างโดยกรณีย์ เสงพานิช⁷¹ กับอัญชลี กิจพยัคฆ์ และคณะมีความเห็นสอดคล้องกันว่า "อาจารย์พยายามจัดหาประสบการณ์โดยตรงให้แก่เด็กเรียน เช่น ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติหรือการศึกษาออกสถานที่"⁷² ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกับ โอวาท พูลศิริ อ่างโดยทองพูน กิ่งนาค ว่า "วิธีการ (Methods) หรือกิจกรรม เช่น การสาธิต ทดลอง การจัดนิทรรศการ และการพานักเรียนไปศึกษาออกสถานที่"⁷³ ข้อมูลดังกล่าวเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

23. อาจารย์มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการเรียนการสอน พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง หากจะพิจารณาถึงพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จะพบว่าเริ่มตั้งแต่ก่อนเข้าชั้นเรียน ซึ่งอาจารย์ต้องเตรียมตัวทั้งในระยะยาวและระยะสั้น⁷⁴ และระหว่างการสอนต้องดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่วางไว้ โดยเริ่มตั้งแต่การนำเข้าสู่บทเรียน ตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนทั้งชั้น เพื่อดำเนินการฝึกปฏิบัติ พัฒนาเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับรูป

แบบกระบวนการเรียนการสอนของ สวัสดิ์ อุทรานันท์ ว่า "เมื่อนำเข้าสู่บทเรียนแล้วมีการตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนก่อนการเรียนการสอนทั้งชั้น เมื่อทราบถึงพื้นฐานของผู้เรียนเป็นอย่างดีแล้ว จึงดำเนินการฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเป็นรายบุคคลต่อไป"⁷⁵ และ บุญช่วย จันทร์พรหมมา กล่าวว่า "การประเมินความสามารถของนักเรียนก่อนสอน เพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถเดิมได้ถูกต้อง"⁷⁶ การทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการเรียนการสอนทำให้แบ่งกลุ่มตามความสามารถเดิมได้ถูกต้อง เพื่อจะได้ นำความรู้ใหม่หรือสิ่งที่ จะเรียนประสมประสานกับความรู้ความสามารถของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

พฤติกรรมหลังการสอน

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนทุกคณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม มีความคิดเห็น ว่า อาจารย์มีการแสดงออกในด้านพฤติกรรมหลังการสอน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้

1. อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน พบว่า หลังจากที่อาจารย์ได้ดำเนินการสอนไปแล้ว ได้สรุปบททวน และทำการวัดผลหลังการสอนหรือสั่งงานให้นักเรียนได้ปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และทักษะในเรื่องที่จะศึกษาต่อไป อาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด หรือมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขผลการประเมินคือการให้ค่าเป็นคะแนนความสามารถของนักเรียนแต่ละคนจะแตกต่างกัน ซึ่งเป็นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ว่าเวลาเท่ากัน นักเรียนจะเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน และนักเรียนจะเรียนรู้ได้เท่ากัน แต่ใช้เวลาไม่เท่ากัน ดังนั้นเมื่ออาจารย์ประเมินค่าของผลงานของนักเรียน หรือการให้คะแนนนักเรียนต้องมีความยุติธรรม และสามารถใช้หลักฐานประกอบในการตัดสินให้คะแนนได้อย่างถูกต้อง เพื่อเป็นการเสริมแรงให้แก่เด็กนักเรียนที่กระทำดี ช่วยให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะกระทำสิ่งนั้นให้ดียิ่งขึ้นต่อไปอีก นักเรียนจะเชื่อถือเลื่อมใส และศรัทธาในตัวอาจารย์เป็นการส่งผลให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตามที่อาจารย์ต้องการเป็นผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างของครูประจำการว่า "อาจารย์ต้องมีความยุติธรรมในการตัดสินผลการเรียน คือให้คะแนนถูกต้องตามความเป็นจริง โดยการประเมินการเรียนต้องใช้เกณฑ์เดียวกัน"⁷⁷ เช่นเดียวกับ Miller อ้างโดย อุทุมพร ทองอุไทย กล่าวถึง กลุ่มตัวอย่างสามกลุ่มให้น้ำหนักไว้ 0.73 ที่ว่า "อาจารย์ทำการประเมินผลการเรียนอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยุติธรรม"⁷⁸ และ ธนู แสงศักดิ์ กล่าวว่า "อาจารย์ที่ดีต้องให้คะแนนเที่ยงตรง"⁷⁹ ดังนั้น พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับทักษะการสอนของ อาจารย์รวมทั้งความรู้ความเข้าใจในการจูงใจ เพื่อกระตุ้น และเร้าให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการ เรียนรู้ที่พึงประสงค์ตามแผนการสอนที่วางไว้ ดังที่อาจารย์ต้องการ

2. อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ พบว่า ผลงาน ของนักเรียนทุกชิ้นงาน มีความสำคัญและมีความหมายกับนักเรียนทุกคนซึ่ง เป็นเจ้าของผลงาน นั้น ๆ เพราะนักเรียนต้องการที่จะรับรู้ในความสำเร็จเกี่ยวกับผลงานของตน ดังนั้นอาจารย์ จะต้องเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียน ได้รับทราบผลของความ สำเร็จเกี่ยวกับ ชิ้นงานของเขาเป็นรายบุคคล อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องตรวจผลงานของนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ และแจ้งให้นักเรียนได้ทราบข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข เพื่อพัฒนาผลงานให้มี คุณภาพยิ่งขึ้น สำหรับเป็นแนวทางที่อาจารย์จะได้จัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนในชั้น ตอนต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ ชาญชัย อินทรประวัตติ กล่าวว่า "เมื่อ อาจารย์ผู้สอน ได้ให้การบ้านหรือมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำ อาจารย์ผู้สอนต้องให้ข้อมูลย้อน กลับแก่ผู้เรียน เพื่อให้เขาได้รับทราบการกระทำของเขา"⁸⁰ เมื่ออาจารย์สามารถจัดพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ได้ดังกล่าว นับว่าเป็นการจัดประสบการณ์โดยตรงให้กับนักเรียนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

3. อาจารย์ให้โอกาสให้นักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้น-เรียน พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์นอกชั้นเรียน จะมีอิทธิพลต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก และมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้และพฤติกรรมต่าง ๆ นอกชั้นเรียนด้วย และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่พึงประสงค์ คืออาจารย์ให้ความช่วยเหลือนักเรียนด้วยความเต็มใจ กระทำทุก อย่างที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความงอกงามขึ้นทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีความอดทนที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้โดยไม่เลิกกลางคัน และไม่เกิดความรู้สึท้อถอย ในการสอน รักที่จะให้ความรู้และอบรมสั่งสอนศิษย์ ดังนั้นเมื่อนักเรียนมีปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากที่เรียนในห้องเรียนแล้ว อาจารย์ก็สละเวลาที่จะชี้แจงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้กับนักเรียน ด้วยความเต็มใจ ดังที่ผลการวิจัย ของ อุกุมพร ทองอุไทย จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ให้นำหนัก 0.73 ว่า "สนับสนุนการคิดอย่างฉลาดและเป็นอิสระให้กับผู้เรียน"⁸¹ และ สัจด์ อุทรานันท์ กล่าวว่า "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่เจาะจงเฉพาะพฤติกรรมที่

อาจารย์แสดงในห้องเรียนเท่านั้น แต่รวมไปถึงพฤติกรรมภายนอกห้องเรียนด้วย"⁸² ซึ่งในปัจจุบันพฤติกรรมการเรียนการสอนไม่มีเฉพาะภายในชั้นเรียนเท่านั้น การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นนอกชั้นเรียนเป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักเรียนได้อย่างดียิ่ง

4. อาจารย์ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน พบว่า ผลการวิจัยลักษณะของอาจารย์ที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ อาจารย์เข้าใจและเป็นกันเองกับนักเรียน เข้าใจปัญหาของนักเรียน มีความเสียสละและมีเมตตาธรรม ช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการในด้านต่าง ๆ รวมทั้งช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับความพอใจในด้านอารมณ์และสังคม เมื่อนักเรียนประสบปัญหาต่าง ๆ ที่ไม่อาจจะแก้ไขได้ด้วยตัวนักเรียนเอง อาจารย์จะเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว. ดังผลการสัมภาษณ์ครูประจำการว่า "อาจารย์สามารถตัดสินปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและสามารถใช้หลักฐานประกอบในการตัดสินปัญหาได้อย่างถูกต้อง"⁸³ และผลการวิจัยของ มัทนา ปิยะมาตา พบว่า "อาจารย์ที่มีเหตุผล มีเมตตากรุณา ส่งเสริมให้กำลังใจและให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน"⁸⁴ ดังนั้น อาจารย์ จะต้องมีส่วนผสมสัมพันธที่ดีให้ความสนิทสนมกับนักเรียนให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนประสบปัญหา สามารถวางพื้นฐานชีวิตให้แก่ศิษย์ของตนได้เป็นอย่างดีด้วยความที่มีวิญญานครู

5. อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน พบว่า พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ จะต้องใช้วิธีการทางเทคนิคในรูปแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน อาทิ ตรวจผลงานของนักเรียน ดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งการประเมินผลการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ แบบที่อาจารย์ใช้ประเมินผลทั่ว ๆ ไปคือ แบบทดสอบ เพื่อความรวดเร็วและอาจารย์เตรียมตัวพร้อมอยู่เสมอ ซึ่งเมื่อสอนจบแต่ละขั้นตอนสามารถทดสอบ วัดความรู้ความสามารถของนักเรียนสำหรับเตรียมหรือปรับเปลี่ยนแปลงการสอน เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งต่อไป ดังที่ผลสัมภาษณ์ครูประจำการ กล่าวว่า "การประเมินผลการเรียนให้มีการทดสอบเป็นช่วง ๆ ตลอดเวลาภายในชั่วโมงเรียน"⁸⁵ ส่วน ยัง พิทยานิม กล่าวว่า "การวัดผลและการประเมินผลมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อวัดความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอนครั้งต่อไป"⁸⁶ ซึ่งสอดคล้องกับไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ที่กล่าวว่า "ถ้าต้องการพัฒนาการเรียนการสอนแล้วเราไม่อาจจะมองข้ามการประเมินผลการสอนไปได้ ดังนั้นการพัฒนาคือ ไปทางไหน ได้อย่างไรนั้น เราต้องดูเสียก่อนว่า ที่เราทำอยู่ในปัจจุบันมีผลเป็นอย่างไร"⁸⁷ จะเห็นได้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาจะมีผลต่อการพัฒนาชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง อาจารย์จึงจำเป็นต้องจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียน อย่างแท้จริง

6. อาจารย์ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย พบว่า เมื่ออาจารย์ได้ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่วางไว้ ได้มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนทั้งชั้น เพื่อดำเนินการฝึกปฏิบัติพัฒนาเป็นรายบุคคลและในตอนท้ายสรุปบทวน ทำการวัดผลหลังการสอน หรือส่งงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และทักษะในเรื่องที่จะศึกษาต่อไป หลังจากอาจารย์ได้ส่งงานให้นักเรียนปฏิบัติแล้ว ต้องติดตามดูผลการปฏิบัติของนักเรียนด้วยว่า ปฏิบัติถูกต้องตามขั้นตอนมากน้อยเพียงใด เพราะการผิดขั้นตอนอาจจะเป็นต้นเหตุของความไม่ปลอดภัยหรือเกิดอุบัติเหตุ ในขณะที่ฝึกปฏิบัติได้ และความเอาใจใส่ใกล้ชิดนักเรียน ขณะฝึกปฏิบัติ อาจารย์จะทราบถึงความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาชิ้นงานของนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วย เป็นความก้าวหน้าตามขั้นตอนของงานที่ปฏิบัติ เป็นผลของความเจริญของงานทางสติปัญญา นับว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ ที่กล่าวว่า "อาจารย์เอาใจใส่นักเรียน ให้ความช่วยเหลือดูแลทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว ยกย่อง ชมเชย และให้รางวัลที่เหมาะสมแก่นักเรียน"^{๑๑} และผลจากการที่อาจารย์ไม่ถือตัวมีความเป็นกันเอง เอาใจใส่นักเรียน รู้จักและสนใจนักเรียน โดยทั่วถึงทุกคน เข้าใจกับนักเรียนได้ตรงกัน เข้าใจปัญหาของนักเรียนและใช้เหตุผลในการตัดสินใจ จะทำให้การติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำจะประสบผลตามจุดมุ่งหมายทุกประการ

7. เมื่อตรวจผลงานแล้วมีการอธิบายแนวทางปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน พบว่า นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี เมื่อตัวนักเรียนเองได้ปฏิบัติซ้ำบ่อย ๆ โดยอาจารย์เปิดโอกาสให้นักเรียนมีการฝึกปฏิบัติและได้ทดลองด้วยตนเองบ่อย ๆ นอกจากนี้นักเรียนต้องการการเสริมแรง เช่น การยกย่องชมเชย การให้รางวัล สิ่งเหล่านี้ เป็นการกระตุ้น จูงใจให้นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ เมื่องานเสร็จเรียบร้อยแล้ว นักเรียนต้องการทราบผลงานที่เขาได้ปฏิบัติว่าอยู่ในระดับใด อาจารย์ต้องให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) แก่นักเรียน ก็จะต้องตรวจและแจ้งผลให้นักเรียนทราบในระยะเวลาอันสั้น ต่อมา และในการแจ้งผลแก่นักเรียน อาจารย์ผู้สอนจะต้องบอกจุดดี จุดบกพร่อง จุดที่จะต้องพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้นักเรียนทราบและยอมรับพร้อมที่จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อประโยชน์ของตัวนักเรียนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Beck พบว่า "อาจารย์มีความเอาใจใส่นักเรียนให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้แก่นักเรียน สามารถช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยเหลือนักเรียนให้สัมฤทธิ์ผลทางวิชาการในด้านต่าง ๆ"^{๘๘} คุณสมบัติของอาจารย์ ดังกล่าว เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนพึงประสงค์ เพราะอาจารย์ได้สร้างแนวคิดให้นักเรียนมีความริเริ่มสร้างสรรค์ในผลงานของนักเรียน

8. อาจารย์แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน พบว่า อาจารย์ได้ตรวจสอบผลงานของนักเรียนและได้ชี้แจงแนวทางการปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องของชิ้นงานนั้น ๆ ให้นักเรียนได้ทราบและยอมรับ เมื่อนักเรียนดำเนินการแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ จนนักเรียนเห็นว่าถูกต้องสมบูรณ์แล้ว อาจารย์จะตรวจผลงานชิ้นนั้น ๆ เป็นครั้งสุดท้าย อาจารย์จะประมวลผลตั้งแต่ครั้งแรกถึงครั้งสุดท้าย แล้วแจ้งให้นักเรียนทราบถึงผลสำเร็จของนักเรียนในผลงานชิ้นนั้น ๆ และประเมินค่าเป็นระดับคะแนนของนักเรียนแต่ละคน โดยแบ่งคะแนนทุกขั้นตอนให้นักเรียนทราบเป็นระยะ ๆ จนถึงครั้งสุดท้าย นักเรียนก็จะทราบผลความก้าวหน้าทางการเรียนจากผลสำเร็จของงานที่นักเรียนได้ปฏิบัติมาโดยตลอด ซึ่งสอดคล้องกับ ชาญชัย อินทรประวัตติ พบว่า "เมื่อผู้สอนให้การบ้านหรืองานทำผู้เรียนต้องการที่จะรับรู้การกระทำของเขา ผู้สอนจะต้องตรวจ และแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับทราบการกระทำของเขา"^{๙๐} ผลความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนดังกล่าว เมื่ออาจารย์แจ้งผลปฏิบัติให้นักเรียนได้ทราบทุกขั้นตอนแล้ว นักเรียนจะทราบถึงความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มที่เรียน เพื่อนักเรียนจะได้พัฒนาตนเอง โดยมีอาจารย์เป็นพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือแนะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป

9. อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน พบว่า การศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชน และประชาชนให้มีคุณภาพที่สามารถจะพัฒนาชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม ของตนเอง ครอบครัว และบ้านเมือง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมุ่งเน้นพัฒนาให้เยาวชนและประชาชนมีความรู้พื้นฐานที่เพียงพอ รู้จักคิด รู้จักใฝ่หาความรู้ประสบการณ์ด้วยตนเอง รู้จักปรับตัว รู้จักแก้ปัญหา รู้จักพัฒนา มีทักษะในการทำงาน มีค่านิยมที่ดี ส่งเสริมความเป็นเลิศในความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล ตามศักยภาพที่มีอยู่ และการสอนเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวนักเรียนตามจุดมุ่งหมายของวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่คุณสอนต้องการ แต่เนื่องจากบุคคลแต่ละคน มีลักษณะแตกต่างกัน ในเรื่องภูมิหลัง ประสบการณ์ ลักษณะนิสัย และรูปแบบของการเรียนรู้

ฉะนั้นในเรื่องการเรียนรู้จึงควรให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความก้าวหน้าไปตามความสามารถของตน เพื่อให้การเรียนการสอนไปสู่เป้าหมาย และช่วยให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย วิธีการหนึ่งซึ่งไม่ควรจะมองข้ามไป คือ การจัดสอนซ่อมเสริม ซึ่งสอดคล้องกับ พันัส หันนาคินท์ พบว่า "การสอนซ่อมเสริมมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้สำหรับผู้ที่เรียนช้า"⁹¹ และผลสัมฤทธิ์ครูประจำการ กล่าวว่า "การจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะกับการสอนซ่อมเสริม"⁹² ซึ่งการสอนซ่อมเสริมเป็นการจัดการเรียนการสอนเฉพาะตัว เฉพาะกลุ่ม เพราะความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่ว่า "เวลาเท่ากันจะเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน" และ "เรียนรู้ได้เท่ากันแต่ใช้เวลาไม่เท่ากัน" ในการจัดเวลาสอนต้องไม่ซ้ำกับเวลาเรียนในชั้นเรียนปกติ ควรจัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนปกติ เพื่อสะดวกทั้งผู้สอนและผู้เรียน นักเรียนที่เรียนซ่อมเสริมจะได้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองให้ทันเพื่อนในกลุ่ม และการจัดกิจกรรมเสริมให้การเรียนมีประสิทธิภาพได้ส่วนหนึ่งคือ โมดูล ห้องสมุด การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น

ดังนั้น พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน จึงสรุปได้ว่า นักเรียนทุกคณะวิชา ทุกชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสมมีความคิดเห็นที่ระบุตรงกันว่า อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน เป็นพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ นักเรียนมีความคิดเห็น ตรงกันว่า เป็นพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติมาก

ผลการวิจัยตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอน โดยจำแนกตาม คณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า นักเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ที่ระบุตรงกันว่า อาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้วัสดุฝึก เป็นพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติปานกลาง นอกนั้นมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติมาก ส่วนพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ความคิดเห็นของนักเรียนระบุตรงกันว่า อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ เป็นพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติมากนอกนั้นมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์แสดงออกในระดับมาก และพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ความคิดเห็นของนักเรียนระบุตรงกันว่า อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน เป็นพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติ ปานกลาง นอกนั้น มีความคิดเห็นตรงกันว่า เป็น

พฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติมาก

ตอนที่ 3 ข้อมูลการเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของ อาจารย์

พฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอนของ
อาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขต
การศึกษา 5 โดยจำแนกตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. จำแนกตาม คณะวิชา

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนในคณะวิชาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม
ก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์โดยภาพรวมแล้ว
ไม่ต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ในรายข้อย่อยพบข้อแตกต่างที่เป็นรายคู่
ทดสอบโดยวิธีของ Scheffé พบว่า พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ในข้อที่ว่า อาจารย์
แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำรา ที่นักเรียน
จะค้นคว้าอาจารย์จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน และอาจารย์อธิบาย
เกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé
พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากค่าเฉลี่ย นักเรียนทุกคณะ
วิชามีความคิดเห็นที่ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่า อาจารย์มีการชี้แจงแหล่ง
หนังสือ ตำรา ที่นักเรียนจะค้นคว้า จากผลของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ
และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ในรายข้อย่อย
ดังกล่าว อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรม
มีความคิดเห็นที่ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จึงสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการได้
วิเคราะห์แนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการสอนไว้ว่า "อาจารย์ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนใช้ให้
มากที่สุด จัดหาบุคลากรและแหล่งประกอบการให้มากที่สุด จัดห้องสมุดหรือมุมหนังสือเพื่อการ
ศึกษาค้นคว้าของนักเรียน"³

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ในข้อที่ว่า อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรง
เวลา อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ อาจารย์มีวิธีสอนที่น่าสนใจ อาจารย์
สอนบทเรียนตามขั้นตอน อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน อาจารย์มีอารมณ์ขันและ

นำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม อาจารย์ใช้กระดานดำและสื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม อาจารย์จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง อาจารย์ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนในขณะฝึกปฏิบัติ อาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเอง และอาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียน ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากค่าเฉลี่ย นักเรียนทุกคนวิชาที่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่าอาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียน จากผลของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจและคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ในรายช้อย่อยดังกล่าว อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจและคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีความคิดเห็นว่าคุณอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จึงสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ทองพูน กิ่งนาค กล่าวไว้ "อาจารย์ควรมีวิธีการ (Methods) หรือกิจกรรม เช่นการสาธิต ทดลอง การจัดนิทรรศการ และการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่"⁹⁴ ตามความคิดเห็นของนักเรียนจากค่าเฉลี่ยรายช้อย่อย พบว่า นักเรียนคณะวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรเมศวร์ ชูนักดี พบว่า "นักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน"⁹⁵

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ในข้อที่ว่า อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อาจารย์แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน และอาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé พบว่า แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากค่าเฉลี่ยนักเรียนทุกคนวิชาที่มีความคิดเห็นว่าคุณอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่า อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน จากผลของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนทุกคนวิชาที่มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ในรายช้อย่อยดังกล่าว อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. จำแนกตาม ระดับชั้นปี

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์โดยภาพรวมแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังผลการวิจัยของ ปรเมศวร์ ชุนภักดี พบว่า "นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งกับปีที่สี่ มีความคิดเห็นต่อการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน"⁹⁶ และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักเรียนต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์อย่างละเอียดเป็นรายด้านและรายข้อย่อย พบว่า พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ในข้อที่ว่า อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน อาจารย์มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือตำราที่นักเรียนจะค้นคว้า อาจารย์จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึกปฏิบัติในวิชาที่สอน อาจารย์ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาชีพที่สอน อาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน อาจารย์จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการติดป้ายชี้แจงขั้นตอนการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การปฏิบัติอย่างถูกต้อง และอาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้วัสดุฝึก ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากค่าเฉลี่ยนักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็นว่าการประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน อาจารย์จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการติดป้ายชี้แจงขั้นตอนการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การปฏิบัติอย่างถูกต้อง และอาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้วัสดุฝึก ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากค่าเฉลี่ยนักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุดอย่างเต็มที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง"⁹⁷ ส่วนข้อที่ว่า อาจารย์จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการติดป้ายชี้แจงขั้นตอนการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การปฏิบัติอย่างถูกต้อง จากผลของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 มีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายข้อย่อยดังกล่าว อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช. 2 มีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายข้อย่อยดังกล่าว อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นนี้สอดคล้องกับ พันัส หันนาคินทร์ ให้ความเห็นที่ "อาจารย์ควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุดอย่างเต็มที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง"⁹⁷ ส่วนข้อที่ว่า อาจารย์จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการติดป้ายชี้แจงขั้นตอนการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การปฏิบัติอย่างถูกต้อง จากผลของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 มีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายข้อย่อยดังกล่าว อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายข้อย่อยดังกล่าว อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำสั่งของกรมอาชีวศึกษาที่ระบุว่า "สภาพห้องปฏิบัติการต้องมีป้ายนิเทศ มีคำแนะนำในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อย่างถูกต้อง"⁹⁸ และข้อที่ว่า อาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึกจากผลของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายข้อย่อยดังกล่าว อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้เห็นความสำคัญของความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึกของสถานศึกษา ระบุไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนี้ "สถานศึกษาต้องมีรายละเอียดแสดงการซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องมือครุภัณฑ์บางประเภทที่มีความสำคัญสูง มีคู่มือหรือคำแนะนำในการใช้ การบำรุงรักษา และการรักษาความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือประเภทที่มีความสำคัญสูง และการเดินสายไฟเข้าเครื่องมืออุปกรณ์ต้องถูกต้องตามหลักการ"^{๑๑}

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ในข้อที่ว่า อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา อาจารย์มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการเรียนการสอน อาจารย์ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอนแต่ละครั้ง อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ อาจารย์มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน อาจารย์มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม อาจารย์จัดให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้อง อาจารย์ให้ความสนใจใส่ต่อนักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติ อาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง อาจารย์ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก อาจารย์ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน และอาจารย์จัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเอง ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé พบว่า แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากค่าเฉลี่ยนักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็นที่ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่า อาจารย์มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการเรียนการสอน จากผลของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.3 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมระหว่างสอนในรายช้อย่อยดังกล่าว อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นที่ว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ดังเช่น จินตนา ยูนิพันธ์ กล่าวว่า "การประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียนจะทำให้ผู้สอนได้ทราบว่าผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ ทักษะใด หรือทักษะใดบ้าง และผู้เรียนต้องการความรู้ ทักษะใด หรือทักษะใดเพิ่มขึ้น และจะต้องมีการซ่อมเสริมตอนใดบ้าง"¹⁰⁰ และข้อที่ว่า อาจารย์ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง จากผลของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความคิดเห็นที่ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.2 มีความคิดเห็นที่ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณฑนา ปิยะมาตา กล่าวว่า "อาจารย์ที่ดีต้องส่งเสริมให้กำลังใจ และยกย่องชมเชยนักเรียนที่ทำงานดี"¹⁰¹

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ ในข้อที่ว่า อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อาจารย์แจ้งผลความเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก้าวนำทางการเรียนแก่นักเรียน อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนน อาจารย์ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย และอาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากค่าเฉลี่ยนักเรียนทุกระดับชั้นปีมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ยกเว้นข้อที่ว่า อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน จากผลของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมหลังการสอนในรายช้อย่อยดังกล่าว อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลจากการสอบถามกลุ่มนักเรียนทั้งรอบเช้าและรอบบ่ายได้ข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ควรจัดสอนซ่อมเสริมให้สำหรับผู้เรียนช้า เพื่อให้ทันเพื่อนในกลุ่ม

3. จำแนกตาม ช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมก่อนการสอน พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ โดยภาพรวมแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังผลการวิจัยของ จีน เฟ็งมาก พบว่า "นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มต่ำ ปานกลาง และสูง ของวิทยาลัยพลศึกษาภาคใต้สามแห่ง มีผลการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน"¹⁰² และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร พบว่า "นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงแตกต่างกัน"¹⁰³ และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักเรียนต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์อย่างละเอียดเป็นรายด้านและรายช้อย่อย พบว่า พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ ในข้อที่ว่า อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชีพในสาขาที่สอน อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน อาจารย์มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำรา ที่นักเรียนจะค้นคว้า และอาจารย์อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่สอน ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ ในข้อที่ว่า อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชัดเจน อาจารย์มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ อาจารย์สอนบทเรียนตามขั้นตอน อาจารย์มีความ
 มั่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน อาจารย์ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก อาจารย์ให้
 โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจากบทเรียน อาจารย์ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้
 ชัดเจน อาจารย์ให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวางทันสมัยนอกเหนือจากตำราเรียน อาจารย์
 สรุปเนื้อหา เมื่อดำเนินการสอนจบขั้นตอนแล้ว และในการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ
 อาจารย์ได้อธิบายให้นักเรียนเข้าใจชัดเจน ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé
 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย นักเรียน
 ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์
 ว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ในข้อที่ว่า อาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยทุก
 หน่วยการเรียน อาจารย์มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อาจารย์เมื่อตรวจ
 ผลงานแล้วมีการอธิบายแนวทางปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้
 คะแนน อาจารย์ให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน อาจารย์ติดตาม
 ผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย และอาจารย์ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน ผลการทดสอบ
 รายคู่ตามวิธีของ Scheffé พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ
 พิจารณาค่าเฉลี่ย นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกช่วงคะแนน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมหลัง
 การสอนของอาจารย์ว่า อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
 ตามความคิดเห็นของนักเรียนจำแนกตามคณะวิชา ระดับชั้นปี และช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม ที่
 แตกต่างกัน จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมก่อนการสอน
 พฤติกรรมระหว่างสอน และพฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ สรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมก่อนการสอนของอาจารย์ จากความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนในคณะวิชา
 ต่างกัน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า "อาจารย์มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำรา ที่นักเรียน
 จะค้นคว้า" นักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และนักเรียนคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ มีความ
 คิดเห็นว่า อาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่นักเรียนคณะวิชาศิลป-
 หัตถกรรมมีความคิดเห็นว่า อาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากการสอบถามหัวหน้า
 คณะวิชาหัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะจำนวนหลายท่าน เกี่ยวกับตำราที่นักเรียน
 ใช้ค้นคว้าเป็นคู่มือการเรียนของนักเรียน อาจารย์แต่ละท่านได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับตำราเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางด้านวิชาศิลปะทัศนกรรม ซึ่งพอสรุปได้ว่า ตำราส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ มีผู้เขียน ตำราเกี่ยวกับวิชาศิลปะเป็นภาษาไทยออกเผยแพร่บ่อย และมีราคาสูง อาจารย์ผู้สอนจึงไม่สามารถกำหนดให้นักเรียนซื้อมาเป็นคู่มือในการเรียนการสอนได้ทุกคน และจากการสอบถามศึกษานิเทศก์ของศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง มีความเห็นว่าอาจารย์ทางด้านศิลปะส่วนใหญ่ให้ความสำคัญน้อยในการเขียนตำรา แต่ชอบสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ มากกว่า คือ ไม่ชอบผลิตสื่อประเภทตำรา แต่ชอบผลิตผลงานที่สำเร็จรูปเป็นชิ้นงานที่เห็นคุณค่าอย่างเด่นชัด และประการสำคัญที่ควรพิจารณา คือ คณะวิชาศิลปะทัศนกรรมเปิดทำการสอนน้อยแห่ง และเปิดสอนในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาเพียงบางแห่งเท่านั้น ไม่ได้เปิดสอนทั่วไปทุกสถานศึกษา จึงมีปัญหาเรื่องการผลิตสื่อประเภทตำราเรียนออกเผยแพร่ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประสานงานกับห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษา เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ให้โอกาสอาจารย์และนักเรียนได้เป็นสมาชิกเพื่อรับบริการยืมหนังสือได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการชี้แจง โดยการเสนอแนะแหล่งหนังสือ ตำรา ให้แก่นักเรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองทั้งนี้เป็นการจุดประกายความคิดของนักเรียนเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะให้เกิดคุณค่าสูงสุด ส่วนนักเรียนคณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีระดับการปฏิบัติปานกลาง เพราะตำราที่จะใช้เป็นคู่มือการเรียนของนักเรียนหาได้ง่าย มีผู้เขียนตำราประเภทวิชาบริหารธุรกิจ และวิชาคหกรรมศาสตร์มากมาย มีขายในท้องตลาด และแหล่งหนังสือทั่วไป ราคาไม่สูงมากนัก นักเรียนสามารถนำมาเป็นคู่มือประกอบการเรียนได้โดยสะดวก ส่วนนักเรียนที่เรียนในคณะวิชาต่างกัน ระดับชั้นปีต่างกัน และช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า "อาจารย์มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก" อาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-3.49 ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารฝ่ายวิชาการได้สังเกตห้องปฏิบัติการทุกห้องแล้ว จึงมีความคิดเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียน คือ การจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก อาจารย์จัดทำไว้ในห้องปฏิบัติการวิชาชีพไม่ครบทุกห้อง และจากการเข้าไปนิเทศการสอนพบว่า อาจารย์ผู้สอนบางท่านไม่ได้เน้นให้นักเรียนได้ศึกษาจากแผนภาพเป็นเกณฑ์ และบางห้องติดแผนภาพไว้ในตำแหน่งที่ไม่สะดุดตา นักเรียนจึงไม่เห็นความสำคัญของแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึกที่ติดไว้ในห้องปฏิบัติการ ผลที่ได้จากการแสดงความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คิดเห็นของนักเรียนต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในเรื่องดังกล่าวนี้ จึงอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลางส่วนข้ออื่น ๆ นั้น นักเรียนมีความคิดเห็นเห็นว่า อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติมาก

พฤติกรรมระหว่างสอนของอาจารย์ จากความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนในคณะวิชาต่างกัน ระดับชั้นปีต่างกัน และช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน ได้แสดงความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า "อาจารย์สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพ" เป็นพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกในระดับปฏิบัติมาก คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50-4.49 ทั้งนี้ เพราะอาจารย์ผู้สอนทุกท่านมีคู่มือครูพร้อมทั้ง ได้มีการจัดทำ โครงการสอนทำบันทึกการสอนอย่างสม่ำเสมอทุกวิชา และสถานศึกษาได้จัดให้ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา ร่วมกันนิเทศภายในสถานศึกษา และเมื่อมีการปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาจะจัดให้อาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้อาจารย์สามารถดำเนินการสอนตรงตามเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพที่กำหนดไว้ในหลักสูตร พฤติกรรมการสอนของอาจารย์เรื่องนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นเห็นว่าอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับนักเรียนในคณะวิชาต่างกัน ระดับชั้นปีต่างกัน และช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยนักเรียนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า "อาจารย์มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการเรียนการสอน" อาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-3.49 ยกเว้นนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 ซึ่งมีความคิดเห็นเห็นว่า อาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.52 ทั้งนี้ เพราะโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดคาบเรียนและหมวดวิชาต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน สำหรับนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังนั้น หมวดวิชาพื้นฐานและหมวดวิชาชีพเลือกจึงกำหนดไว้ในแผนการเรียนระดับชั้น ปวช.1 และ ปวช.2 เมื่อนักเรียนได้เรียนถึงระดับชั้น ปวช.2 มีความพร้อมที่จะเลือกเรียนสาขาวิชาชีพที่ตนถนัด อาจารย์ผู้สอนจะทำการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน เพื่อแยกแยะนักเรียนตามความถนัดแต่ละสาขาวิชาชีพเป็นรายบุคคล จึงพบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนระดับชั้นปีอื่น ๆ นอกจากนี้ นักเรียนที่เรียนในคณะวิชาต่างกัน ระดับชั้นปีต่างกันและช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย นักเรียนมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า "อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียน" อาจารย์มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-3.49 ยกเว้นนักเรียนคณะวิชาศิลปหัตถกรรมซึ่งมีความคิดเห็นเห็นว่า อาจารย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.63 จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะจำนวนหลายท่าน แต่ละท่านได้ให้ข้อคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ตำราเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับวิชาทางด้านศิลปะส่วนใหญ่เป็นตำราภาษาต่างประเทศ ตำราที่เป็นภาษาไทยมีน้อย และการเรียนทางด้านศิลปะต้องอาศัยความชำนาญ รวมทั้งการจินตนาการอย่างมีหลักวิชาการ ทางด้านศิลปะเข้าเกี่ยวข้อง ตามความคิดเห็นของนักการศึกษาหลายท่าน ได้มีความคิดเห็น สอดคล้องกันว่า อาจารย์ควรจัดประสบการณ์โดยตรงให้แก่ นักเรียน เช่น ให้นักเรียนได้ลงมือ ปฏิบัติจัดกิจกรรมการสาธิต ทดลอง การจัดนิทรรศการ การพานักเรียนไปศึกษาค้นคว้านอก ห้องเรียนเพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนคณะวิชาศิลป ทัศนกรรมมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียนคณะ วิชาอื่น ๆ

พฤติกรรมหลังการสอนของอาจารย์ จากความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนในคณะ วิชาต่างกัน ระดับชั้นปีต่างกัน และช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน แสดงความคิดเห็นที่ สอดคล้องกันว่า "อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน" อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-3.49 ผู้วิจัยได้สอบถาม ข้อคิดเห็น จากหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชาและอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐาน และวิชาชีฟ สรุปได้ว่า อาจารย์ปฏิบัติไม่ได้เต็มที่ทั้งนี้เพราะนักเรียนและอาจารย์ต่างประสบปัญหาเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนอยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษา ที่อยู่ในส่วนภูมิภาคจะประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์มีชั่วโมงสอนมาก เพราะต้องสอนนักเรียน อย่างน้อย 2 รอบ และการเดินทางมาเรียนของนักเรียนไม่สะดวก ปัญหาเหล่านี้จึงเป็น อุปสรรคในการจัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนให้แก่ นักเรียน แต่ได้มีอาจารย์บางท่านทำ หนังสือขออนุญาตผู้ปกครอง ให้นักเรียนมาเรียนในวันหยุดราชการ และนอกจากนี้อาจารย์ผู้สอน บางวิชาได้จัดกิจกรรมการศึกษาดูงานเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ อาทิ การพานักเรียนไปศึกษา ดูงานเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรม และนำนักเรียนไปฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของภาคต่าง ๆ เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว อาจารย์ที่จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แก่ นักเรียนมีเพียงบางท่านเท่านั้นที่ปฏิบัติ และการพานักเรียนไปศึกษาดูงานและฝึกปฏิบัตินอก สถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน สถานศึกษาสามารถจัดได้เพียงบางวิชาใน หลักสูตร เช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ข้อมูลเพื่อการศึกษาเป็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของนักเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยภาพรวมของนักเรียนทุกคณะวิชา ทุกระดับชั้นปี และทุกช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม เรียงตามจำนวนนักเรียนที่เสนอแนะจากมากไปน้อยตามลำดับ รวม 5 ข้อมูล ดังนี้ อาจารย์ควรมีการควบคุมอารมณ์ในขณะที่ทำการสอน อาจารย์ควรใช้ถ้อยคำที่สุภาพ อาจารย์ควรมีความรับผิดชอบ อาจารย์ควรให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน และอาจารย์ควรจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน โดยการจัดทัศนศึกษาออกสถานที่

ข้อมูลดังกล่าว จากข้อเสนอแนะของนักเรียนล้วนแต่เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการสอนที่ดี สำเร็จ นิลประดิษฐ์ ได้กล่าวไว้ดังนี้

วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพชั้นสูง เพราะเป็นอาชีพที่ให้บริการแก่สังคม โดยไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น เป็นกาบริการโดยวิธีการแห่งปัญญา มีความเป็นอิสระในการดำเนินการเกี่ยวกับวิชาชีพ และมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพครู คือตัวครู จะต้องช่วยกันยกระดับวิชาชีพครูเป็นที่ศรัทธาและเชื่อถือในสังคมให้ทัดเทียมกับวิชาชีพชั้นสูงอื่น ๆ ¹⁰⁴

คำกล่าวนี้เป็นแนวทางให้เห็นความสำคัญในด้านการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการสอนเป็นกิจกรรมที่อาจารย์และนักเรียนสร้างปฏิสัมพันธ์ต่อกันด้วยการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมโดยรวม ดังนั้นการสอนจึงเป็นกระบวนการที่ผสมผสานกันทั้งทางด้านศาสตร์และศิลป์ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

ผลของการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุน อาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่สอนวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้ง 3 วิทยาลัย ได้มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์ และวัสดุฝึกค่อนข้างน้อย ในทุกคณะวิชา ซึ่งเพื่อความปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน จึงเสนอให้สถานศึกษาได้จัดทำแผนภาพ และมีการชี้แจงถึงการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการสาธิตการใช้อุปกรณ์ก่อนการฝึกภาคปฏิบัติ

2. ผลการวิจัย พบว่า หนังสือ ตำราทางด้านศิลปหัตถกรรม ซึ่งจำเป็นที่นักเรียนจะต้องใช้ในการศึกษาหาความรู้ มีจำนวนน้อย จึงเสนอให้กรมวิชาการหรือสถานศึกษาได้สนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์ได้เขียนตำรา แต่งตำรา โดยการจัดฝึกอบรมวิธีการเขียนตำรา เอกสารการสอน ใบงาน ใบความรู้ ชุดการสอน ฯลฯ รวมทั้งสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ ค่าตอบแทนเกี่ยวกับการเขียนตำราและเอกสารการสอนอื่น ๆ มีการช่วยเหลือแหล่งสถานประกอบการในการจัดจำหน่ายและสนับสนุนให้ห้องสมุดได้จัดหาหนังสือ ตำรา ทางด้านนี้เพิ่มเติมให้มากขึ้น

3. ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาได้อย่างต่อเนื่อง จึงเสนอให้กรมอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาสนับสนุน โดยจัดสรรงบประมาณ ค่าตอบแทน และการจัดเวลาให้หัวหน้างานวัดผลและประเมินผลจัดทำข้อทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนร่วมกับอาจารย์ผู้สอน

4. ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียนค่อนข้างน้อย จึงเสนอให้อาจารย์ได้แนะนำให้นักเรียนรู้วิธีการค้นคว้าศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จากหนังสือ ตำรา เอกสารทางการศึกษา ฯลฯ ในห้องสมุด แหล่งหนังสือต่าง ๆ การจัดกิจกรรม นิทรรศการ การสาธิต ทดลองและการพานักเรียนไปศึกษาค้นคว้านอกห้องเรียน

5. ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์จัดสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน ค่อนข้างน้อย เพื่อช่วยนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน จึงเสนอให้กรมอาชีวศึกษา หรือสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณค่าตอบแทน รวมทั้งการจัดเวลาให้อาจารย์ผู้สอนได้สอนซ่อมเสริมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และจัดกิจกรรมการศึกษาดูงานในสถานประกอบการทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัยต่อไป

ผลของการศึกษาคั้งนี้ ควรจะได้มีการวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

1. ศึกษารูปแบบพฤติกรรมการสอนที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงต่อการเรียนของนักเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างานในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹Devid G. Ryans, *Characteristics of Teacher* (Menasha, Wisconsin : George Banta Company, Inc., 1960), p. 82.

²วีรศักดิ์ วีระชาติพิทักษ์ชน, "ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาพลศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 2.

³กรัตย์ เอ็งพานิช, "พฤติกรรมการสอนของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเขตการศึกษา 8 ตามการรับรู้ของตนเอง," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาประถมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528), หน้า 27.

⁴ธนู แสงศักดิ์, "ครูดี," *วารสารวิทยากร* ปีที่ 2, ฉบับที่ 3 (กุมภาพันธ์ 2525), หน้า 85-100.

⁵เจลีศว บุรีภักดิ์, รายงานการวิจัย หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมตำรวจ, 2520), หน้า 366-369.

⁶กระทรวงศึกษาธิการ, *หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521* (พิมพ์ครั้งที่ 2 ; กรุงเทพมหานคร : ครูสภา, 2525), หน้า 66-69.

⁷บุญช่วย จันทร์พรหมมา, "ความคาดหวังของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครนายก ที่มีต่อการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาประถมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 22.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁹กระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 66-69.

⁹Richard L. Ober, *Systematic Observation of Teaching : An Interaction Analysis - Instructional Strategy Approach* (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall. Inc.,1971), pp. 2-3.

¹⁰กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

¹¹บุญช่วย จันทร์พรหมมา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 22.

¹²อดิศักดิ์ เจริญพิทักษ์, "การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาให้ได้มาตรฐาน," วารสารมิตรครู ปีที่ 25, ฉบับที่ 6 (มีนาคม 2526), หน้า 40.

¹³กุลวดี เรืองเดช, "พฤติกรรมการสอนของครูด้านการเตรียมการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518), หน้า 60.

¹⁴กระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 165-168.

¹⁵บรรจง ชูสกุลชาติ, "คำบรรยายพิเศษในการฝึกอบรมผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ ณ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี," เอกสารการฝึกอบรมผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปี 2529 (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 41.

¹⁶"เรื่องการคัดเลือกสถานศึกษาดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2534" คำสั่งที่ ศธ. 0910/2288 กรมอาชีวศึกษา ลงวันที่ 4 มีนาคม 2534, หน้า 39.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁷ คำสั่งที่ ศธ.0910/2288, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 40.

¹⁸ สังัด อุทรานันท์, การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 102.

¹⁹ บุญช่วย จันทร์พรต, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 22.

²⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 66-69.

²¹ Hoover H.Kenneth, *College Teaching Today : A Handbook for Post Secondary Instruction* (Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1980), p. 405.

²² สงวน สุทธิเลิศอรุณ, *ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู* (กรุงเทพมหานคร : สามมิตร, 2518), หน้า 73.

²³ เจลีสว บุรีภักดิ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 367-374.

²⁴ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, *รายงานการวิจัย* (กรุงเทพมหานคร : สามมิตร, 2518), หน้า 73.

²⁵ ธนู แสงศักดิ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 85-100.

²⁶ กระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 66-69.

²⁷ บุญช่วย จันทร์พรต, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 22.

²⁸ชาญชัย อินทรประวัตติ, "วิธีสอนทั่วไปและการสอนแบบจุลภาค," นิมิตครั้งที่ 3 ;
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2523. หน้า 32-33. (อัตสำเนา)

²⁹เรื่องเดียวกัน

³⁰อุทุมพร ทองอุไทย, การประเมินอาจารย์ : วิจัยและเครื่องมือ (กรุงเทพมหานคร :
สมาคมนิตการพิมพ์, 2523), หน้า 8.

³¹สงวน สุทธิเลิศอรุณ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 89.

³²กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, "คุณลักษณะและพฤติกรรมของครู ตามจรรยา
และมรรยาท และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ.2526" วารสารวิจัยทางการศึกษา
ปีที่ 20, ฉบับที่ 2 (เมษายน 2533 - มิถุนายน 2533), หน้า 78-82.

³³David G. Ryans, op. cit., p. 82.

³⁴Hoover H. Kenneth, op. cit., p. 405.

³⁵กระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 165-168.

³⁶กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

³⁷กรีณย์ เสงวนาวิช, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 27.

³⁸ธนู แสงวงศ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 85-100.

³⁹เจลีเยว บุรีภักดี, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 367-374.

⁴⁰เรื่องเดียวกัน

⁴¹วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, "ข่าว," วารสารข่าวสุนันทาสัมพันธ์ ปีที่ 2, ฉบับที่ 21 (กันยายน 2526), หน้า 2-3.

⁴²กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 78-82.

⁴³เจลีเยว บุรีภักดี, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 367-374.

⁴⁴ธนู แสงศักดิ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 85-100.

⁴⁵บรรเลง ศรีนิล, "การฝึกช่างชำนาญงานในระบบ Dual System" การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป, 2530), หน้า 43.

⁴⁶สวัสดิ์ อุทรานันท์, การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 102.

⁴⁷ชาญชัย อินทรประวัตติ, วิธีสอนทั่วไปและการสอนแบบจุลภาค (พิมพ์ครั้งที่ 3 ; สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2523), หน้า 72.

⁴⁸David G. Ryans, op. cit., p. 82.

⁴⁹สงวน สุทธิเลิศอรุณ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 89.

⁵⁰ เฉลียว บุรีภักดี, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 367-374.

⁵¹ เรื่องเดียวกัน.

⁵² วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 73.

⁵³ เฉลียว บุรีภักดี, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

⁵⁴ เมธี บิลันธานนท์, การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2531), หน้า 45-50.

⁵⁵ กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ, "การศึกษาสถานภาพของการจัดการเรียนวิชาชีพ และการใช้แหล่งวิทยากร และสถานประกอบการ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521," วารสารวิจัยสนเทศ ปีที่ 1, ฉบับที่ 8 (พฤษภาคม 2524), หน้า 8-11.

⁵⁶ ชาญชัย อินทรประวัตติ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 32-33.

⁵⁷ กรณ์ย์ เียงพานิช, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 27.

⁵⁸ อัญชลี กิจพยัคฆ์ และคนอื่น ๆ, เอกสารประกอบการสัมมนาการประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 62.

⁵⁹ วิเชียร ประยูรชาติ, "พฤติกรรมด้านการเตรียมการสอนและด้านการใช้อุปกรณ์การสอนของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520), หน้า 72.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁶⁰Hoover H.Kenneth, op. cit., p. 405.

⁶¹John A. Centra, "Self-Ratings of College Teachers : A Comparison with Student Rating." *Journal of Educational Measurement*. No. 10, (Winter 1973), pp. 287-295.

⁶²วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 2-3.

⁶³David G. Ryans, op. cit., p. 82.

⁶⁴ชาญชัย อินทรประวัตติ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 32-33.

⁶⁵David G. Ryans, loc. cit.

⁶⁶มณฑนา ปิยะมาดา, "การสำรวจคุณลักษณะของครู ในจังหวัดพระนครศรี-ธนาบุรี," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2511), หน้า 3-5.

⁶⁷ชาญชัย อินทรประวัตติ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

⁶⁸Hoover H. Kenneth, loc. cit.

⁶⁹บำรุง กลัดเจริญ และจวีวรรณ กินาวงศ์. *วิธีสอนทั่วไป* (พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2527), หน้า 152-153. (อัดสำเนา)

⁷⁰กระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 165-168.
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นโดยผู้จัดทำเอกสารนี้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁷¹ กรีฑย์ เียงพานิช, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 27.

⁷² อัญชลี กิจพยัคฆ์ และคนอื่น ๆ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 62.

⁷³ ทองพูน กิ่งนาค, "การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 สาขาช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม, ภาควิชาครุศาสตร์ อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533), หน้า 48.

⁷⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 68-69.

⁷⁵ สัจด์ อุกุรานันท์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 102.

⁷⁶ บุญช่วย จันทรพรหมมา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 22.

⁷⁷ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 78-82.

⁷⁸ อุทุมพร ทองอุไทย, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 8.

⁷⁹ ธนู แสงศักดิ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 85-100.

⁸⁰ ช่างูชัย อินทรประวัติ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 32-33.

⁸¹ อุทุมพร ทองอุไทย, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

^{๘๒}สังัด อุทรานันท์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 102.

^{๘๓}กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 78-82.

^{๘๔}มณฑล ปิยะมาดา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 3-5.

^{๘๕}กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

^{๘๖}ยัง พิทยานิยม, "การวัดผลการศึกษา," กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2523. หน้า 5-6. (อัดสำเนา)

^{๘๗}ไพฑูรย์ สินเลาวัฒน์, **รวมคำบรรยายและอภิปรายทางการอุดมศึกษา** (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526), หน้า 240.

^{๘๘}เจลีเยว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 367-374.

^{๘๙}William R. Beck, "Pupils" Perceptions of Teacher Merit ; A Factor Analysis of Five Postulated Diversions." *The Journal of Education Research* No. 37, (June 1964), pp. 346-347.

^{๙๐}ชาญชัย อินทรประวัตติ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 32-33.

^{๙๑}พนัส หันนาคินทร์, **หลักการบริหารโรงเรียน** (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2523), หน้า 151.

^{๙๒}กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

^{๑๑}กระทรวงศึกษาธิการ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 165-168.

^{๑๔}ทองพูน กิ่งนาค, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 48.

^{๑๕}ปรเมศวร์ ชูหนักดี, "การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศิลปากร," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527), หน้า 56.

^{๑๖}เรื่องเดียวกัน หน้า 55-56.

^{๑๗}พนัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 151.

^{๑๘}"เรื่องการคัดเลือกสถานศึกษาดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2534", สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 39.

^{๑๙}คำสั่งที่ ศธ. 0910/2288, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 40.

^{1๐๐}จินตนา ยูนิพันธ์, การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527), หน้า 148-150.

^{1๐1}มัทนา ปิยะมาตา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 3-5.

^{1๐2}ฉิ้น เฟ็งมาก, "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษาภาคใต้ตามทัศนะของนักศึกษาและผู้บริหาร," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาพลศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2527), หน้า 146.

¹⁰³แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร, "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงและที่คาดหวังในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532), หน้า 97.

¹⁰⁴สำเริง นิลประดิษฐ์, เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2533), หน้า ก.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กัณฑ์ เอ่งพานิช. "พฤติกรรมกรรมการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติตามการรับรู้ตนเอง." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต,
ภาควิชาประถมศึกษา, ภัคดีวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- กุลวดี เรืองเดช. "พฤติกรรมกรรมการสอนของครูด้านการเตรียมการสอน และการใช้อุปกรณ์
การสอน." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์,
ภัคดีวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.
- จินตนา ยูนิพันธ์. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2517.
- เจริญ สุวโรจน์วงศ์. 46 ปีทองของคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อมรินทร์
พรินต์ติ้ง กรุ๊ป, 2530.
- แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร. "พฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงและที่คาดหวัง ในทัศนะของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชา
อุดมศึกษา, ภัคดีวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.
- จิ้น เฟ็งมาก. "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษาภาคใต้ ตามทัศนะของ
นักศึกษาและผู้บริหาร." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาพลศึกษา,
ภัคดีวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2527.
- เฉลียว บุรฉัตร. รายงานการวิจัยหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
กรุงเทพมหานคร : กรมตำรวจ, 2520.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนะในย สงวนทรัพย์. "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาประถมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2529.

ชาญชัย อินทรประวัตติ. วิจัยสอนทั่วไปและการสอนแบบจุลภาค. พิมพ์ครั้งที่ 3; สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2523.

เชวง ชื่นประโคน. "ตัวประกอบเชิงสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท ตามการรับรู้ของครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต, ภาควิชามัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ดน้อย ไชยโยธา. หลักการสอนประถมศึกษาสังคม และประวัติศาสตร์. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529.

ทองพูน กิ่งนาค. "การศึกษาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 สาขาช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ตามทัศนะของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน ในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มภาคกลาง." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์ อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533.

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์. "การบริหารงานวิชาการ." กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2529. (อัดสำเนา)

ธนู แสงวงศ์ดี. "ครูดี." วารสารวิทยาสาร ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (กุมภาพันธ์ 2525),
หน้า 85-100.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธรรมรส โชติคุณุชร์. มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2526.

ธีรพร อุวรรณโณ. การวัดผลและเทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่าง. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรีย์, 2528.

ธีรยุทธ์ เส็นวงศ์ ณ อุษงยา. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

นวรรตน์ วัฒนานนท์. "พฤติกรรมปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย : เปรียบเทียบระหว่างศูนย์เด็กปฐมวัยของกรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย และกรมการศาสนา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาอนุบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

นันทนา น้ำฝน. "พฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาล ในเด็กผู้ป่วย ตามการรับรู้และความคาดหวังของนักศึกษาพยาบาล ในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

นิโลบล นิมกัธรัตน์ และตรุณ ทาญตระกูล. "การประเมินพฤติกรรมกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สามมิตร, 2518.

บำรุง กัดเจริญ และฉวีวรรณ กินาวงศ์. วิธีสอนทั่วไป. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2527.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุญช่วย จันทรพรหมมา. "ความคาดหวังของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนครนายก ที่มีต่อการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาประถมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ประเมศวร์ ชุณภักดี. "การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการสอนของอาจารย์ ใน มหาวิทยาลัยศิลปากร." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

ประมุข กอปรสิริวัฒน์ และสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. แนวทางศึกษาหลักสูตรและแบบเรียน. นครราชสีมา : โรงพิมพ์ศิริอักษรการพิมพ์, 2522.

ประสงค์ แสงแก้ว. "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครูลำปาง ตามทัศนะและความคาดหวังของนักศึกษา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

ปิ่นวดี จิวงนารักษ์. "ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2523.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. รวมคำบรรยายและอภิปรายทางการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526.

ไพศาล หวังพานิช. วิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2 ; กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มัทนา ปิยะมาดา. "การสำรวจคุณลักษณะของครู ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา."

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2511.

มานิตา อุษชิน. "ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ." กรุงเทพมหานคร :

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2525. (อัดสำเนา)

เมธี บิลันธานนท์. การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพมหานคร :

โอเดียนส์โตร์, 2533.

ยัง พิทยานิยม. "การวัดผลการศึกษา." กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2523.

(อัดสำเนา)

วันเพ็ญ ชูศิลป์. รายงานผลการวิจัย. พิมพ์โลก : วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม, 2521.

วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 ; กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2523.

วิเชียร ประยูรชาติ. "พฤติกรรมด้านการเตรียมการสอนและด้านการใช้อุปกรณ์การสอน

ของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2520.

วีรศักดิ์ วีระชาติพิทักษ์ชน. "ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม

การสอนวิชาพลศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์

มหาบัณฑิต, ภาควิชาพลศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 2 ;

กรุงเทพมหานคร : ครูสภา, 2525.

สังัด อุทรานันท์. การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ. กรุงเทพมหานคร :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร. อักษรบัณฑิต,

2525.

สมสรร วงษ์อยู่น้อย. "พฤติกรรมการสอนด้านการบรรยายของอาจารย์ในภาควิชา
ประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร." วิทยานิพนธ์การ
ศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู. "ข่าว." วารสารข่าวสุนันทาสัมพันธ์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 21

(กันยายน 2526), หน้า 2-3.

สวาสดี ไชยคุณา. "หัวใจของการอาชีวศึกษาคืออาชีพ ปัจจัยส่งเสริมในการจัดอาชีวศึกษา."

วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 2 ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2528), หน้า 28-29.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนพัฒนาโรงเรียน

เล่มที่ 2 หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรืองแสงการพิมพ์, 2524.

สุดใจ เหล่าสุนทร. หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์บรรพการ, 2505.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุธีระ ทานตวงษ์. การบริหารงานโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2525.

สุนทร พานิชกุล. "คู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชา
คหกรรม." กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2530. (อัดสำเนา)

สมิตร คุณานุกร. หลักสูตรการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2518.

สมจิตต์ กระณะ. "การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ในประเทศไทย ตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
ภาควิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
2530.

สมนึก ภัททิยธนี. "การศึกษาวงศ์กรรมด้านการประเมินผลในการสอนวิทยาศาสตร์และ
คณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต, ภาควิชามัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

เสาวดีเย์ สิกขาบัณฑิต. โมดูล. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ, 2528.

ทวน พิณพันธ์. "การบริหารวิชาการในโรงเรียน." วารสารมิตรครู ปีที่ 24 ฉบับที่ 22
(พฤศจิกายน 2525), หน้า 10-17.

อดิศักดิ์ เจริญพิทักษ์. "การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาให้ได้มาตรฐาน."
วารสารมิตรครู ปีที่ 25 ฉบับที่ 6 (มีนาคม 2526), หน้า 39-52.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนันต์ ศรีโสภาก. "รายงานผลการวิจัย." กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526. (อัดสำเนา)

อบรม ลิขิบาล และกุลชลี องค์ศิริพร. ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ 1.
กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2524.

อมร ไกรดิษฐ์. "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงและที่คาดหวังในทัศนะ
ของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้." วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.

อัญชลี กิจพยัคฆ์ และคนอื่น ๆ. เอกสารประกอบการสัมมนาการประถมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

อาชีวศึกษา, กรม. "คู่มือการใช้หลักสูตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2527." กรุงเทพมหานคร :
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2527. (อัดสำเนา)

อุทุมพร ทองอุไทย. การประเมินอาจารย์ : วิจัยและเครื่องมือ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์สมานมิตรการพิมพ์, 2523.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อองศ์ศิลป์
การพิมพ์, 2527.

Beck, William R. "Pupils' Perceptions of Teacher Merit ; A Factor
Analysis of Five Postulated Dimensions." *The Journal of
Education Research*. No.37, (June 1964), pp. 346-347.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Centra, John A. "Self - Ratings of College Teachers : A Comparison with Student Rating." *Journal of Educational Measurement*. No.10, (Winter 1973), pp. 287-295.

Flander, Ned A. *Analyzing Teaching Behavior*. Massachusetts : Addison - Wesley Publishing Company, Inc., 1970.

Ryans, David G. *Characteristics of Teacher*. Menasha, Wisconsin : George Banta Company, Inc., 1960.

Ober, Richard L. *Systematic Observation of Teaching ; An Interaction Analysis - Instructional Strategy Approach*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1971.

Kenneth, Hoover H. *College Teaching Today : A Handbook for Post Secondary Instruction*. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1980.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อสถานศึกษาวิทยาลัยชีวศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

ลำดับ	รายชื่อสถานศึกษา-ที่ตั้ง	โทรศัพท์	เปิดสอนคณะวิชา
1.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72000	(035) 511355	คหกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ ศิลปหัตถกรรม
2.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000	(032) 425557	คหกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ ศิลปหัตถกรรม
3.	วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000	(034) 511124	คหกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ ศิลปหัตถกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าการณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประกอบการวิจัย
เรื่อง

การศึกษานฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

A Study of Instructors' Teaching Behaviors as Perceived by
The Students in Vocational Colleges, The Vocational
Education Department, Educational Region 5

ศึกษาโดย

นางสาวประคอง บุญเจิม

หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประกอบการวิจัย
เรื่อง

การศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับ ปวช. วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ซึ่งอยู่ในวิทยาลัยของนักเรียน การวิจัยครั้งนี้ใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียนทุกคน โปรดตอบข้อคำถามให้ครบทุกข้อ ตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้จะออกมาในภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อการเรียน และคะแนนการสอบของนักเรียน ผู้วิจัยจะรักษาคำตอบของนักเรียนไว้เป็นความลับ

แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของนักเรียน ต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จึงขอให้นักเรียนโปรดพิจารณาคำถามในแต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน โดยมีช่องให้นักเรียนเลือกตอบ 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบ

พฤติกรรมการสอน	ระดับปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	5	4	3	2	1
1. พฤติกรรมก่อนการสอน					
0. ชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผล	/	.....	.....	.....	.....

ตัวอย่าง ข้อ 0. แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนได้ชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผล "มากที่สุด"

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ระบุไว้แล้ว (ถ้ามี)

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง

ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

สุพรรณบุรี

เพชรบุรี

กาญจนบุรี

2. นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในคณะ

บริหารธุรกิจ

ศทกรรมศาสตร์

ศิลปหัตถกรรม

3. นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น

ปวช. 1

ปวช. 2

ปวช. 3

4. คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนอยู่ในช่วง

3.00 - 4.00

2.00 - 2.99

1.00 - 1.99

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดย
ภาพรวม

พฤติกรรมการสอน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ระดับปฏิบัติ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
1. <u>พฤติกรรมก่อนการสอน</u>					
1.1 แต่งกายเหมาะสมกับวิชาชั้นในสาขาที่สอน	.....	.....	.....	.....	.....
1.2 มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
1.3 มีการชี้แจงขั้นตอนการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
1.4 มีการชี้แจงแหล่งหนังสือ ตำรา ที่ นักเรียนจะค้นคว้า	.....	.....	.....	.....	.....
1.5 จัดเตรียมวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือฝึก ปฏิบัติในวิชาที่สอน	.....	.....	.....	.....	.....
1.6 ใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหมาะสมกับเนื้อหา วิชาชั้นที่สอน	.....	.....	.....	.....	.....
1.7 อธิบายเกณฑ์การประเมินผลการเรียน ในรายวิชาที่สอน	.....	.....	.....	.....	.....
1.8 จัดห้องเรียนภาคปฏิบัติโดยการติดป้าย ชี้แจงขั้นตอนการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ การปฏิบัติอย่างถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
1.9 มีการจัดทำแผนภาพแสดงความปลอดภัย ในการใช้อุปกรณ์และวัสดุฝึก	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมการสอน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ระดับปฏิบัติ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
2. พฤติกรรมระหว่างสอน					
2.1 อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา	.....	.....	.....	.....	.....
2.2 มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน ก่อนการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 ชี้แจงวัตถุประสงค์การสอนแต่ละครั้ง	.....	.....	.....	.....	.....
2.4 สอนตรงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรวิชาชั้น	.....	.....	.....	.....	.....
2.5 อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้ชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
2.6 มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ	.....	.....	.....	.....	.....
2.7 สอนบทเรียนตามขั้นตอน	.....	.....	.....	.....	.....
2.8 มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	.....	.....	.....	.....	.....
2.9 มีอารมณ์ขันและนำมาใช้กับนักเรียนได้ อย่างเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
2.10 ใช้กระดานดำและสื่อการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
2.11 จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในห้อง ปฏิบัติการ	.....	.....	.....	.....	.....
2.12 แนะนำวิธีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การฝึก ปฏิบัติอย่างถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
2.13 ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนในขณะ ฝึกปฏิบัติ	.....	.....	.....	.....	.....
2.14 ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนขณะที่ฝึกปฏิบัติ	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมการสอน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535	ระดับปฏิบัติ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
2.15 ให้คำชมเชยนักเรียนเมื่อปฏิบัติถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
2.16 ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก	.....	.....	.....	.....	.....
2.17 ให้โอกาสนักเรียนได้ซักถามปัญหาจาก บทเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
2.18 ให้คำอธิบายหรือตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ ชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
2.19 ให้ความรู้แก่นักเรียนกว้างขวางทันสมัย นอกเหนือจากตำราเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
2.20 จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดง ความสามารถของตนเอง	.....	.....	.....	.....	.....
2.21 สรุปเนื้อหาเมื่อดำเนินการสอนจบชั้นตอน แล้ว	.....	.....	.....	.....	.....
2.22 ในการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติ อาจารย์ได้อธิบายให้นักเรียนเข้าใจ ชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
2.23 อาจารย์ได้กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้า นอกห้องเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
3. <u>พฤติกรรมหลังการสอน</u>					
3.1 จัดให้มีการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมการสอน	ระดับปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
• ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535					
3.2 มีการตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
3.3 เมื่อตรวจผลงานแล้วมีการอธิบายแนวทางปรับปรุงแก้ไขแก่นักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
3.4 แจ้งผลความก้าวหน้าทางการเรียนแก่นักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
3.5 มีความยุติธรรมในการให้คะแนน	.....	.....	.....	.....	.....
3.6 ให้โอกาสนักเรียนซักถามความเข้าใจในบทเรียนนอกชั้นเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
3.7 ติดตามผลความก้าวหน้าของงานที่มอบหมาย	.....	.....	.....	.....	.....
3.8 ให้คำปรึกษาปัญหาแก่นักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
3.9 จัดสอบซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี) ที่นอกเหนือจากที่ระบุมาแล้ว เกี่ยวกับพฤติกรรมการ
สอนของอาจารย์

.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามอย่างสมบูรณ์มา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ค.

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์
- หนังสือขอเชิญประชุมพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- คำสั่งประกาศผลของการพิจารณาหัวข้อและ คำโครงการวิทยานิพนธ์
- หนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม
- หนังสือขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย
- หนังสือขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
- หนังสืออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 123/2534

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางสาวประคอง บุญเจิม

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวประคอง บุญเจิม เป็นไปด้วย
ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณา
หัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.อารีรัตน์ ทิรัญโร	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
ดร.วราพรพรรณ น้อยสุวรรณ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์	ประธานกรรมการ
ดร.อารีรัตน์ ทิรัญโร	กรรมการ
ดร.วราพรพรรณ น้อยสุวรรณ	กรรมการ
อาจารย์ไพรัตน์ ฝักน้อย	กรรมการ
ดร.ธีระพล เทพหัสติน ณ อยุธยา	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2534

Prinya

(นางปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/0404

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

11 กุมภาพันธ์ 2535

เรื่อง ขอเชิญประชุมพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

ตามคำสั่ง คณะกรรมการอุดมศึกษาที่ 123/2534 แต่งตั้ง ดร.อารีรัตน์ ทิรัญโร
และ ดร.วราพร น้อยสุวรรณ เป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมและเป็นกรรมการพิจารณา
หัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาชื่อ นางสาวประคอง บุญเจิม ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัย
อาชีวศึกษา เขต 5" ความทราบแล้วนั้น

ประธานคณะกรรมการเห็นควรมีการประชุมคณะกรรมการใน วันอังคาร ที่ 3
มีนาคม 2535 เวลา 13.30 น. ณ ห้องเรียนปริญญาโท 2 คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเชิญ ดร.อารีรัตน์ ทิรัญโร และ ดร.วราพร น้อยสุวรรณ
เข้าร่วมประชุมตามวันเวลาดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางปรีษาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คนเบตี

งานบัณฑิตศึกษา

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2535

1. นางสาวประคอง บุญเจิม ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษานฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขต 5" โดยมี รศ.ดร. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.อารีรัตน์ หิรัญโร และ ดร.วราพรณ น้อยสุวรรณ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 9 เมษายน 2535

(นายบุญวัฒน์ อัดชู)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/ว.56

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

7 เมษายน 2535

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางสาววันวล โกมลวนิช

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้
พิจารณา เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถประสบการณ์ที่จะช่วยในการตรวจแบบสอบ
ถามให้นักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ
นางสาวประคอง บุญเจิม ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษานวัตกรรมการสอนของ
อาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขต 5"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเมธี บิลันธานนท์)
รองคณบดีบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3269982-4 ต่อ 20

โทรสาร. 3269981

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/77

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

24 มิถุนายน 2535

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นางสาวประคอง บุญเจิม เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งกำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียง
วิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษานวัตกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5"

งานบัณฑิตศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้ทดลอง
เครื่องมือเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอ
ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายเมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3269982-4 ต่อ 20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/79

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

29 มิถุนายน 2535

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นางสาวประคอง บุญเจิม เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษา
พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรม
อาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5" ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการแล้วเมื่อวันที่ 30 มีนาคม
พ.ศ. 2535

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อ
การวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานราชการของท่านตามรายชื่อดังต่อไปนี้

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเมธี วิลันธานนท์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3269982-4 ต่อ 20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/6866

กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

28 กรกฎาคม 2535

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ที่ ทม 1504.7/79 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2535

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานบัณฑิตศึกษาแจ้งว่า นางสาวประคอง บุญเจิม นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา ขออนุญาต แจกแบบสอบถามแก่นักเรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 3 แห่ง ในสังกัดกรมอาชีวศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานวัตกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขต การศึกษา 5" ความละเอียดดังแจ้งแล้วนั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้วอนุญาตให้ดำเนินการได้

อนึ่งแบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาพิจารณาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อ กำกับทางมุมขวาของแบบสอบถามทุกแผ่น เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางศรีนวล โภมลวนิช)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โทรศัพท์. 2829357

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/1653

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

28 กรกฎาคม 2535

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางสาวประคอง บุญเจิม นักศึกษา
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมทาบหนัก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง เก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับ ปวช. ของวิทยาลัยแห่งนี้ เพื่อการวิจัยเสนอ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักเรียน
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5" ดังนั้นจึงเรียนมาเพื่อขอ
ความอนุเคราะห์ ในการอำนวยความสะดวกการเก็บข้อมูลครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอัชฌา มัลลิกะมาส)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายวิชาการและส่งเสริมการศึกษา

โทร. 2829357, 2822549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางสาวประคอง บุญเจิม
วัน เดือน ปี เกิด	10 ตุลาคม 2480
สถานที่เกิด	อำเภอ ธนบุรี กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 719 ตำบล บุคคโล อำเภอ ธนบุรี กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10600
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2500 สำเร็จการศึกษาระดับชั้น เตรียมวิทยาศาสตร์ ปีที่ 2 จากโรงเรียนสตรีสันติราษฎร์บำรุง พ.ศ.2502 สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาการศึกษา จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน พ.ศ.2506 สอบได้ วุฒิ นิเทศมัธยม (น.ม.) จากกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2510 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา การศึกษานวัตกรรม สาขามัธยมศึกษา วิชาเอก วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ระดับ 7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
เกียรติคุณที่ได้รับ	- ได้รับเหรียญลูกเสือสดุดี ชั้นที่ 2 ปี พ.ศ. 2532 - ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.) ปี พ.ศ. 2533 - ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.) ปี พ.ศ. 2535

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้